

<p>โครงการสื่อมวลชนศึกษาในยุคการเปลี่ยนผ่านของสื่อ เทคโนโลยี และ สังคม (Media Monitor Project) มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา (Foundation for Media Studies)</p>	<p>เลขที่ 10 ห้องที่ 10 ถ.พหลโยธิน ซอย 3 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400 โทรศัพท์/โทรสาร : 02-279-9173 Email: mediamonorth@gmail.com Website : www.mediamonitor.in.th</p>
<p>รายงานผลการศึกษารอบที่ 94</p> <p>การกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อของ โทรทัศน์ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลกลุ่มข่าวสารและสาระ : กรณีเหตุการณ์การชุมนุมของพระสงฆ์ ที่พุทธมณฑลเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2559</p>	
<p>ได้รับการสนับสนุนจาก สำนักงานกองทุนสนับสนุนการส่งเสริมสุขภาพ (สสส.)</p> 	

คณะทำงาน

ผู้อำนวยการโครงการ

- ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์

งานศึกษาวิเคราะห์เนื้อหาสื่อ

- นายศิริระ จันท์เจือมาศ
- นางสาวนพรัตน์ จิตรครบุรี
- นางสาวเมธิรา อินทร์สวาท
- นางสาวหนึ่งนยา ไหลงาม

งานจัดการและประสานงาน

- นางสาวชนวรรณ กรินทร์

ผู้จัดทำรายงานผลการศึกษา

- นางสาวหนึ่งนยา ไหลงาม

ติดต่อโครงการฯ

Media Monitor มูลนิธิสื่อมวลชนศึกษา

เลขที่ 10 ห้องที่ 10 ถ.พหลโยธิน ซอย 3 แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กทม. 10400

โทรศัพท์/โทรสาร : 02-279-9173

Email: mediamonorth@gmail.com

Website : www.mediamonitor.in.th

ส่วนที่ 1	เหตุที่มา _____	3
	วัตถุประสงค์การศึกษา _____	3
	โจทย์การศึกษา _____	4
	หน่วยการศึกษา _____	4
	แนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง _____	4
	ประเด็นการมอเนิเตอร์ _____	8
ส่วนที่ 2	ผลการศึกษา _____	11
	สื่อโทรทัศน์ _____	11
	สื่อเฟชบุ๊ก _____	21
	สื่อทวิตเตอร์ _____	34
	เปรียบเทียบผลการศึกษาสื่อโทรทัศน์และสื่อออนไลน์ _____	44
ส่วนที่ 3	วิเคราะห์ผลการศึกษา _____	48
ส่วนที่ 4	ข้อเสนอแนะต่อองค์กรที่เกี่ยวข้อง _____	55
บรรณานุกรม		56
ภาคผนวก		
	ลำดับเหตุการณ์การชุมนุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑล _____	58
	ข่าวและภาพจากเหตุการณ์การชุมนุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑล _____	61
	การประชุมเพื่อให้ความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลการศึกษา _____	70

เหตุที่มา

เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 มีพระสงฆ์ ประมาณ 950 รูป และฆราวาสประมาณ 200 คน ที่ใช้ชื่อว่าเครือข่ายคณะสงฆ์ และองค์กรภาคีพุทธบริษัท 4 ทั่วประเทศ (คสพ.) รวมตัวที่พุทธมณฑล แม้การประชุมจะยุติภายในวันนั้นเพราะพล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และ รมว.กลาโหม ได้นิมนต์แกนนำการประชุมเข้าทำเนียบฯ เพื่อรับข้อเสนอสังฆมติของมหาเถรสมาคม 5 ข้อ แต่ภาพการปะทะระหว่างกลุ่มพระกับทหารที่พุทธมณฑล รวมทั้งเหตุของการชุมนุม และข้อเรียกร้อง ที่เผยแพร่และรายงานทางหน้าจอโทรทัศน์ รวมทั้งสื่อสังคมออนไลน์ของช่องโทรทัศน์ ได้สะท้อนความคิดเห็นที่หลากหลาย แต่แตกต่างกัน และขัดแย้งในลักษณะขั้วความขัดแย้ง ที่เป็นปมปรากฏการณ์ของสังคมไทย ที่ไม่ชัดเจนหรือจำกัดเฉพาะในภาคประชาชนพลเรือนเท่านั้น แม้หลักของเสรีภาพในการทำหน้าที่สื่อมวลชนด้วยจริยธรรมและความรับผิดชอบ เป็นสิ่งที่สังคมประชาธิปไตยพึงยึดมั่น แต่จากบริบทในสังคมปัจจุบัน ทำให้คาดการณ์ได้ว่า เหตุการณ์เช่นที่พุทธมณฑลในวันนั้น ไม่น่าจะเป็นครั้งสุดท้าย มีเดียมอนิเตอร์จึงเห็นควรทำการศึกษาเพื่อนำเสนอผลการศึกษาสู่การเปิดประเด็นการหารือของผู้แทนหน่วยงาน/องค์กรที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง เพื่อร่วมกันกำหนดแนวทางดำเนินการภายใต้ความรับผิดชอบของอำนาจหน้าที่ในแต่ละหน่วยงาน/องค์กรที่ลิสต์ เสรีภาพการสื่อสารในสังคมระบอบประชาธิปไตยดำเนินไปได้ อย่างไม่สร้างผลกระทบต่อระบบอื่นในสังคม

สำหรับในปัจจุบันการกำหนดวาระข่าวสารมีความยากและซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากสื่อมวลชนไม่ได้มีเพียงกระแสหลักในโทรทัศน์ วิทยุหรือหนังสือพิมพ์เท่านั้น แต่ยังหมายรวมถึงสื่อออนไลน์ซึ่งเป็นพื้นที่ในการสื่อสารของช่องและสามารถเป็นพื้นที่เปิดรับการแสดงความคิดเห็นได้โดยง่ายเช่นกัน ดังนั้น งานศึกษา การกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อของดิจิทัลที่วิภาคพื้นดินกลุ่มข่าวสารและสาระ : กรณีเหตุการณ์การประชุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑลเมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2559 จึงศึกษาการกำหนดวาระข่าวสารในสื่อหลักคือ โทรทัศน์ และสื่อออนไลน์ 2 ช่องทาง คือ เฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ของช่องสถานี เพื่อตอบคำถามว่าในสื่อหลักและสื่อออนไลน์มีการกำหนดวาระข่าวสารในกรณีนี้อย่างไร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาการกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อของโทรทัศน์ดิจิทัลกลุ่มข่าวสารและสาระในเหตุการณ์การประชุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑลวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559
2. เพื่อศึกษาการใช้พื้นที่สื่อออนไลน์ของสถานีโทรทัศน์ที่ศึกษาในการนำเสนอและแสดงความคิดเห็นต่อกรณีเหตุการณ์การประชุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑลวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 255

โจทย์การศึกษา

1. ประเด็น และ การนำเสนอ ของโทรทัศน์ดิจิทัลของกลุ่มข่าวสารและสาระ เป็นอย่างไร
2. ประเด็น และ การนำเสนอ รวมทั้งปฏิสัมพันธ์ในสื่อออนไลน์ ของโทรทัศน์ดิจิทัลกลุ่มข่าวและ สาระ เป็นอย่างไร
3. การกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อของโทรทัศน์กลุ่มข่าวสารและสาระ : กรณีเหตุการณ์ที่พุท มณฑล เมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2559 เป็นอย่างไร

หน่วยการศึกษา

1. โทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดินเพื่อธุรกิจกลุ่มข่าวสารและสาระ จำนวน 6 ช่อง ได้แก่ TNN 24, New TV, Spring News, Bright TV, Voice TV และ Nation Channel ตั้งแต่เวลา 12.00 น. ถึง เวลา 24.00 น. ของวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559
2. เฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ทางการของสถานีโทรทัศน์ดิจิทัลภาคพื้นดินเพื่อธุรกิจกลุ่มข่าวสารและ สาระ จำนวน 6 ช่อง ได้แก่ TNN 24, New TV, Spring News, Bright TV, Voice TV และ Nation Channel ตั้งแต่เวลา 12.00 น. ถึง เวลา 24.00 น. ของวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559
3. การแสดงความคิดเห็นของสถานีในเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ทางการของสถานีโทรทัศน์ ภาคพื้นดินระบบดิจิทัลเพื่อธุรกิจกลุ่มข่าวสารและสาระ โดยศึกษาเฉพาะการแสดงความคิดเห็นที่มีการ กดไลค์สูงสุด (Top Comment)

แนวคิดการศึกษา

1. แนวคิดเรื่องการกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ
ทฤษฎีการกำหนดวาระข่าวสาร (Agenda setting) มีรากฐานแนวความคิดดั้งเดิมโดย Lippman ในหนังสือ Public Opinion (1922) ด้วยบทบาทการสร้างภาพในหัวสมองของคนเรา โดยมนุษย์จะ ตอบสนองต่อสิ่งแวดล้อมต่างๆผ่านหัวสมองที่ผ่านการรับรู้จากประสบการณ์ทางอ้อมที่นำเสนอโดย สื่อมวลชน ซึ่ง Cohen นำแนวคิดของ Lippman มาใช้ในการวิเคราะห์บทบาท การกำหนดวาระข่าวสาร ของสื่อมวลชน โดยอธิบายแนวคิดที่ว่า สื่อมวลชนมีบทบาทความสำคัญมากกว่าการเป็นผู้นำเสนอข่าวสาร และความคิดเห็นเท่านั้น โดยสื่อมวลชนมักจะประสบความสำเร็จอย่างมากในการบอกให้ประชาชนคิด เกี่ยวกับเรื่องอะไร (What to think about) (พีระ จิโรธ : 2548) กล่าวได้ว่าการทำงานของสื่อมวลชน จะต้องเลือกประเด็นในการนำเสนอข่าว สื่อมวลชนจึงมีบทบาทเป็นผู้กำหนดเรื่องราวที่นำเสนอประเด็นใน

แก่สังคม (Agenda-setting) ซึ่งเรื่องใดที่สื่อมวลชนนำมาเผยแพร่มากก็จะมีน้ำหนักมากกลายเป็นประเด็นใหญ่ของสังคมหรือที่เรียกกันว่าวาระทางการเมืองและสังคม (Social and Political Agenda) (อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์ : 2547)

นอกจากการกำหนดวาระข่าวสารของสื่อมวลชนในด้านอิทธิพลต่อประชาชนแล้ว Dearing and Roger (อ้างถึงในกฤษณ์ท แสันทวี : 2555) ยังชี้ให้เห็นเพิ่มเติมอีกว่าแนวทางการกำหนดวาระข่าวสารเกี่ยวข้องกับ 3 ประเด็นที่สำคัญ คือ วาระทางสื่อมวลชน (Media agenda setting) วาระสาธารณชน (Public agenda setting) และวาระของผู้กำหนดนโยบาย (Policy agenda setting) จากแนวคิดดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า การกำหนดวาระข่าวสารเกิดจากประเด็นปัญหาสังคมเรื่องใดเรื่องหนึ่งได้รับความสนใจจากสื่อมวลชน สาธารณชนและผู้กำหนดนโยบายหรือไม่ ซึ่งกระบวนการเกิดวาระข่าวสารนั้นจะประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 3 ส่วน คือ เริ่มต้นจากวาระทางสื่อมวลชน ซึ่งมีผลต่อการเกิดวาระของสาธารณชน และนำไปสู่วาระของผู้กำหนดนโยบาย

ถึงแม้ว่าการกำหนดวาระข่าวสารของสื่อมวลชนจะไม่ได้มีผลโดยตรงต่อผู้รับสาร แต่ขึ้นอยู่กับสื่อมวลชนสามารถที่จะกำหนดหรือสร้างประเด็นหนึ่งประเด็นใดเพื่อให้ผู้รับสารได้รับรู้ประเด็นที่สื่อสร้างขึ้นในประเด็นนั้น

2. แนวคิดการรายงานข่าวในสถานการณ์ชุมนุม

2.1 หลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

สำหรับการรายงานข่าวในสถานการณ์อันไหว ประกอบด้วย 5 ประการ (สมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2555) ดังนี้

1) กรณีข่าวสารที่ล่อแหลมต่อความรู้สึกนึกคิดของประชาชน สมาชิกพึงใช้วิจารณญาณเป็นพิเศษในการนำเสนอ และยึดหลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนนำเสนอ

2) คำนี้ถึงอยู่เสมอว่า ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ย่อมสะท้อนฝักฝ่าย สมาชิกพึงหลีกเลี่ยงการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะยั่วยุให้เกิดความรุนแรงและต้องไม่เป็นการสร้างความเกลียดชังระหว่างคนในสังคม

3) สมาชิกพึงระมัดระวังการตกเป็นเครื่องมือในการรายงานข่าวของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งอันจะนำไปสู่ความเข้าใจผิดของประชาชน และส่งผลให้สถานการณ์บานปลาย

4) การรายงานข่าวที่บริบทมีการเปลี่ยนแปลงไปตามสถานการณ์ โดยเฉพาะเป็นการรายงานบนสื่อสังคมออนไลน์ ควรระบุวัน เวลา และสถานที่ เพื่อป้องกันการเข้าใจผิดจากประชาชนผู้รับสารอันเนื่องมาจากเวลา สถานที่ และเหตุการณ์ต่างกัน

5) การนำเสนอข้อมูลข่าวสาร โดยเฉพาะบนสื่อสังคมออนไลน์ สมาชิกพึงแสดงให้เห็นอย่างชัดเจนว่าข้อมูลใดเป็นข่าว และข้อมูลใดเป็นความเห็นและเมื่อเกิดข้อผิดพลาดใดๆ อันเนื่องมาจากการนำเสนอ สมาชิกพึงแก้ไขและนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องทันที

2.2 ข้อบังคับสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ว่าด้วย จริยธรรมแห่งวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ พ.ศ.๒๕๕๓

หมวด ๒ จริยธรรมของวิทยุและโทรทัศน์

ข้อ ๕ วิทยุและโทรทัศน์ต้องนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องตาม หลักวัตถุประสงค์ ภายใต้พื้นฐานความรู้ และความถูกต้องครบถ้วน

ข้อ ๖ วิทยุและโทรทัศน์ต้องนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องเพื่อ ประโยชน์แห่งสาธารณะ และไม่ละเมิดสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น

ข้อ ๗ วิทยุและโทรทัศน์มีหน้าที่ปฏิบัติตามจริยธรรมแห่งวิชาชีพ ดังนี้

(๑) ต้องนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่สาธารณะชนตามหลัก วัตถุประสงค์ ด้วยความถูกต้องเที่ยงตรง แม่นยำ และครบถ้วน ด้วยความเป็นธรรมโดยปราศจากอคติ ๔ ได้แก่ ฉันทาคติ โทษาคติ ภัยาคติ และโมหาคติ

(๒) หากมีการอ้างอิง หรือคัดลอกข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องจากแหล่งข้อมูลอื่น ต้องแจ้งที่มาของข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่นำเสนอหรือเผยแพร่ดังกล่าว

๓) ต้องปกปิดชื่อตัว ชื่อสกุล รูปร่าง ลักษณะ และสถานะของแหล่งข่าว รวมทั้งข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่สำคัญที่แหล่งข่าวประสงค์ให้ปกปิด เว้นแต่จะได้รับความยินยอมจากแหล่งข่าว และเห็นได้อย่างชัดแจ้งว่า การเปิดเผยดังกล่าวไม่เป็นอันตรายต่อแหล่งข่าว

(๔) การนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่เกิดความผิดพลาด ต้องดำเนินการแก้ไขความผิดพลาดโดยทันที พร้อมทั้งขอภัยในความผิดพลาดดังกล่าว

(๕) การนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องต้องคำนึงถึงสิทธิมนุษยชนศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และไม่เป็นการซ้ำเติมความทุกข์และโศกนาฏกรรมแก่ผู้ที่ตกเป็นข่าว

(๖) การนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักถึงประโยชน์แห่งสาธารณะ

(๗) การแสดงความคิดเห็น หรือการวิจารณ์ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ต้องให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ที่ถูกพาดพิง และต้องแยกแยะให้ชัดเจนว่า เป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นการแสดงความคิดเห็น โดยต้องแจ้งให้ทราบว่าเป็นการแสดงความคิดเห็นหรือการวิจารณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพข่าวนั้น การแสดงความคิดเห็นพึงกระทำโดยบริสุทธิ์ใจ และไม่มีพันธะกรณีอื่นใด นอกจากมุ่งปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณชน โดยไม่ยอมให้อิทธิพลอื่นใดมาครอบงำความคิดเห็น

- (๘) ต้องแสดงให้เห็นถึงความพยายามในการให้ความเป็นธรรมแก่ผู้เกี่ยวข้องทุกฝ่าย
- (๙) ต้องไม่นำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องโดยมีการประกาศโฆษณา ที่แอบแฝงมา พร้อมกับข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องจนทำให้ประชาชนหลงเชื่อใน ความเป็นข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
- (๑๐) ต้องระมัดระวังไม่นำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องที่ตนเอง หรือพวกพ้องมีผลประโยชน์ทับซ้อน หากผู้ประกอบวิชาชีพข่าวมีผลประโยชน์ทับซ้อนกับข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ต้องแจ้งหรือรายงานพร้อมกับการนำเสนอหรือเผยแพร่ดังกล่าวทันที
- (๑๑) ต้องระมัดระวังการนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องภายใต้ขอบ เขตแห่ง ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศีลธรรมอันดีงามของประชาชน มิให้ประชาชนหลงเชื่อในสิ่งเท็จมลาย และไม่เป็น เครื่องมือในการนำเสนอหรือเผยแพร่สิ่งที่เป็นภัยต่อสังคม หรือกระทบต่อสาธารณะ

หมวด ๓จริยธรรมของผู้ประกอบวิชาชีพข่าว

ข้อ ๘ ต้องไม่ทอดทิ้งตำแหน่งหน้าที่ของผู้ประกอบวิชาชีพข่าว หรือตำแหน่งหน้าที่อื่นเพื่อเรียกรับ ประโยชน์ที่ไม่ชอบธรรม

ข้อ ๙ ต้องไม่รับอามิสสินจ้าง หรือผลประโยชน์ใด ๆ เพื่อให้กระทำการหรือไม่กระทำการใด อันจะขัดต่อ การปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้ประชาชนได้รับข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องอย่างถูกต้องรอบด้าน

ข้อ ๑๐ ต้องไม่ประกอบอาชีพ หรือวิชาชีพ หรือดำเนินธุรกิจ หรือประพฤติตนอันเป็นการฝ่าฝืนต่อศีลธรรม อันดี หรือเป็นการเสื่อมเสียต่อศักดิ์ศรีและเกียรติคุณของผู้ประกอบวิชาชีพข่าว

2.3 ข้อบังคับองค์การกระจายเสียงและแพร่ภาพสาธารณะแห่งประเทศไทย ว่าด้วยจริยธรรมของ วิชาชีพเกี่ยวกับการผลิตและการแพร่ภาพรายการ พ.ศ. 2552

จริยธรรมในการนำเสนอเหตุการณ์ความขัดแย้ง การชุมนุม การประท้วง การจลาจล การปะทะ การปราบปรามความรุนแรง การก่อการร้าย และภาวะสงคราม

ประการที่ 1 ในภาวะที่เกิดความขัดแย้งในสังคมที่ส่งผลกระทบในวงกว้างถือเป็นหน้าที่ของ องค์การในการปฏิบัติงานด้านการผลิตและการเผยแพร่รายการอย่างมุ่งนำเสนอข้อมูล ความคิดเห็นที่ หลากหลาย ครบถ้วน ไม่ลำเอียงเข้าข้างฝ่ายใด ทั้งต้องพยายามเสนอข้อมูล ความรู้ ความคิดเห็น เพื่อให้ สังคมมีทางออกจากความขัดแย้ง

ประการที่ 2 นักข่าวและผู้รายงานต้องตระหนักว่าบุคคลมีสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมและการแสดง ความคิดเห็นอย่างสงบและปราศจากอาวุธ

การรายงานข่าวการชุมนุม การประท้วง การจลาจล การก่อการร้าย ต้องรายงานอย่างรวดเร็วทัน ต่อเหตุการณ์ ด้วยความถูกต้องเที่ยงตรง และรับผิดชอบต่อสังคม ทั้งต้องระมัดระวังในการเลือกใช้คำพูด และน้ำเสียงที่ไม่ปรุงแต่ง ไม่ใส่อารมณ์ ไม่มีอคติ

การเสนอข่าว หรือรายงานต้องเลือกใช้คำเพื่อระบุถึงผู้ก่อเหตุอย่างถูกต้อง และเหมาะสม หลีกเลี่ยงการกล่าวถึงบุคคลว่าเป็นผู้ก่อการร้าย จนกว่าจะมีการพิพากษาคดีของศาล ยกเว้นว่าเป็นการกล่าวของแหล่งข่าว หรือผู้ให้ข้อมูล ที่นักข่าวหรือผู้รายงานข่าวต้องอ้างอิงถึงแหล่งข่าว แหล่งข้อมูล เมื่อใช้คำนี้ ในกรณีที่ผู้ก่อเหตุมีชื่อเฉพาะของกลุ่ม ก็ให้ใช้ชื่อเฉพาะนั้น หลีกเลี่ยงการใช้ชื่อกลุ่มแบบเหมารวม ที่ส่งผลต่อชื่อเสียงและความรู้สึกของผู้ที่ถูกระบุอย่างเหมารวม

รายงานเหตุการณ์การปะทะ การปราบปราม หรือภาวะสงครามตามความเป็นจริง ไม่ปิดบังสภาพความโหดร้ายทารุณที่เกิดขึ้น แต่ต้องเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ของเหยื่อ และต้องใช้วิจารณญาณอย่างรอบคอบก่อนตัดสินใจเสนอภาพที่มีรายละเอียดที่สยดสยอง หรือสะเทือนใจ

สถานการณ์ที่มีการข่มขู่ คุกคาม หรือจับตัวประกัน ผู้ปฏิบัติงานควรรับฟังคำแนะนำจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ และฝ่ายความมั่นคงก่อนการเผยแพร่ข้อความหรือภาพที่อาจเป็นเหตุให้สถานการณ์รุนแรงขึ้น แต่การปฏิบัติตามคำขอร้องขอของเจ้าหน้าที่และฝ่ายความมั่นคงที่ไม่ให้มีการรายงานข้อมูลหรือตีพิมพ์ภาพบางภาพ รวมทั้งการขอร้องให้ออกอากาศข้อมูลบางอย่าง จะกระทำไม่ได้ต่อเมื่อมีเหตุผลที่ดี และต้องไม่ให้ความร่วมมือ หรือปฏิบัติตาม เพื่อออกอากาศข้อความหรือภาพที่รู้อย่างชัดเจนว่าเป็นเท็จ

ประเด็นการมอนิเตอร์

1. สื่อโทรทัศน์

การนำเสนอ	รายละเอียด
การรายงานข่าว	รายงานข่าวด่วน
	รายงานข่าว/สรุปข่าวสั้น
	สื่ूपริมาณพิเศษ
	รายงานสด ณ จุดเกิดเหตุ
	สนทนา
	วิเคราะห์ข่าว
Tone ในการนำเสนอ	เห็นด้วย/สนับสนุน
	ไม่เห็นด้วย/ไม่สนับสนุน
เนื้อหาที่นำเสนอ	ข้อเท็จจริงทั้ง 2 ด้านอย่างไม่ชี้นำ
	เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงเป็นหลัก
	เน้นการให้ความเห็นของผู้สื่อข่าว
ประเด็นหลักในการนำเสนอข่าว	เน้นการให้ความเห็นของคนอื่นที่นำมาใส่ไว้ในข่าว
	ตัวเหตุการณ์
	เบื้องหลังของเหตุการณ์

	การเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประเด็นอื่น
	อารมณ์ความรู้สึกของในสังคม
	ทางออก ทางแก้ปัญหา
แหล่งข่าว/ข้อมูล	พระสงฆ์
	เจ้าหน้าที่ของรัฐ/คนในรัฐบาล
	กลุ่มหรือชุมชน ภาคประชาชน
	นักวิชาการ
	ข้อมูลจากโลกออนไลน์
แนวคิดในการสื่อสาร	รายละเอียด
ความขัดแย้ง	สะท้อนการเห็นต่าง การไม่ลงรอยระหว่างกลุ่ม
	มีการวิพากษ์วิจารณ์กล่าวหาฝ่ายตรงข้าม
	มีการระบุปัญหาของกลุ่มหรือระหว่างบุคคล
	นำเสนอความคิดเห็นที่เป็นข้อถกเถียงกัน
ความรับผิดชอบ	รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐ
	องค์กรอื่น ๆ ที่ไม่ใช่หน่วยงานภาครัฐ
	ประชาชนและภาคประชาสังคม
Human Interest	สร้าง/เร้า หรือกระตุ้น ความรู้สึก
	เน้นเรื่องผลกระทบต่อคนหรือกลุ่มคน

2. สื่อออนไลน์ของรายการ/สถานีโทรทัศน์ที่เป็นหน่วยการศึกษา

การนำเสนอ	รายละเอียด
รูปแบบการนำเสนอ	ข้อความ อย่างเดียว
	ข้อความและภาพ
	ข้อความและคลิปภาพเหตุการณ์
	ข้อความและLink ไปข่าวและบทความ
	Infographic
Tone ในการนำเสนอ	เห็นด้วย/สนับสนุน
	ไม่เห็นด้วย/ไม่สนับสนุน
	ข้อเท็จจริงทั้ง 2 ด้านอย่างไม่ชี้นำ
เนื้อหาที่นำเสนอ	เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริงเป็นหลัก
	เน้นการให้ความเห็นของผู้สื่อข่าว

	เน้นการให้ความเห็นของคนอื่นที่นำมาใส่ไว้ในข่าว
ประเด็นหลักในการนำเสนอ	ตัวเหตุการณ์
	เบื้องหลังของเหตุการณ์
	การเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประเด็นอื่น
	อารมณ์ความรู้สึกของในสังคม
	ทางออก ทางแก้ปัญหา
แหล่งข่าว/ข้อมูล	พระ
	เจ้าหน้าที่ของรัฐ/คนในรัฐบาล
	กลุ่มหรือชุมชน ภาคประชาชน
	นักวิชาการ
	ข้อมูลจากโลกออนไลน์
แนวคิดในการสื่อสาร	รายละเอียด
ความขัดแย้ง	สะท้อนการเห็นต่าง การไม่ลงรอยระหว่างกลุ่ม
	มีการวิพากษ์วิจารณ์กล่าวหาฝ่ายตรงข้าม
	มีการระบุปัญหาของกลุ่มหรือระหว่างบุคคล
	นำเสนอความคิดเห็นที่เป็นข้อถกเถียงกัน
ความรับผิดชอบ	รัฐบาลและหน่วยงานภาครัฐ
	องค์กรอื่น ๆ ที่ไม่ใช่หน่วยงานภาครัฐ
	ประชาชนและภาคประชาสังคม
Human Interest	สร้าง/เร้า หรือกระตุ้น ความรู้สึก
	เน้นเรื่องผลกระทบต่อคนหรือกลุ่มคน
การปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาข่าวบนสื่อออนไลน์	รายละเอียด
like	จำนวน like
Comment / mention	จำนวนการ comment/ mention
Share / retweet	จำนวนการ share/ retweet
การแสดงความเห็นที่สอดคล้องกับแต่ละประเด็น	จากความคิดเห็นยอดนิยม (Top comment)
การแสดงความเห็นที่ไม่สอดคล้องกับแต่ละประเด็น	จากความคิดเห็นยอดนิยม (Top comment)

แนวทางการวิเคราะห์

1. วิเคราะห์เชิงปริมาณ โดยสรุป แยกตามประเด็นและสื่อ คือ โทรทัศน์ เฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ ทางการของสถานีโทรทัศน์ที่เป็นหน่วยการศึกษา
2. วิเคราะห์การกำหนดวาระ ประเด็นหลัก และการนำเสนอ ของแต่ละแพลตฟอร์ม ว่ามีความเหมือนหรือแตกต่างกันอย่างไร
3. วิเคราะห์ปฏิสัมพันธ์ / การแสดงความคิดเห็น ใน Top Comment ของแพลตฟอร์มออนไลน์ทั้ง เฟซบุ๊กและทวิตเตอร์

ผลการศึกษา

1. สื่อโทรทัศน์

1. ข้อมูลทั่วไป จากการศึกษารายการข่าวของสถานีดิจิตอลภาคพื้นดินเพื่อธุรกิจกลุ่มข่าวสาร และสาระ 6 ช่อง ได้แก่ TNN 24, New TV, Spring News, Bright TV, Voice TV และ Nation Channel ในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 12.00 น. ถึงเวลา 24.00 น. พบการนำเสนอเหตุการณ์ที่พุดมณฑลเรียงตามลำดับ ดังนี้

ช่อง Spring News พบจำนวน 21 ข่าว จาก 3 รายการ คือ 1) เกาะติดข่าวต้นชั่วโมง 2) ปราบกฏการณ์ข่าวจริง 3 ช่วง คือ 18.20-20.00, 14.30-15.00 และ 23.20 – 00.00 และ 3) หน้าหนึ่ง Spring News รูปแบบเป็นรายงานสด มากที่สุด จำนวน 14 ข่าว รองลงมา คือ ข่าวสั้น/รายงานข่าว จำนวน 5 ข่าว ข่าวด่วนและสนทนา อย่างละ 1 ข่าว

ช่อง Nation Channel พบจำนวน 18 ข่าว จาก 6 รายการ คือ 1) เก็บตกจากเนชั่นภาคเย็น 2) เก็บตกจากเนชั่น ภาคค่ำ 3) ข่าวสั้น คนเนชั่น 4) ลุยข่าวร้อน 5) เก็บตกจากเนชั่น และ 6) ข่าวด่วน Breaking News รูปแบบเป็นข่าวสั้น/รายงานข่าวมากที่สุด พบจำนวน 11 ข่าว รองลงมา คือ รายงานสด พบจำนวน 5 ข่าว ข่าวด่วนและข่าววิเคราะห์พบอย่างละ 1 ข่าว

ช่อง TNN 24 พบจำนวน 16 ข่าว จาก 6 รายการ คือ 1) ข่าวสั้น TNN 2) สถานการณ์รอบวัน 3) เกาะติดข่าว 4) เจาะลึก ข่าวร้อน 5) ครบวัน ครบข่าว และ 6) ครบมุมข่าว รูปแบบเป็นข่าวสั้น/รายงานข่าว มากที่สุด จำนวน 12 ข่าว รองลงมา คือ รายงานสด จำนวน 2 ข่าว สก๊ิปและสนทนา อย่างละ 1 ข่าว

ช่อง Voice TV พบจำนวน 11 ข่าว จาก 3 รายการ คือ 1) Voice Breaking 2) Voice News และ 3) Tonight Thailand รูปแบบเป็นข่าวสั้น/รายงานข่าว และ วิเคราะห์ข่าว มากที่สุด อย่างละ 4 ข่าว รองลงมา คือ รายงานสด จำนวน 2 ข่าว และสื่ूप 1 ข่าว

ช่อง New TV พบจำนวน 6 ข่าว จาก 3 รายการ คือ 1) new หมายถึงข่าว 2) new ข่าวตึก และ 3) ข่าวสั้น ทั้งหมดเป็นข่าวสั้น/รายงานข่าว

ช่อง Bright TV พบจำนวน 5 ข่าว จาก 3 รายการ คือ 1) ข่าวห้าโมง Bright News Live 2) Bright News Headline และ 3) Bright เขย่าข่าวเข้ม รูปแบบเป็นรายงานข่าวสั้นมากที่สุด จำนวน 4 ข่าว และสื่ूप 1 ข่าว

1.1 ประเภทการรายงานข่าว

สถานี	จำนวนรายการ	จำนวนข่าว	ประเภทของข่าว (จำนวนชิ้นข่าว)					
			ข่าวด่วน	ข่าวสั้น/รายงานข่าว	สื่ूप	รายงานสด	สนทนา	วิเคราะห์
Spring News	3	21	1	5	-	14	1	-
Nation Channel	6	18	1	11	-	5	-	1
TNN 24	6	16	-	12	1	2	1	-
Voice TV	3	11	-	4	1	2	-	4
New TV	3	6	-	6	-	-	-	-
Bright TV	3	5	-	4	1	-	-	-
รวม	24	77	2	37	3	23	2	5

ผลการศึกษาประเภทของการรายงานข่าว พบว่า สถานีนี้จัดถือภาคพื้นดินเพื่อธุรกิจกลุ่มข่าว สาระ 6 ช่อง นำเสนอเหตุการณ์พหุขมณฑล จำนวน 77 ข่าว จาก 24 รายการ

รูปแบบการนำเสนอ

ลำดับที่ 1 คือ ข่าวสั้น / รายงานข่าว จำนวน 37 ข่าว พบในช่อง TNN มากที่สุด จำนวน 12 ข่าว รองลงมา คือ Nation Channel จำนวน 11 ข่าว New TV จำนวน 6 ข่าว Spring News จำนวน 5 ข่าว พบน้อยที่สุด คือ Bright TV และ Voice TV จำนวนช่องละ 4 ข่าว

ลำดับที่ 2 คือ รายงานสด พบจำนวน 23 ข่าว พบในช่อง Spring News มากที่สุด จำนวน 14 ข่าว รองลงมา คือ Nation Channel จำนวน 5 ข่าว พบน้อยที่สุดในช่อง TNN 24 และ Voice TV จำนวนช่องละ 2 ข่าว ไม่พบในช่อง New TV และ Bright TV

ลำดับที่ 3 คือ วิเคราะห์ข่าว พบจำนวน 5 ข่าว จาก 2 สถานีคือ ช่อง Voice TV จำนวน 4 ข่าว รองลงมา คือ Nation Channel จำนวน 1 ข่าว ทั้ง ช่อง Voice TV (Tonight Thailand) และ Nation Channel (เก็บตกภาคค่ำ) เป็นการวิเคราะห์โดยผู้ดำเนินรายการ

ลำดับที่ 4 คือ สกู๊ป พบจำนวน 3 ข่าว จาก 3 สถานี คือ ช่อง TNN 24 Bright TV และ Voice TV จำนวนอย่างละ 1 ข่าว

ลำดับที่ 5 คือ ข่าวด่วนและสนทนา พบจำนวนอย่างละ 2 ข่าว โดย ข่าวด่วน พบในช่อง Spring News และ Nation Channel อย่างละ 1 ข่าว และสนทนา พบในช่อง TNN 24 และ Spring News จำนวนอย่างละ 1 ข่าว

1.2 Tone ในการนำเสนอ

สถานี	เห็นด้วย/สนับสนุน การชุมนุม	ไม่เห็นด้วย/ไม่ สนับสนุนการชุมนุม	ข้อเท็จจริงทั้ง 2 ด้าน อย่างไม่น่า
Spring News	1	3	17
Nation Channel	-	4	14
TNN 24	-	-	16
Voice TV	3	-	8
New TV	-	3	3
Bright TV	-	-	5
รวม	4	10	63

ผลการศึกษาพบว่าโทนของการนำเสนอข่าวโทรทัศน์ ส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงทั้ง 2 ด้านอย่างไม่น่า โดยเป็นการนำเสนอตัวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ เหตุการณ์การปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ทหาร เหตุการณ์พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีรับข้อเสนอลงของกลุ่มเครือข่ายคณะสงฆ์และองค์กรภาคีพุทธบริษัท 4 ทั่วประเทศ (คสพ.) อย่างไรก็ตามมีสื่อในจำนวนน้อยที่นำเสนอโทนอย่างเลือกข้างไปในทางเห็นด้วย / สนับสนุนการชุมนุม และ ไม่เห็นด้วย / ไม่สนับสนุนการชุมนุม โดยการนำเสนอด้วยความคิดเห็นของผู้ประกาศ รายละเอียด ดังนี้

เสนอข้อเท็จจริงทั้ง 2 ด้านอย่างไม่น่า พบจำนวน 63 ข่าว พบมากที่สุดคือใน Spring News จำนวน 17 ข่าว TNN 24 จำนวน 16 ข่าว Nation Channel จำนวน 14 ข่าวตามลำดับ

ตัวอย่าง

- การรายงานสด ณ พุทธมณฑล (รายการปรากฏการณ์ข่าวจริง) บรรยายกาศวัดพระธรรมกาย ยังปกติ (รายการเกาะติดข่าวต้นชั่วโมง) จากช่อง Spring News

- พระสงฆ์ชุมนุมสภัดแผนล้มการปกครองคณะสงฆ์ไทย (รายการครบมุมข่าว), เครือข่ายคณะสงฆ์เผชิญหน้าทหาร แถลงข่าว ซีแฉงกรณี้แตงตั้งสมเด็จพะสังฆราชา (รายการข่าวสั้น) จาก TNN 24
- ธรรมกายเคลื่อน บ้องคณะสงฆ์ไทย (รายการเก็บตกจากเนชั่น ภาคเที่ยง) เครือข่ายธรรมกาย ยื้อทหารซุลมุน (ข่าวด่วน Breaking News) จาก Nation Channel
- พระสงฆ์รวมตัวพุทธมณฑลด้านพุทธอิสระ-ไพบูลย์ (Voice Breaking) ซุลมุนพระสงฆ์ปะทะทหาร (Voice News) จาก Voice TV
- พระคุณทหารไม่ให้เข้าพุทธมณฑล เป็นรายงานเหตุการณ์ช่วงที่เกิดเหตุปะทะระหว่างทหาร และกลุ่มพระสงฆ์ (ข่าวสั้น 16.00 น.) จาก New TV
- พระสงฆ์ปะทะทหาร เหตุไม่ให้เข้าพุทธมณฑล (รายการข่าวห้าโมง) พระเมธียื่นคำขาดห้ามก้าวกายกิจของสงฆ์ ความเคลื่อนไหวของคณะสงฆ์และองค์กรภาคีพุทธบริษัท 4 (รายการ Bright News Live) จาก Bright TV

ไม่เห็นด้วย/ไม่สนับสนุนการชุมนุม พบจำนวน 10 ข่าว พบมากที่สุด ใน Nation Channel จำนวน 4 ข่าว รองลงมา คือ New TV และ Spring News พบจำนวนเท่ากันอย่างละ 3 ข่าว

ตัวอย่าง

ธีระ : อันนี้เป็นช่วงแรกที่ทหารยังเข้าไปห้ามอยู่ เพราะว่าสงฆ์กลุ่มนี้พยายามที่จะเอารถที่ขวางอยู่ ปากทางเข้าพุทธมณฑลสายสี่ออก เพราะต้องการที่จะเอารถบัสของตัวเองเข้าไปด้านใน ซึ่งเขาก็บอกแล้วว่า ห้าม ห้าม พวกนี้ก็จะตั้งต้นเข้าไปให้ได้ แม้จะมีรั้วลวดหนามก็เอาออก แม้จะมีรถขวางอยู่ก็ยกออก เห็นไหมครับ ยื้อจุดจุดกระชากทหารออกไป นี่ ๆ (ภาพพระล็อกคอทหาร)

กนก : นี่พระรูปที่ล็อกคอทหารนะครับ

ธีระ : คุณนี่ โอ้โฮ (คลิป พระพูดกับกล้อง “ดูที่ทหารทำกับหลวงพี่” ซีที่ขาตัวเองที่เป็นแผล)

กนก : แต่นี่หลวงพี่ทำ หลวงพี่ล็อกคอทหาร (จากรายการข่าวขึ้นคนข่าว ช่อง Nation Channel)

เห็นด้วย/สนับสนุนการชุมนุม พบจำนวน 4 ข่าว พบมากที่สุด ใน Voice TV จำนวน 3 ข่าว และ Spring News จำนวน 1 ข่าว

ตัวอย่าง

ศิโรตม์ คล้ามไพบูลย์ : ผมคิดว่าเรื่องนี้รัฐบาลจะต้องฟังเสียงของพระสงฆ์ฟังเสียงของมหาเถรสมาคมเพราะพระเมธีกำลังพูดถึงเรื่องง่าย ๆ คือบอกให้รัฐบาลปฏิบัติตามกฎหมาย แล้วถ้ารัฐบาลไม่ทำตามเรื่องนี้จะไม่หยุด เพราะพุทธอิสระเรียกร้องให้เรื่องต่างๆ ไม่จบ ความเปราะบางทางการเมืองของประเทศไทยได้เกิดขึ้นโดยขบวนการต่อต้านมหาเถรสมาคมและพยายามจะทำให้เรื่องนี้เป็นเรื่องการเมือง เป็นเรื่อง

สงครามทางศาสนา เรื่องนี้แก่ง่ายคือรัฐบาลแค่ทำตามกฎหมาย (จากรายการ Voice News ช่อง Voice TV)

1.3 เนื้อหาที่น่าสนใจ

สถานี	เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง	เน้นการให้ความเห็น ของผู้สื่อข่าว/ผู้ ประกาศ	เน้นการให้ความเห็น ของคนอื่นมาใส่ไว้ใน ข่าว
Spring News	17	2	2
Nation Channel	14	3	1
TNN 24	16	-	-
Voice TV	7	4	-
New TV	3	1	2
Bright TV	5	-	-
รวม	62	10	5

ผลการศึกษาเนื้อหาที่น่าสนใจ พบว่า เนื้อหาหลักที่พบในข่าวโทรทัศน์ ส่วนใหญ่เน้นการนำเสนอข้อเท็จจริง รองลงมาคือ เน้นการให้ความเห็นของคนอื่นมาใส่ไว้ในข่าว และ เน้นการให้ความเห็นของผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ พบน้อยที่สุด รายละเอียด ดังนี้

เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง จำนวน 62 ข่าว พบมากที่สุดในช่อง Spring News จำนวน 17 ข่าว รองลงมา คือ TNN 24 จำนวน 16 ข่าว Nation Channel จำนวน 14 ข่าว Voice TV จำนวน 7 ข่าว Bright TV จำนวน 5 ข่าว และพบน้อยที่สุด คือ New TV จำนวน 3 ข่าว

เน้นการให้ความเห็นของผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ จำนวน 10 ข่าว พบมากที่สุดใน Voice TV จำนวน 4 ข่าว คือ ข่าวหยุดสูมไฟศาสนาต้านหมาเถรสมาคม, การเมืองในพุทธศาสนา จุดก่อตัวการลุกฮือที่พุทธมณฑล, ข้อถกเถียงกลุ่มहनุน-ต้านสมเด็จพระวัดปากน้ำ และลำดับชั้นตั้งสมเด็จพระสังฆราชตามกฎหมาย รองลงมาพบใน Nation Channel จำนวน 3 ข่าว คือ เครื่องข้ายพระยื้อทหาร, คณะสงฆ์ 4 องค์จัดประชุม, และการวิพากษ์กลุ่มผู้มาชุมนุม ลำดับถัดมา คือ ช่อง Spring News จำนวน 2 ข่าว คือ รายงานสดจากพุทธมณฑล และการแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราช และพบน้อยที่สุด คือ New TV จำนวน 1 ข่าว คือ ทหาร-ตร.เข้ม “ธรรมกาย” ไม่พบใน TNN 24 และ Bright TV

เน้นการให้ความเห็นของคนอื่นมาใส่ไว้ในข่าว จำนวน 5 ข่าว พบมากที่สุดใน Spring News (2) คือ การสัมภาษณ์พระสนธิวงศ์ วุฒิวังโส ผู้อำนวยการสื่อสารองค์กร วัดพระธรรมกาย ทั้ง 2 ข่าว และ New TV (2) คือ การแสดงความคิดเห็นในโลกออนไลน์ทั้ง 2 ข่าว รองลงมา พบจำนวน 1 ข่าว ใน Nation Channel คือ การแสดงความคิดเห็นของนายไพบูลย์ นิติตะวัน เกี่ยวกับการปกป้องพระพุทธศาสนา

ตัวอย่าง

การรายงานข่าวเกี่ยวกับไบเนตให้พระสงฆ์มาร่วมการประชุมที่ทำให้เกิดกระแสวิพากษ์วิจารณ์ในโลกออนไลน์ “เริ่มมีการเผยแพร่เอกสารฉบับนี้หลังจากที่มีการเผยแพร่ 5 ข้อเสนอที่พระเมธีธรรมาจารย์เสนอไปยังรัฐบาล ทำให้บรรดาญาติโยมทั้งหลายในโลกออนไลน์ตอนนี้ก็กึกกั่นใหญ่ มีการเผยแพร่กระทั่งว่าเฟซบุ๊กของคนบางคนที่ได้ค่าจ้างมา ว่าหลังจากที่ได้ค่าจ้างมาแล้วซาบซึ่งตั้งใจอยากจะถวายคืนกลับไป นี่ก็เริ่มแล้ว สงครามที่พุทธมณฑลผ่านไปแต่ในโลกออนไลน์ยังไม่จบ”

(จากรายการ New) หมายข่าว ช่อง New TV)

1.4 ประเด็นหลักในการนำเสนอ

สถานี	ตัวเหตุการณ์	เบื้องหลังของเหตุการณ์	การเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประเด็นอื่น	อารมณ์ความรู้สึกของคนในสังคม	ทางออกทางแก้ไขปัญหา
Spring News	14	-	3	-	4
Nation Channel	10	3	1	-	4
TNN 24	10	-	4	-	2
Voice TV	6	3	2	-	1
New TV	3	1	1	-	1
Bright TV	3	-	-	-	2
รวม	46	7	11	-	14

ผลการศึกษาประเด็นหลักในการนำเสนอ พบว่า เนื้อหาหลักที่พบในโทรทัศน์ส่วนใหญ่เป็นเรื่อง สถานการณ์การประชุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑล การปะทะกันระหว่างทหารและพระสงฆ์ รongลงมา คือ ทางออก ทางแก้ไขปัญหา ได้แก่ เหตุการณ์ที่พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รับข้อเสนอสังฆมติ 5 ข้อของกลุ่มผู้มาชุมนุม ลำดับถัดมา คือ การเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประเด็นอื่น และประเด็นเบื้องหลังของเหตุการณ์ ตามลำดับ ทั้งนี้ไม่พบการนำเสนออารมณ์ความรู้สึกของคนในสังคม รายละเอียด ดังนี้

ตัวเหตุการณ์ เป็นการรายงานเหตุการณ์ตั้งแต่พระสงฆ์เดินทางมาชุมนุมที่พุทธมณฑล จนกระทั่งเหตุการณ์ที่มีการปะทะระหว่างพระภิกษุกับทหารที่พุทธมณฑล จ.นครปฐม พบจำนวน 46 ข่าว พบมากที่สุดคือใน Spring News จำนวน 14 ข่าว รองลงมาคือ TNN 24 และ Nation Channel พบจำนวนอย่างละ 10 ข่าว ลำดับถัดมา คือ Voice TV จำนวน 6 ข่าว พบน้อยที่สุดคือ New TV และ Bright TV จำนวนอย่างละ 3 ข่าว

ทางออก/ทางแก้ปัญหา เป็นการรายงานข่าวคณะสงฆ์ผู้ชุมนุมเดินทางมาขึ้นชื่อเรียกร้องกับพลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณที่ทำเนียบรัฐบาลและเจรจาเพื่อหาทางออกของปัญหา พบจำนวน 14 ข่าว พบมากที่สุด ใน Spring News และ Nation Channel พบจำนวนอย่างละ 4 ข่าว รองลงมาคือ TNN 24 และ Bright TV จำนวนอย่างละ 2 ข่าว พบน้อยที่สุด คือ New TV และ Voice TV พบจำนวนอย่างละ 1 ข่าว

การเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประเด็นอื่น พบจำนวน 11 ข่าว ได้แก่ 1) การตรวจสอบสมเด็จพระสังฆราชแห่งการปฏิบัติหน้าที่ จำนวน 5 ข่าว พบมากที่สุดใน TNN 24 จำนวน 4 ข่าว และ Nation Channel จำนวน 1 ข่าว 2) การเชื่อมโยงกับวัดพระธรรมกาย จำนวน 2 ข่าว พบใน Spring News เพียงช่องเดียว 3) การเชื่อมโยงกับการเมือง จำนวน 2 ข่าว พบใน Voice TV เพียงช่องเดียว 4) การเชื่อมโยงกับโลกออนไลน์ที่มีการตรวจสอบพระที่เดินทางมาชุมนุม พบจำนวน 1 ข่าว ใน New TV และ 5) การคาดการณ์ถึงการรวมตัวกันที่อาจจะมีเพิ่มมากขึ้น พบจำนวนใน 1 ข่าว ใน Spring News

เบื้องหลังของเหตุการณ์ พบจำนวน 7 ข่าว ได้แก่ 1) การออกมาชุมนุมมีสาเหตุมาจากการแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชล่าช้า พบจำนวน 6 ข่าว พบในช่อง Nation Channel และ Voice TV อย่างละ 3 ข่าว 2) การอ้างอิงถึงวัดพระธรรมกายที่ทำให้พระออกมาชุมนุม พบจำนวน 1 ข่าว ในช่อง New TV

1.5 แหล่งข่าว/ข้อมูล

สถานี	พระ	เจ้าหน้าที่รัฐ/คนในรัฐบาล	กลุ่มหรือชุมชน ภาคประชาชน	นักวิชาการ	ข้อมูลจากโลกออนไลน์	อื่นๆ
Spring News	7	-	-	-	-	-
Nation Channel	7	2	-	-	-	1
TNN 24	6	7	-	-	-	4
Voice TV	5	3	-	-	-	-
New TV	1	2	-	-	2	1
Bright TV	3	2	-	-	-	-
รวม	29	16	-	-	2	6

ผลการศึกษาแหล่งข่าว/ข้อมูล พบว่า แหล่งข่าว/ข้อมูลที่ปรากฏได้แก่ พระ เจ้าหน้าที่รัฐ/คนในรัฐบาล ข้อมูลจากโลกออนไลน์ และอื่นๆ โดยแหล่งข่าวที่พบมากที่สุด คือ พระ ไม่พบแหล่งข่าวจากกลุ่มหรือชุมชน ภาคประชาชน และนักวิชาการ มีรายละเอียด ดังนี้

พระ พบจำนวน 29 ข่าว ส่วนใหญ่คือ พระเมธีธรรมมาจารย์ นอกจากนี้ยังพบพระแสนพล จากวัดพระธรรมกาย และพระสนิทวงศ์ วุฒิมิวัังโส จากวัดพระธรรมกาย แต่ในจำนวนน้อย โดยสื่อที่ให้พื้นที่กับ

แหล่งข่าวพระมากที่สุด คือ Spring News และ Nation Channel จำนวนช่องละ 7 ข่าว รองลงมา คือ TNN 24 จำนวน 6 ข่าว ลำดับถัดมา คือ Voice TV จำนวน 5 ข่าว ลำดับที่สี่ คือ Bright TV จำนวน 3 ข่าว พบน้อยที่สุด คือ ช่อง New TV จำนวน 1 ข่าว

เจ้าหน้าที่รัฐ / คนในรัฐบาล พบจำนวน 16 ข่าว ส่วนใหญ่ คือ พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี รองลงมาคือ นายสุวัจน์ ตันยวรรณะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นอกจากนี้ยังพบ พันเอกวินัย สุวาริ โฆษก คสช. นายเสริมวิทย์ สมบัติ ปลัดอำเภอคลองหลวง นายชยพล พงษ์สีดา รองผู้อำนวยการสำนักพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พ.ต.ต.วรรณัท ศรีล้ำ ผู้อำนวยการศูนย์บริหารคดีพิเศษ รองโฆษก DSI ในจำนวนน้อย โดยสื่อที่ให้แหล่งข่าวเจ้าหน้าที่รัฐ / คนในรัฐบาลมากที่สุด คือ ช่อง TNN 24 พบจำนวน 7 ข่าว รองลงมาคือ Voice TV จำนวน 3 ข่าว พบน้อยที่สุด คือ New TV, Bright TV และ Nation Channel พบจำนวนอย่างละ 2 ข่าว ไม่พบใน Spring News

อื่นๆ พบจำนวน 6 ข่าว ได้แก่ นายไพบูลย์ นิติตะวัน อดีตประธานสภาปฏิรูปแห่งชาติ นายจตุพร พรหมพันธุ์ ประธานนปช. นายจักรภพ เพ็ญแข แกนนานปช. พบมากที่สุดในช่อง TNN 24 จำนวน 4 ข่าว พบน้อยที่สุดในช่อง New TV และ Nation Channel จำนวนอย่างละ 1 ข่าว

ข้อมูลจากโลกออนไลน์ พบจำนวน 2 ข่าว พบเพียงช่องเดียว คือ New TV

1.6 กรอบในการสื่อสาร

สถานี	กรอบเรื่องความขัดแย้ง				กรอบเรื่องความรับผิดชอบ			กรอบเรื่อง Human Interest	
	สะท้อน ความเห็น ต่าง	วิพากษ์วิจารณ์ ฝ่ายตรงข้าม	ระบุปัญหา	นำเสนอ ความคิดเห็น ที่เป็นข้อ ถกเถียง	รัฐบาล	องค์กร อื่นๆ	ประชาชน/ ประชา สังคม	สร้าง/เร้า หรือกระตุ้น ความรู้สึก	เน้นเรื่อง ผลกระทบต่อ คนหรือกลุ่ม คน
Spring News	4	-	5	-	2	-	-	2	1
Nation Channel	6	-	9	1	1	-	-	1	-
TNN 24	8	1	9	1	2	-	-	-	-
Voice TV	4	-	2	3	3	-	-	-	-
New TV	4	1	1	-	-	-	-	-	-
Bright TV	3	-	-	1	1	-	-	1	-
รวม	29	2	26	6	9	-	-	4	1

* 1 ข่าว พบได้มากกว่า 1 กรอบการสื่อสาร

ผลการศึกษารอบในการสื่อสาร จาก 3 รูปแบบของกรอบในการสื่อสาร พบว่าสื่อโทรทัศน์เน้นใช้กรอบเรื่องความขัดแย้งมากที่สุด ขณะที่กรอบเรื่องความรับผิดชอบพบค่อนข้างน้อย และกรอบเรื่อง Human Interest พบน้อยที่สุด รายละเอียด ดังนี้

กรอบเรื่องความขัดแย้ง พบมากที่สุด คือ สะท้อนความเห็นต่าง ได้แก่ เน้นเหตุการณ์การเผชิญหน้า และการปะทะระหว่างทหารและกลุ่มสงฆ์ จำนวน 29 ข่าว พบมากที่สุดใน TNN 24 (8) รองลงมา คือ Nation Channel (6) ลำดับถัดมา คือ Spring News, Voice TV และ New TV พบจำนวนช่องละ 4 ข่าว พบน้อยที่สุดใน Bright TV จำนวน 3 ข่าว รองลงมาในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ ประเด็นการระบุปัญหาของการออกมาชุมนุม จำนวน 26 ข่าว พบมากที่สุดจำนวนช่องละ 9 ข่าว ใน 2 ช่อง คือ Nation Channel และ TNN 24 รองลงมาพบจำนวน 5 ข่าว คือ Spring News ลำดับถัดมา พบจำนวน 2 ข่าว คือ Voice TV พบน้อยที่สุดจำนวน 1 ข่าว ใน New TV ไม่พบใน Bright TV ลำดับที่ 3 คือ นำเสนอความคิดเห็นที่เป็นข้อถกเถียง พบจำนวน 6 ข่าว พบมากที่สุดใน Voice TV (3) รองลงมาพบจำนวนช่องละ 1 ข่าว คือ Nation Channel, TNN 24 และ Bright TV ส่วนประเด็นการวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายตรงข้าม พบน้อยที่สุด จำนวน 2 ข่าวในช่อง TNN 24 (1) และ New TV (1)

กรอบความรับผิดชอบ พบประเด็นที่พูดถึงความรับผิดชอบต่อรัฐบาลเพียงประเด็นเดียว จำนวน 9 ข่าว พบมากที่สุดจำนวน 3 ข่าว ใน Voice TV รองลงมาจำนวน 2 ข่าว คือ TNN 24 และ Spring News พบจำนวนช่องละ 1 ข่าวใน Bright TV และ Nation Channel

กรอบเรื่อง Human Interest พบประเด็นสร้าง/เฝ้า หรือกระตุ้นความรู้สึก มากที่สุด ได้แก่ การนำเสนอจากการใช้คำพูดหรือน้ำเสียงของผู้ประกาศที่ทำให้รู้สึกถึงความวุ่นวายในการชุมนุม พบจำนวน 4 ข่าว พบมากที่สุดใน Spring News จำนวน 2 ข่าว รองลงมาจำนวนช่องละ 1 ข่าว คือ Bright TV และ Nation Channel นอกจากนี้ยังพบการนำเสนอที่เน้นผลกระทบต่อคนหรือกลุ่ม จำนวน 1 ข่าว ในช่อง Spring News นำเสนอข่าวการจลาจลบริเวณพุทธมณฑลเริ่มติดขัดอย่างหนัก

2. เฟซบุ๊ก

จากการศึกษารายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ข่าวทั้ง 6 ช่อง ที่เป็นหน่วยการศึกษา พบว่าทั้ง 6 ช่อง นำเสนอกรณีเหตุการณ์พุทธมณฑลเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 โดยมีรายละเอียด ดังนี้

Voice TV พบจำนวน 12 สถานะข้อความ เป็นการนำเสนอข้อความและ Link ไปข่าวและบทความ จำนวน 10 ข่าว เป็นข้อความและภาพจำนวน 2 ข่าว

Nation Channel พบจำนวน 10 ข้อความสถานะ ทั้งหมดเป็นการนำเสนอข้อความ Link ไปข่าว และบทความ

New TV พบจำนวน 4 ข้อความสถานะ ทั้งหมดเป็นการนำเสนอข้อความและภาพ

Spring News พบจำนวน 4 ข้อความสถานะเป็นข้อความและ Link ไปข่าวและบทความ จำนวน 3 ข่าว และเป็นข้อความและคลิปภาพ/เหตุการณ์ จำนวน 1 ข่าว

TNN 24 พบจำนวน 2 ข้อความสถานะ ทั้งหมดเป็นข้อความและ Link ไปข่าวและบทความ

Bright TV พบจำนวน 2 ข้อความสถานะ ทั้งหมดเป็นข้อความและ Link ไปข่าวและบทความ

2.1 รูปแบบการนำเสนอ

เฟซบุ๊ก	จำนวน	รูปแบบการนำเสนอ				Info graphic
		ข้อความ อย่างเดียว	ข้อความและ ภาพ	ข้อความ และคลิป ภาพ/ เหตุการณ์	ข้อความและ Link ไปข่าว และบทความ	
Spring News	4	-	-	1	3	-
Nation Channel	10	-	-	-	10	-
TNN 24	2	-	-	-	2	-
Voice TV	12	-	2	-	10	-
New TV	4	-	4	-	-	-
Bright TV	2	-	-	-	2	-
รวม	34	-	6	1	27	-

ผลการศึกษา พบว่า การนำเสนอของเฟซบุ๊กทางการของสถานีโทรทัศน์ช่องข่าวสารและสาระใน ส่วนใหญ่ใช้รูปแบบการนำเสนอโดยข้อความ และ Link ไปข่าวและบทความของสถานี รองลงมา คือ ข้อความและภาพ ที่พบน้อยที่สุด คือ ข้อความ และคลิปภาพเหตุการณ์ ที่ไม่พบเลยคือ ข้อความอย่างเดียว และ Infographic รายละเอียดเรียงตามลำดับ ดังนี้

ข้อความและ Link ไปข่าวและบทความ พบจำนวน 27 ข้อความสถานะ พบใน 5 เพจ พบมากที่สุด
 ใน Nation Channel และ Voice TV จำนวนอย่างละ 10 ข้อความสถานะ รองลงมา คือ Spring News พบ
 จำนวน 3 ข้อความสถานะ ลำดับถัดมา คือ TNN 24 และ Bright TV จำนวนอย่างละ 2 ข้อความสถานะ ไม่
 พบในเพจ New TV

ข้อความและภาพ พบจำนวน 6 ข้อความสถานะ พบมากที่สุดใน New TV จำนวน 4 ข้อความ
 สถานะ และ Voice TV จำนวน 2 ข้อความสถานะ

ข้อความและคลิป ภาพ/เหตุการณ์ พบจำนวน 1 ข้อความสถานะ พบใน 1 เพจ คือ Spring News

ตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอในเฟซบุ๊ก

	
<p>TNN 24 ข้อความ + Link ไปข่าวและบทความของเว็บไซต์สถานี</p>	<p>New TV ข้อความและภาพอย่างเดียว</p>

SpringNews
February 15 · 🌐

วันนี้ (15 ก.พ.) เมื่อเวลา 14.30 น. เกิดเหตุการณ์กระทบกระทั่งกันระหว่างพระภิกษุกับเจ้าหน้าที่รัฐ ที่พุทธมณฑล จ.นครปฐม โดย พระเมธีธรรมาจารย์ กล่าวเชิงตัดพ้อน้อยใจ พร้อมระบุ "วันนี้ไม่กล้าสมัคร ผมอยากให้ความมั่นใจว่า ผมเดินทางเรียบร้อย ครูบาอาจารย์ของผม ทีมงานที่อยู่ที่นี่ เดินทางด้วยกันเรียบร้อยเปอร์เซ็นต์" #SpringNews

431 225 Comments 423 Shares 35K Views

Like Comment Share

Spring News ข้อความและคลิปเหตุการณ์

Bright TV : Digital TV ช่อง 20
February 15 at 3:54pm 🌐

สงฆ์เกือบหมื่นนัดชุมนุม แสดงจุดยืนต่อรัฐบาล (มีคลิป)
#BrightTV #BrightNews #BrightTV20 #พระสงฆ์ #ขบวนการ #ชุมนุม #พระสังฆราช #พุทธมณฑล #นครปฐม #รัฐบาล #ทหาร

สงฆ์เกือบหมื่นนัดชุมนุม แสดงจุดยืนต่อรัฐบาล
พระสงฆ์จากทั่วประเทศ เดินทางรวมกลุ่มที่ลานพระใหญ่พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม โดยมีทหาร ตำรวจ และเจ้าหน้าที่จากสำนักงาน ดอยตุงและรักษาความปลอดภัย เดือดหมาย พระสงฆ์และฆราวาส มีรวมตัวที่สวนพุทธ...

BRIGHTTV.CO.TH | BY BRIGHT TV : DIGITAL TV ช่อง 20

7

Like Comment Share

Bright TV ข้อความ + Link ไปข่าวและบทความของเว็บไซต์สถานี

Voice TV
February 15 at 6:01pm 🌐

มรยาภาคเครือข่ายคณะสงฆ์ร่วม 30,000 รูป และองค์กรภาคีพุทธบริษัท 4 ทั่วประเทศ ทอยเดินทางมาร่วม ประชุม สักตึกแผนล้มล้างการปกครองคณะสงฆ์ไทย ที่พุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม
<http://news.voicetv.co.th/thailand/326751.html>
#พุทธมณฑล #VoiceTV21 #คณะสงฆ์ #การปกครองคณะสงฆ์ไทย #ตั้งสังฆราช

1K 148 Comments 512 Shares 51K Views

Like Comment Share

Voice TV ข้อความ + คลิปเหตุการณ์ และ Link ไปข่าวและบทความของเว็บไซต์

NationTV 22
February 15 at 2:13pm · Bangkok, Thailand · 🌐

คลิปพระลือคคอกทหา ก่อนยึดกันขลุมน #NationTV

www.nationtv.tv

นครปฐม - ทหารกว่า 50 นาย พยายามสกัดกั้นรถที่จะเข้ามาชุมนุมในพุทธมณฑล โดยมีพระภิกษุสงฆ์นับร้อยพยายามผลักดันให้รถเข้าก่อนเกิดปะทะกัน

NATIONTV.TV | BY NATIONTV 22

Peony Mutan and 2.4K others 465 Comments 766 Shares

Nation Channel ข้อความ ภาพ Link ไปข่าวและบทความของเว็บไซต์

2.2 Tone ในการนำเสนอ

สถานี	เห็นด้วย/สนับสนุน การชุมนุม	ไม่เห็นด้วย/ไม่ สนับสนุนการชุมนุม	ข้อเท็จจริงทั้ง 2 ด้าน อย่างไม่ชี้หน้า
Spring News	-	-	4
Nation Channel	-	1	9
TNN 24	-	1	1
Voice TV	1	-	11
New TV	-	-	4
Bright TV	-	-	2
รวม	1	2	31

ผลการศึกษาโทนของการนำเสนอในเฟซบุ๊ก พบว่า ส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงทั้ง 2 ด้านอย่างไม่ชี้หน้า รายละเอียด ดังนี้

เสนอข้อเท็จจริงทั้ง 2 ด้านอย่างไม่ชี้หน้า เป็นโทนหลักในการนำเสนอของทุกช่อง พบทั้งหมด 31 ข้อความสถานะ พบมากที่สุดในช่อง Voice TV จำนวน 11 ข้อความสถานะ รองลงมา คือ ช่อง Nation Channel จำนวน 9 ข้อความสถานะ ช่อง New TV และ Spring News พบเท่ากัน จำนวนอย่างละ 4 ข้อความสถานะ ช่อง Bright TV พบ 2 ข้อความสถานะ และช่อง TNN 24 พบ 1 ข้อความสถานะ

ไม่เห็นด้วย/ไม่สนับสนุนการชุมนุม จำนวน 2 ข้อความสถานะ ได้แก่ การตั้งคำถามต่อพระที่ลือคอคอทหารทั้งๆที่ทหารไม่ได้ทำอะไรผิด พบในเพจ Nation Channel และพระขึ้นไปข่มมรดทหารเนื่องจากไม่พอใจทหารที่ไม่ให้เข้าไปในพุทธมณฑล พบในเพจ TNN 24

เห็นด้วย/สนับสนุนการชุมนุม จำนวน 1 ข้อความสถานะ โดยนำเสนอภาพทหารล้อมรั้ววัดหนามพร้อมคำบรรยายใต้ภาพว่ากลุ่มผู้ชุมนุมไม่ได้ทำอะไรผิดแต่กลับถูกคุกคามจากทหาร พบใน Voice TV

2.3 เนื้อหาที่นำเสนอ

สถานี	เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง	เน้นการให้ความเห็น ของผู้สื่อข่าว/ผู้ ประกาศ	เน้นการให้ความเห็น ของคนอื่นมาใส่ไว้ใน ข่าว
Spring News	4	-	-
Nation Channel	8	-	2
TNN 24	2	-	-
Voice TV	11	1	-
New TV	4	-	-
Bright TV	2	-	-
รวม	31	1	2

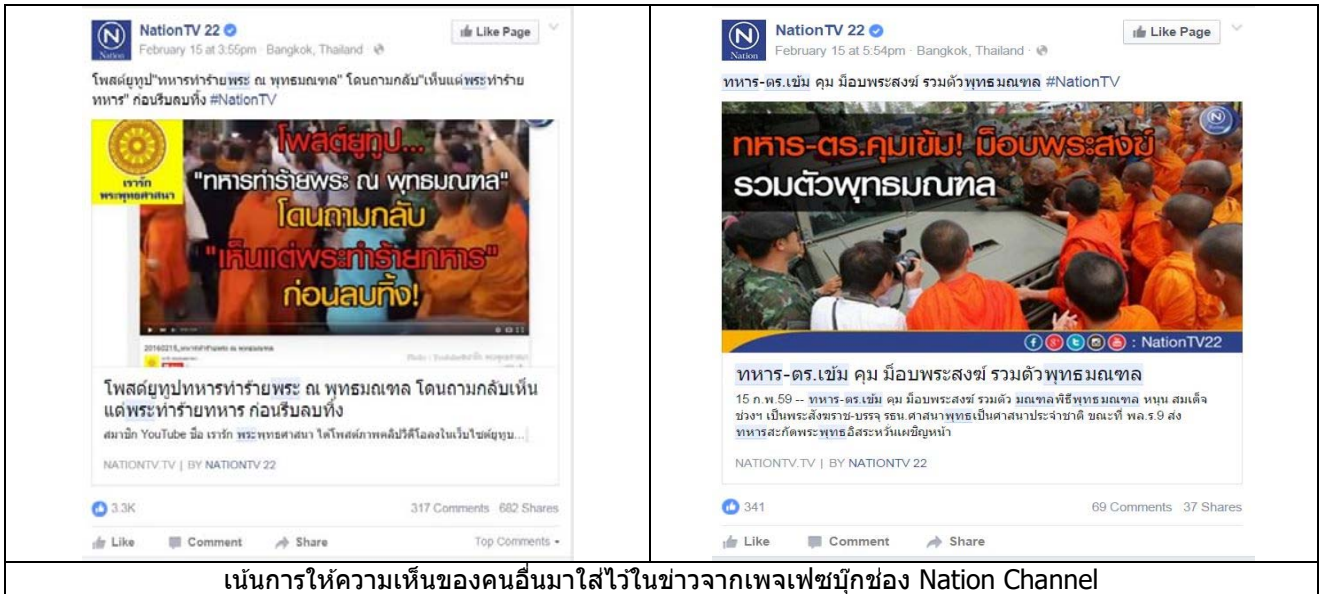
ผลการศึกษา เนื้อหาที่น่าเสนอ พบว่า เนื้อหาหลักที่พบข้อความสถานะในเฟซบุ๊กของสถานีเกือบทั้งหมดเป็นการเน้นการให้ข้อมูลข้อเท็จจริง โดยนำเสนอตัวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ เหตุการณ์การปะทะกันระหว่างกลุ่มผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ทหาร เหตุการณ์พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีรับข้อเสนอของกลุ่มเครือข่ายคณะสงฆ์และองค์กรภาคีพุทธบริษัท 4 ทั่วประเทศ (คสพ.) สื่อมวลชนจำนวนน้อยที่มีโทนการนำเสนออย่างเลือกข้าง ด้วยความคิดเห็นของผู้ประกาศ รายละเอียด ดังนี้

เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง จำนวน 31 ข้อความสถานะ พบในทุกเพจเฟซบุ๊ก พบมากที่สุด คือ Voice TV จำนวน 11 ข้อความสถานะ รองลงมา คือ Nation Channel จำนวน 8 ข้อความสถานะ New TV และ Spring News พบเท่ากัน จำนวนสถานะละ 4 ข้อความสถานะ พบน้อยที่สุด คือ Bright TV และ TNN 24 จำนวน 2 ข้อความสถานะ

เน้นการให้ความเห็นของผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ จำนวน 1 ข้อความสถานะ พบในช่อง Voice TV เท่านั้น เป็นการนำคำพูดตอนหนึ่งของการวิเคราะห์ข่าวจากรายการโทรทัศน์มาตั้งเป็นข้อความสถานะ ได้แก่ ความคิดเห็นของศิริโรตม์ คล้ามไพบูลย์

เน้นการให้ความเห็นของคนอื่นมาใส่ไว้ในข่าว จำนวน 2 ข้อความสถานะ พบใน 1 เพจ คือ Nation Channel โดยเป็นความเห็นจากอินเทอร์เน็ต คือ โพสต์ภาพพระทำร้ายทหารจากยูทูบ และความคิดเห็นจากแหล่งข่าวความมั่นคง คือ เจ้าหน้าที่ทหารและตำรวจที่ทำหน้าที่ในเหตุการณ์การชุมนุมของพระสงฆ์

การนำเสนอเนื้อหาที่เน้นความเห็นของผู้สื่อข่าวหรือผู้ประกาศช่อง Voice TV

เน้นการให้ความเห็นของคนอื่นมาใส่ไว้ในข่าวจากเพจเฟซบุ๊กของ Nation Channel

2.4 ประเด็นหลักในการนำเสนอ

สถานี	ตัวเหตุการณ์	เบื้องหลังของเหตุการณ์	การเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประเด็นอื่น	อารมณ์ความรู้สึกของคนในสังคม	ทางออกทางแก้ปัญหา
Spring News	4	-	-	-	-
Nation Channel	9	-	-	-	1
TNN 24	2	-	-	-	-
Voice TV	9	2	1	-	-
New TV	3	-	1	-	-
Bright TV	1	-	-	-	1
รวม	28	2	2	-	2

ผลการศึกษา พบว่า ประเด็นส่วนใหญ่ที่นำเสนอในเพจเฟซบุ๊กเกือบทั้งหมด คือ ตัวเหตุการณ์ ส่วนประเด็นที่พบน้อย คือ เบื้องหลังของเหตุการณ์ การเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประเด็นอื่น ทางออกทางแก้ปัญหา ในขณะที่ไม่พบประเด็นอารมณ์ความรู้สึกของคนในสังคม รายละเอียด ดังนี้

ตัวเหตุการณ์ ได้แก่ เหตุการณ์การชุมนุมที่พุทธมณฑลและการปะทะกันระหว่างเจ้าหน้าที่ทหารกับพระ พบมากที่สุด จำนวน 28 ข้อความสถานะ ในทุกเพจของทุกสถานี พบมากที่สุดในช่อง Voice TV และ Nation Channel จำนวนเพจละ 9 ข้อความสถานะ รองลงมา คือ Spring News จำนวน 4 ข้อความ

สถานะ New TV จำนวน 3 ข้อความสถานะ TNN 24 จำนวน 2 ข้อความสถานะ และพบน้อยที่สุดในช่อง Bright TV จำนวน 1 ข้อความสถานะ

เบื้องหลังของเหตุการณ์ เป็นการเสนอสาเหตุของการเดินทางมาชุมนุมพบเพียงเพจของสถานีเดียว คือ Voice TV ในจำนวน 2 ข้อความสถานะ คือ 1) เนื่องจากไม่พอใจรัฐบาลที่ปล่อยให้ม็อบบุคคลวิจารณ์คณะสงฆ์ 2) เพื่อแสดงจุดยืนการเสนอตั้งสมเด็จพระสังฆราช

การเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประเด็นอื่น พบทั้งหมด 2 ข้อความสถานะ คือ 1) การเชื่อมโยงกับเรื่องการเมืองเรื่องการล้มสถาบัน จำนวน 1 ข้อความสถานะ พบในช่อง Voice TV และ 2) การสอบสวนเด็จพระสังฆราชในกรณีธัมมชโย จำนวน 1 ข้อความสถานะ พบในเพจ New TV

ทางออก ทางแก้ปัญหา ได้แก่ การที่พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีรับข้อเสนอจากกลุ่มผู้ชุมนุม พบจำนวน 2 ข้อความสถานะ ใน 2 เพจ คือ Bright TV และ Nation Channel จำนวนเพจละ 1 ข้อความสถานะ

2.5 แหล่งข่าว/ข้อมูล

สถานี	พระ	เจ้าหน้าที่รัฐ/ คนในรัฐบาล	กลุ่มหรือ ชุมชน ภาค ประชาชน	นักวิชาการ	ข้อมูลจาก โลก ออนไลน์	อื่นๆ
Spring News	3	1	-	-	-	1
Nation Channel	3	2	-	-	1	1
TNN 24	2	1	-	-	-	-
Voice TV	1	-	-	-	-	-
New TV	3	1	-	-	-	1
Bright TV	-	-	-	-	-	-
รวม	12	5	-	-	1	3

ผลการศึกษา พบว่า แหล่งข่าวที่ปรากฏมากที่สุดในเพจเฟซบุ๊กสถานี คือ แหล่งข่าวจากพระรองลงมา คือ แหล่งข่าวจากเจ้าหน้าที่รัฐ / คนในรัฐบาล แหล่งข่าวอื่นๆ และข้อมูลจากโลกออนไลน์ตามลำดับ ไม่พบแหล่งข่าวจากกลุ่มหรือชุมชน ภาคประชาชน และ นักวิชาการ รายละเอียด ดังนี้

พระ จำนวน 12 ข้อความสถานะได้แก่ พระเมธีธรรมาจารย์ พบในเกือบทุกเพจสถานี ได้แก่ New TV, Spring News และ Nation Channel จำนวนอย่างละ 3 ข้อความสถานะ รองลงมาคือ TNN 24 จำนวน 2 ข้อความสถานะ และ Voice TV จำนวน 1 ข้อความสถานะ แต่ไม่พบใน Bright TV

เจ้าหน้าที่รัฐ / คนในรัฐบาล พบจำนวน 5 ข้อความสถานะ ได้แก่ พลเอกประวิทย์ วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และ สุวพันธุ์ ตันยุวรรธนะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี พบมากที่สุดในช่วง Nation Channel จำนวน 2 ข้อความสถานะ รองลงมา คือ TNN 24, New TV และ Spring News จำนวน เพจละ 1 ข้อความสถานะ ไม่พบใน Bright TV และ Voice TV

ข้อมูลจากโลกออนไลน์ จำนวน 1 ข้อความสถานะ ได้แก่ การนำข้อมูลจาก Youtube มาเป็น ข้อความสถานะ พบในเพจสถานีเดียว คือ Nation Channel

แหล่งข่าวอื่นๆ จำนวน 3 ข้อความสถานะ ได้แก่ 1) นายไพบูลย์ นิติตะวัน พบในเพจ New TV และ Spring News อย่างละ 1 ข้อความสถานะ 2) แหล่งข่าวด้านความมั่นคง พบในเพจ Nation Channel เพียงช่องเดียว

2.6 กรอบในการสื่อสาร

สถานี	กรอบเรื่องความขัดแย้ง				กรอบเรื่องความรับผิดชอบ			กรอบเรื่อง Human Interest	
	สะท้อน ความเห็น ต่าง	วิพากษ์วิจารณ์ ฝ่ายตรงข้าม	ระบุปัญหา	นำเสนอ ความคิดเห็น	รัฐบาล	องค์กร อื่นๆ	ประชาชน/ ประชา สังคม	สร้าง/รับ หรือกระตุ้น ความรู้สึก	เน้นเรื่อง ผลกระทบต่อคน หรือกลุ่มคน
Spring News	3	-	2	-	-	-	-	1	-
Nation Channel	4	-	-	3	2	-	-	-	-
TNN 24	1	-	2	-	-	-	-	-	-
Voice TV	7	-	2	-	1	-	-	-	-
New TV	4	-	3	-	-	-	-	1	-
Bright TV	1	-	-	-	1	-	-	-	-
รวม	20	-	9	3	4	-	-	2	-

* 1 ข่าว พบได้มากกว่า 1 กรอบการสื่อสาร

ผลการศึกษารูปแบบของกรอบในการสื่อสาร จาก 3 รูปแบบของกรอบการสื่อสาร พบว่า เพจเฟซบุ๊กของสถานีช่องข่าวใช้กรอบเรื่องความขัดแย้งมากที่สุด ขณะที่กรอบเรื่องความรับผิดชอบพบค่อนข้างน้อย และพบกรอบเรื่อง Human Interest น้อยที่สุด รายละเอียด ดังนี้

กรอบเรื่องความขัดแย้ง พบมากที่สุด คือ การสะท้อนความเห็นต่างและการไม่ลงรอยระหว่างกลุ่ม พบจำนวน 20 ข้อความสถานะ พบในทุกเพจ โดยพบมากที่สุดในเพจ Voice TV จำนวน 7 ข้อความสถานะ รองลงมา คือ การระบุปัญหาของกลุ่มหรือระหว่างบุคคล พบจำนวน 9 ข้อความสถานะ พบมากที่สุดในเพจของ New TV (3 ข้อความสถานะ) รองลงมาพบอย่างละ 2 ข้อความสถานะ ในเพจ TNN 24, Spring News, และ Voice TV พบน้อยที่สุด คือ การนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นข้อถกเถียง พบจำนวน 3 ข้อความสถานะ ในเพจ Nation Channel เพียงช่องเดียว ที่ไม่พบเลยคือการวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายตรงข้าม

กรอบเรื่องความรับผิดชอบ นำเสนอในประเด็นความรับผิดชอบของรัฐบาลเพียงอย่างเดียว พบมากที่สุดในช่อง Nation Channel จำนวน 2 ข้อความสถานะ ในเพจ Bright TV และ Voice TV อย่างละ 1 ข้อความสถานะ

กรอบเรื่อง Human Interest เป็นนำเสนอในประเด็นการสร้าง / ไร่ หรือกระตุ้นความรู้สึก เพียงอย่างเดียว พบจำนวน 2 ข้อความสถานะ คือ 1) นำภาพพระสงฆ์ถือคอกอาหารพร้อมขึ้นข้อความ กิจของสงฆ์เรามาอย่างสันติ? ในเพจของ New TV และ 2) การสัมภาษณ์พระเมธีธรรมาจารย์ ในเพจ Spring News

2.7 การปฏิสัมพันธ์ของผู้ใช้เฟซบุ๊กกับเนื้อหาข่าวบนหน้าเพจเฟซบุ๊กของสถานี

1. จำนวน Like / Share / Comment

Facebook	จำนวนข้อความสถานะ	ปฏิสัมพันธ์		
		Like	Comment	Share
Spring News	4	652	283	442
Nation Channel	10	9,682	1,903	1,846
TNN 24	2	45	24	4
Voice TV	12	17,490	1,807	4,111
New TV	4	58	9	54
Bright TV	2	33	-	1
รวม	34	27,960	4,026	6,458

ผลการศึกษาพบว่า มีการนำเสนอเหตุการณ์การชุมนุมที่พุทธมณฑลผ่านเฟซบุ๊กทั้งหมด 34 ข้อความสถานะ พบในทุกเพจสถานี โดยเพจของช่องที่พบมากที่สุด คือ Voice TV จำนวน 12 ข้อความสถานะ รองลงมา คือ Nation Channel จำนวน 10 ข้อความสถานะ ลำดับถัดมา จำนวนอย่างละ 4 ข้อความสถานะ คือ Spring News และ New TV พบน้อยที่สุดอย่างละ 2 ข้อความสถานะ คือ TNN 24 และ Bright TV

ปฏิสัมพันธ์ในเพจเฟซบุ๊กแบ่งได้ 3 ลักษณะ คือ Like, Comment และ Share เพจที่มีปฏิสัมพันธ์มากที่สุด คือ เพจ Voice TV และ Nation Channel เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนข้อความสถานะและปฏิสัมพันธ์ จะเห็นได้ว่าช่องที่ข้อความสถานะจำนวนมากก็จะการปฏิสัมพันธ์ทั้ง 3 รูปแบบจำนวนมากด้วยเช่นกัน ดังรายละเอียด

Like พบจำนวนการกด Like มากที่สุดในเพจของ Voice TV รองลงมา คือ Nation Channel และ Spring News ตามลำดับ ในขณะที่ News TV, TNN 24 และ Bright TV มีการกดไลค์ค่อนข้างน้อย

Comment พบการแสดงความคิดเห็นมากที่สุดในเพจของ Nation Channel รองลงมา คือ Voice TV ลำดับถัดมา คือ Spring News ในขณะที่ TNN 24 และ New TV พบค่อนข้างน้อย และไม่พบการแสดงความคิดเห็นใน Bright TV

Share พบการแชร์มากที่สุดในเพจของ Voice TV รองลงมา คือ Nation Channel ลำดับถัดไป คือ Spring News เพจของช่องที่พบค่อนข้างน้อย คือ New TV, TNN 24 และ Bright TV ตามลำดับ

2.8 การแสดงความคิดเห็น Top Comment ต่อสถานะข้อความในเฟซบุ๊ก

Facebook	การแสดงความคิดเห็นต่อสถานะ (Top Comment)				
	สนับสนุน การชุมนุม	ไม่สนับสนุน การชุมนุม	วิพากษ์สื่อ	ให้ข้อมูลเพิ่มเติม	อื่นๆ
Spring News	-	3	-	-	1
Nation Channel	2	7	1	-	-
TNN 24	-	2	-	-	-
Voice TV	9	-	-	-	2
New TV	-	1	-	-	-
Bright TV	-	-	-	-	-
รวม	11	13	1	-	3

จากการศึกษาการแสดงความคิดเห็นใน Top Comment ต่อข้อความสถานะ เพจช่องข่าวในเฟซบุ๊ก พบว่า มีความคิดเห็นที่สนับสนุนการชุมนุม ไม่สนับสนุนการชุมนุม วิพากษ์สื่อ และอื่นๆ คือ การให้กำลังใจ ไม่พบการแสดงความคิดเห็นที่มีลักษณะให้ข้อมูลเพิ่มเติม

ไม่สนับสนุนการชุมนุม เป็นการวิพากษ์พระที่ออกมาชุมนุม พบจำนวน 13 ความคิดเห็น พบในเพจ Nation Channel มากที่สุด รองลงมาคือ Spring News, TNN 24 และ New TV ตามลำดับ

การสนับสนุนการชุมนุม พบจำนวน 11 ความคิดเห็น พบมากที่สุด ในเพจ Voice TV จำนวน 9 ความคิดเห็น รองลงมา คือ Nation Channel จำนวน 2 ความคิดเห็น

อื่นๆ ได้แก่ ความคิดเห็นที่ไม่สามารถจัดกลุ่มได้ พบจำนวน 3 ความคิดเห็น คือ 1) ความคิดเห็นที่ไม่สามารถระบุว่าเป็นความคิดเห็นประเภทใด จำนวน 2 ความคิดเห็น ข้อความว่า “เป็นกำลังใจให้พุทธบุตร และพุทธศาสนิกชนที่มีใจรักและปกป้องพระพุทธรูปศาสนาอะ สาธุ” พบในเพจช่อง Voice TV และ 2) การแสดงความคิดเห็นต่อการทำงานของนายไพบูลย์ นิติตะวัน จำนวน 1 ความคิดเห็น ข้อความว่า “รับทุกเรื่องที่มีนัยยะจริง” จากเพจช่อง Spring News

วิพากษ์สื่อ เป็นการวิพากษ์การทำงานของ Nation Channel ที่นำเสนอภาพพระลี้กคหทาร โดยแสดงความคิดเห็นว่าภาพที่นำเสนอเป็นเพียงภาพมุมเดียวของเหตุการณ์ทั้งหมด พบจำนวน 1 ความคิดเห็น ในเพจ Nation Channel

ตัวอย่างการแสดงความคิดเห็น

Winai Pinyosawatsakul เป็นพระสงฆ์ก็ต้องปฏิบัติตามกฎหมายของประเทศ และ กฎของพระธรรมที่พระสงฆ์พึงต้องปฏิบัติ
1 ก็เลส ที่พระสงฆ์ ต้องอาบัติปราชิก มีอะไรบ้าง
2 การทำบุญ ทำทาน ของ ญาติโยม อุบาสก อุบาสิกา ทำอย่างไรไม่ผิด พระธรรม และ กฎหมาย
3 พระสงฆ์สะสมทรัพย์สมบัติของทางโลก และ ทางธรรมต้องไม่ผิดกฎหมาย และ กฎของพระธรรม ครับ ถ้าอยากใช้ชีวิตแบบมีกิเลส สนุกของทางโลก ก็ ลี้กออกมาเป็นฆราวาสสิครับ จะเป็นพระสงฆ์ได้อย่างไร ประชาชนชาวพุทธศาสนาประเทศไทย ต้องการกราบไหว้พระสงฆ์ที่ ละแล้วซึ่งกิเลส ไม่มรหลงมัวเมา อบายมุก และ ต้องการแต่ทรัพย์สมบัติ เป็นของตนเอง โดยการทำบุญ ทำทาน จากญาติโยม อุบาสก อุบาสิกา ที่ต้องทำมาหากินเข้าค้ำ แล้วเอามาทำบุญ ทำทาน ครับ

Like · Reply · 102 · February 15 at 9:58pm

3 Replies

ไม่สนับสนุนการชุมนุม เพจ Nation Channel วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 21.58

Sae Ung Noi ดลกโหม พระไปสถานที่ของพระ ทำกิจกรรมถูกปิดล้อม พระไปบุกสถานที่บัญชาการเมือง อยู่ในนั้นได้เป็นหลายวัน คนทำงานให้บ้านเมืองทำอะไรก็ได้ ทหารวางเฉย

Like · Reply · 416 · February 15 at 9:07pm

15 Replies

สนับสนุนการชุมนุม เพจ Voice TV วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 21.07

วิษชุดา ศรีตระการ เป็นคลิปที่ถ่ายและเอามาเขียนข่าวได้ "มั่ว" และ "มองมุมเดียว" มากที่พระลือคดคอเพราะต้องการปกป้องพระรูปอื่น และเป็นคลิปที่ตัดต่อสั้นมาก ออกมาจากสื่อมุมมองเดียว #nationsarm #nationโลกเอียง

Like · Reply · 189 · February 15 at 3:15pm · Edited

วิพากษ์สื่อ เพจ Nation Channel วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 เวลา 15.15

3. Twitter

3.1 รูปแบบการนำเสนอ

จากการศึกษารายการข่าวของสถานีโทรทัศน์ข่าวทั้ง 6 ช่อง ที่เป็นหน่วยการศึกษา พบว่าทั้ง 6 ช่อง มีการทวิตเหตุการณ์พุทธมณฑลเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 โดยช่องที่พบมากที่สุด คือ Nation Channel รองลงมา คือ Voice TV ในขณะที่ช่องอื่น ๆ มีการทวิตในจำนวนน้อย รายละเอียด ดังนี้

Nation Channel พบจำนวน 12 ทวิต ทั้งหมดเป็นการนำเสนอข้อความ Link ไปข่าวและบทความ

Voice TV พบจำนวน 9 ทวิต เป็นการนำเสนอข้อความและ Link ไปข่าวและบทความ จำนวน 10 ข่าว เป็นข้อความและภาพจำนวน 2 ข่าว

New TV พบจำนวน 4 ข่าว ทั้งหมดเป็นการนำเสนอข้อความและภาพ

Spring News พบจำนวน 2 ข่าว เป็นข้อความและ Link ไปข่าวและบทความ จำนวน 3 ข่าว และเป็นข้อความและคลิปภาพ/เหตุการณ์ จำนวน 1 ข่าว

TNN 24 พบจำนวน 2 ข่าว ทั้งหมดเป็นข้อความและ Link ไปข่าวและบทความ

Bright TV พบจำนวน 2 ข่าว ทั้งหมดเป็นข้อความและ Link ไปข่าวและบทความ

ทวิตเตอร์สถานี	จำนวน	รูปแบบการนำเสนอ				
		ข้อความ อย่างเดียว	ข้อความและ ภาพ	ข้อความ และคลิป ภาพ/ เหตุการณ์	ข้อความ ภาพประกอบ และ Link ไป ข่าวและ บทความ	Infographic
Spring News	2	-	-	-	2	-
Nation Channel	12	-	1	-	10	-
TNN 24	2	-	-	-	2	-
Voice TV	9	-	-	-	9	-
New TV	4	-	2	-	3	-
Bright TV	2	-	-	-	2	-
รวม	31	-	3	-	28	-

ตัวอย่างรูปแบบการนำเสนอทวิตเตอร์

<p>TNN24 @tntthailand</p> <p>พระเมธีธรรมาจารย์ ขอรัฐบาลห้ามก้าวท้าวกิจของสงฆ์และให้รัฐสนับสนุนการปกครองของสงฆ์ตามมติ มส. bit.ly/1oDqIEH</p> <p>04:25 - 15 ก.พ. 2559</p>	<p>new)tv @newtv_18</p> <p>#ธรรมกาย กิจของสงฆ์ ? เรามาอย่างสันติ ติดตาม #newข่าวตึก 23.30น. #นิวทีวี</p> <p>กิจของสงฆ์ ? เรามาอย่างสันติ new)tv 18</p> <p>03:39 - 15 ก.พ. 2559</p>
<p>TNN 24 การใช้ข้อความ + Link ข่าว</p>	<p>New) TV การใช้ ข้อความ+ภาพ</p>
<p>SpringNewsTV @SpringNews_TV · 15 ก.พ.</p> <p>เปิดตัวชุมนุม! "พระเมธีธรรมาจารย์" ยืนยันเพื่อปกป้องมหาเถรสมาคมโดยรวม springnews.co.th/social/273904 #SpringNews</p> <p>14:55 LIVE ulyกรรมลักษณะนี้ส่วนมากเป็นผู้ที่หึกคืดหรือในเชิงอาชญากรรม ไม่ใช่</p>	<p>ทีมข่าว ไบรท์นิวส์ @BrightNews20</p> <p>ที่ประชุมรับข้อเสนอ ให้อยอมรับมติมหาเถรสมาคมแต่งตั้งพระสังฆราชของศใหม่</p> <p>#พระสงฆ์ #ชุมนุม #พุทธมณฑล #นครปฐม... fb.me/30SnxpW8h</p> <p>5:33 AM - 15 Feb 2016</p>
<p>Spring News การใช้ข้อความ+ภาพ+Link ข่าว</p>	<p>Bright TV การใช้ ข้อความ+Link ข่าว</p>
<p>NationTV22 @NationTV22</p> <p>ภาพชุด2 เครือข่ายคณะสงฆ์ 4 องค์กร จัดสัมมนา "สกัดแผนล้มการปกครองคณะสงฆ์ไทย" #NationTV nationtv.tv/main/content/s...</p> <p>19 11</p>	<p>VoiceTV21 @Voice_TV</p> <p>'แต่งตั้งสังฆราชลาช้า' ขนวนเหตุพระสงฆ์ชุมนุม news.voicetv.co.th/thailand/32677...</p> <p>RETWEETS 13 LIKES 16</p> <p>4:54 AM - 15 Feb 2016</p>
<p>Nation Channel การใช้ ข้อความ+ภาพ+Link ข่าว</p>	<p>Voice TV การใช้ ข้อความ+ภาพ+Link ข่าว</p>

3.2 Tone ในการนำเสนอ

สถานี	เห็นด้วย/สนับสนุนการชุมนุม	ไม่เห็นด้วย/ไม่สนับสนุนการชุมนุม	ข้อเท็จจริงทั้ง 2 ด้านอย่างไม่ชี้นำ
TNN 24	-	1	1
New TV	-	2	2
Spring News	-	-	2
Bright TV	-	-	2
Voice TV	1	-	8
Nation Channel	-	1	11
รวม	1	4	26

ผลการศึกษาพบว่า โทนของการนำเสนอในทวิตเตอร์ ส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงทั้ง 2 ด้านอย่างไม่ชี้นำ รายละเอียด ดังนี้

เสนอข้อเท็จจริงทั้ง 2 ด้านอย่างไม่ชี้นำ การนำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในการชุมนุม พบจำนวน 26 ทวิต เป็นโทนหลักในการนำเสนอของทุกช่อง พบมากที่สุดในช่อง Nation Channel จำนวน 11 ทวิต รองลงมา คือ Voice TV จำนวน 8 ทวิต New TV, Spring News, Bright TV พบอย่างละ 2 ทวิต และ TNN 24 พบจำนวน 1 ทวิต

ไม่เห็นด้วย/ไม่สนับสนุนการชุมนุม เนื่องจากกลุ่มผู้ชุมนุมเป็นผู้กระทำที่รุนแรง พบจำนวน 4 ทวิต พบใน 3 ช่องสถานี คือ New TV พบมากที่สุด จำนวน 2 ทวิต TNN 24 และ Nation Channel จำนวนอย่างละ 1 ทวิต

เห็นด้วย/สนับสนุนการชุมนุม จากข้อความ “หยุดสู่มุไฟศาสนาต้านมหาเถรสมาคม” จำนวน 1 ข่าว พบใน 1 ช่องสถานี คือ Voice TV

3.3 เนื้อหาที่นำเสนอ

ทวิตเตอร์สถานี	เน้นการให้ข้อมูลข้อเท็จจริง	เน้นการให้ความเห็นของผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ	เน้นการให้ความเห็นของคนอื่น	อื่นๆ
Spring News	1	-	1	-
Nation Channel	11	-	1	-
TNN 24	2	-	-	-
Voice TV	8	1	-	-
New TV	3	-	-	1
Bright TV	2	-	-	-
รวม	27	1	2	1

ผลการศึกษาเนื้อหาที่น่าสนใจ พบว่า เนื้อหาหลักที่พบในทวิตเตอร์ เกือบทั้งหมดเป็นการเน้นการให้ข้อมูลข้อเท็จจริง โดยเป็นการรายงานเหตุการณ์การชุมนุมที่เกิดขึ้น รายละเอียด ดังนี้

เน้นการให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง จำนวน 27 ทวิต พบในเกือบทุกเพจ พบมากที่สุด คือ Nation Channel จำนวน 11 ทวิต รองลงมา คือ Voice TV จำนวน 8 ทวิต TNN 24 และ Bright TV จำนวนอย่างละ 2 ทวิต

เน้นการให้ความเห็นของคนอื่นมาใส่ไว้ในข่าว พบจำนวน 2 ทวิต ใน 2 สถานี คือ Spring News ที่เน้นความคิดเห็นของพระเมธีธรรมาจารย์ ข้อความว่า “ปิดชุมนุม! "พระเมธีธรรมาจารย์" ยันมาเพื่อปกป้องมหาเถรสมาคมโดยรวม” และ Nation Channel ใช้ข้อความจากโลกออนไลน์มานำเสนอ ข้อความว่า “โพสต์ขู่ทูป"ทหารทำร้ายพระ ณ พุทธมณฑล"โดนถามกลับ"เห็นแต่พระทำร้ายทหาร"ก่อนรีบลบทิ้ง”

เน้นการให้ความเห็นของผู้สื่อข่าว/ผู้ประกาศ จำนวน 1 ทวิต พบในช่อง Voice TV เพียงทวิตเดียว เป็นการคำพูดตอนหนึ่งของศิริโรตม์ คล้ามไพบูลย์มาวิเคราะห์ข่าวในสถานีมาตั้งเป็นประเด็นทวิต

อื่นๆ จำนวน 1 ข่าว พบใน New TV เท่านั้น เป็นการแคปชั่นภาพมาเสนอพร้อมข้อความประชาสัมพันธ์รายการของสถานี

3.4 ประเด็นหลักในการนำเสนอ

ทวิตเตอร์สถานี	ตัวเหตุการณ์	เบื้องหลังของเหตุการณ์	การเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประเด็นอื่น	อารมณ์ความรู้สึกของคนในสังคม	ทางออกทางแก้ปัญหา
Spring News	-	-	1	-	1
Nation Channel	10	-	-	1	1
TNN 24	2	-	-	-	-
Voice TV	6	3	-	-	-
New TV	4	-	-	-	-
Bright TV	1	-	-	-	1
รวม	23	3	1	1	3

ผลการศึกษาประเด็นหลักในการนำเสนอ พบว่า ประเด็นหลักที่น่าสนใจในทวิตเตอร์ เกือบทั้งหมดเป็นตัวเหตุการณ์การชุมนุมและผู้ชุมนุมปะทะกับเจ้าหน้าที่ทหาร รายละเอียด ดังนี้

ลำดับที่หนึ่ง ตัวเหตุการณ์ เหตุการณ์การปะทะกันระหว่างผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ทหาร จำนวน 23 ทวิต พบในเกือบทุกเพจ พบมากที่สุด คือ Nation Channel จำนวน 10 ทวิต รองลงมา คือ Voice TV จำนวน 6 ทวิต New TV จำนวน 4 ทวิต TNN 24 จำนวน 2 ทวิต พบน้อยที่สุดใน Bright TV จำนวน 1 ทวิต ไม่พบใน Spring News

ลำดับที่สอง คือ เบื้องหลังของเหตุการณ์ และ ทางออก ทางแก้ปัญหา พบจำนวนอย่างละ 3 ทวิต โดย เบื้องหลังของเหตุการณ์ คือ การแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชล่าช้าเป็นสาเหตุให้พระสงฆ์ออกมาชุมนุม พบเพียงช่องเดียว คือ Voice TV ทางออก ทางแก้ปัญหา คือ พระเมธีธรรมาจารย์ได้ยื่นข้อเสนอต่อตัวแทนรัฐบาล พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี พบใน 3 เพจ จำนวนเพจละ 1 ทวิต คือ Spring news, Bright TV และ Nation Channel

ลำดับที่สาม การเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประเด็นอื่น และอารมณ์ความรู้สึกของคนในสังคม พบจำนวนอย่างละ 1 ทวิต โดยการเชื่อมโยงเหตุการณ์กับประเด็นอื่น พบในเพจ Spring News ส่วนอารมณ์ ความรู้สึกของคนในสังคม ได้แก่ ผลโหวตในประเด็นท่านเห็นด้วยกับการชุมนุมเรียกร้องของพระหรือไม่ พบในเพจ Nation Channel

3.5 แหล่งข่าว/ข้อมูล

ทวิตเตอร์สถานี	พระ	เจ้าหน้าที่รัฐ/คนในรัฐบาล	กลุ่มหรือชุมชน ภาคประชาชน	นักวิชาการ	ข้อมูลจากโลกออนไลน์	อื่นๆ
Spring News	2	-	-	-	-	-
Nation Channel	4	4	-	-	1	-
TNN 24	1	-	-	-	-	-
Voice TV	-	-	-	-	-	1
New TV	2	3	-	-	-	-
Bright TV	-	-	-	-	-	-
รวม	9	7	-	-	1	1

ผลการศึกษาแหล่งข่าว/ข้อมูล พบว่า แหล่งข่าวที่เสนอ ได้แก่ พระ เจ้าหน้าที่รัฐ / คนในรัฐบาล ข้อมูลจากโลกออนไลน์ และอื่นๆ แต่ ไม่พบแหล่งข่าวจากกลุ่มหรือชุมชน ภาคประชาสังคม และนักวิชาการ รายละเอียด ดังนี้

ลำดับที่หนึ่ง คือ พระ ได้แก่ พระเมธีธรรมาจารย์ พบจำนวน 9 ทวิต พบมากที่สุดในเพจ Nation Channel จำนวน 4 ทวิต New TV และ Spring News อย่างละ 2 ทวิต TNN 24 จำนวน 1 ทวิต ไม่พบในเพจ Bright TV และ Voice TV

ลำดับที่สอง คือ เจ้าหน้าที่รัฐ/คนในรัฐบาล ได้แก่ พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ พบจำนวน 7 ทวิต พบมากที่สุดในเพจ Nation Channel จำนวน 4 ข่าว รองลงมา คือ New TV จำนวน 3 ข่าว

ลำดับที่สาม คือ ข้อมูลจากโลกออนไลน์ และ อื่นๆ พบอย่างละ 1 ทวิต โดยข้อมูลจากโลกออนไลน์ พบในเพจ Nation Channel จำนวน 1 ทวิต และ อื่นๆ ได้แก่ ไขบุญลย์ นิติตะวัน พบในเพจ Voice TV จำนวน 1 ทวิต

3.6 กรอบในการสื่อสาร

สถานี	กรอบเรื่องความขัดแย้ง				กรอบเรื่องความรับผิดชอบ			กรอบเรื่อง Human Interest	
	สะท้อนความเห็นต่าง	วิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายตรงข้าม	ระบุปัญหา	นำเสนอความคิดเห็น	รัฐบาล	องค์กรอื่นๆ	ประชาชน/ประชาสังคม	สร้าง/เร่งหรือกระตุ้นความรู้สึก	เน้นเรื่องผลกระทบต่อคนหรือกลุ่มคน
Spring News	-	-	-	1	1	-	-	-	-
Nation Channel	6	-	1	-	-	-	-	-	-
TNN 24	2	-	-	-	-	-	-	1	-
Voice TV	3	-	2	-	-	-	-	-	-
New TV	4	-	-	-	-	-	-	3	-
Bright TV	-	-	-	-	-	-	-	-	-
รวม	15	-	3	1	1	-	-	4	-

*1 ข่าว พบได้มากกว่า 1 กรอบการสื่อสาร

ผลการศึกษารูปแบบของกรอบในการสื่อสาร จาก 3 รูปแบบของกรอบการสื่อสาร พบว่า เพจทวิตเตอร์ของสถานีช่องข่าว ใช้กรอบเรื่องความขัดแย้งมากที่สุด ขณะที่กรอบเรื่อง Human Interest พบค่อนข้างน้อย และพบกรอบเรื่องเรื่องความรับผิดชอบน้อยที่สุด รายละเอียด ดังนี้

กรอบเรื่องความขัดแย้ง พบในกรอบสะท้อนความเห็นต่าง การไม่ลงรอยระหว่างกลุ่ม ระบุ ปัญหา และการนำเสนอความคิดเห็น รายละเอียด ดังนี้

ลำดับที่หนึ่ง ประเด็นเรื่องการสะท้อนการเห็นต่าง พบเกี่ยวกับการรายงานเหตุการณ์การปะทะ ระหว่างทหารและกลุ่มพระสงฆ์ที่เข้าร่วมการชุมนุม พบจำนวน 15 ทวิต เพจที่พบมากที่สุด คือ Nation Channel จำนวน 6 ทวิต New TV จำนวน 4 ทวิต Voice TV จำนวน 3 ทวิต พบน้อยที่สุด คือ TNN 24 จำนวน 2 ทวิต ไม่พบในช่อง Spring News และ Bright TV

ลำดับที่สอง คือ การระบุปัญหา พบจำนวน 3 ทวิต พบในเพจ Voice TV จำนวน 2 ทวิต และ Nation Channel 1 ทวิต

ลำดับที่สาม นำเสนอความคิดเห็นที่เป็นข้อถกเถียง พบจำนวน 1 ทวิต ในเพจ Spring News

กรอบเรื่อง Human Interest นำเสนอในประเด็นการสร้าง / ไร่ หรือกระตุ้นความรู้สึกเพียงอย่างเดียว พบจำนวน 4 ทวิต ใน 2 ช่องสถานี คือ New TV จำนวน 3 ทวิต ได้แก่ ภาพโฆษณารายการเป็นรูป พระลือคคทหาร และขึ้นข้อความว่า กิจของสงฆ์เรามาอย่างสันติ?, #ธรรมกาย #ข่าวดี มีอบพระคุณ ทหารห้ามเข้าพุทธมณฑล และ #newข่าวสั้น พระคุณทหารไม่ให้เข้าพุทธมณฑล #newtv18 และ TNN 24 จำนวน 1 ทวิต ข้อความว่า “วุ่น! พระข่มมรดทหารคุณถูกสกัดห้ามเข้าพุทธมณฑล”

กรอบเรื่องความรับผิดชอบ นำเสนอในประเด็นความรับผิดชอบของรัฐบาลเพียงอย่างเดียว จำนวน 1 ทวิต พบในช่อง Spring News

3.7 การแสดงความคิดเห็น (Mention) ต่อเนื้อหาข่าวบนทวิตเตอร์

ทวิตเตอร์สถานี	การแสดงความคิดเห็นต่อทวิต (Mention)				
	สนับสนุน การ ชุมนุม	ไม่ สนับสนุน การชุมนุม	วิพากษ์ สื่อ	ให้ข้อมูล เพิ่มเติม	อื่นๆ
Spring News	1	2	-	-	-
Nation Channel	1	4	3	-	2
TNN 24	-	-	1	-	-
Voice TV	2	-	1	-	2
New TV	-	-	1	1	-
Bright TV	-	-	-	-	-
รวม	4	6	6	1	4

ผลการศึกษาการปฏิสัมพันธ์กับเนื้อหาข่าวบนทวิตเตอร์ พบว่า มีการแสดงความคิดเห็น (Mention) ไม่มากนัก โดยพบการแสดงความคิดเห็นเกือบทุกช่องสถานีแต่ไม่พบการแสดงความคิดเห็นในทวิตเตอร์ของ Bright TV โดยการแสดงความคิดเห็นที่พบมากที่สุดในทวิตเตอร์ คือ Nation Channel มีรายละเอียด ดังนี้

ไม่สนับสนุนการชุมนุม เป็นการวิพากษ์พระที่ออกมาชุมนุมว่าเป็นเรื่องไม่เหมาะสม พบจำนวน 6 mention พบใน 2 สถานี พบมากที่สุดในทวิตเตอร์ของ Nation Channel จำนวน 4 mention รองลงมา คือ Spring News จำนวน 2 mention

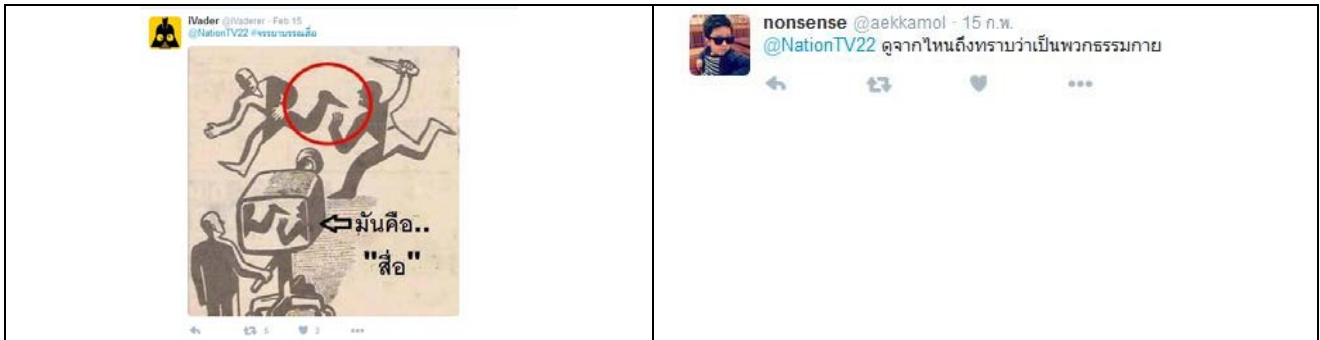
วิพากษ์สื่อ เป็นการวิพากษ์การทำงานของ Nation Channel การแสดงความคิดเห็นต่อคำที่สื่อใช้ พบจำนวน 6 mention พบใน 4 สถานี พบมากที่สุดในทวิตเตอร์ของ Nation Channel พบจำนวน 3 mention และใน TNN 24, New TV, และ Voice TV พบอย่างละ 1 mention

สนับสนุนการชุมนุม เป็นการแสดงความคิดเห็นว่าพระสงฆ์สามารถเข้ามาชุมนุมที่พุทธมณฑล ได้ พบจำนวน 4 mention ใน 3 สถานี พบมากที่สุดในทวิตเตอร์ของ Voice TV จำนวน 2 mention ใน Spring News และ Nation Channel พบอย่างละ 1 mention

อื่นๆ จำนวน 4 mention ได้แก่ ความคิดเห็นที่ไม่สามารถระบุได้ ความคิดเห็นที่ไม่เกี่ยวกับการชุมนุม พบในทวิตเตอร์ของ Voice TV และ Nation Channel จำนวน อย่างละ 2 mention

ให้ข้อมูลเพิ่มเติม เป็นผู้เข้ามาแสดงความคิดเห็น คือการให้ข้อมูลอธิบายการกระทำของ พระสงฆ์ จำนวน 1 mention ในทวิตเตอร์ของ New TV

ตัวอย่างการแสดงความคิดเห็นวิพากษ์สื่อในทวิตเตอร์

การแสดงความคิดเห็นในทวิตเตอร์ Nation Channel

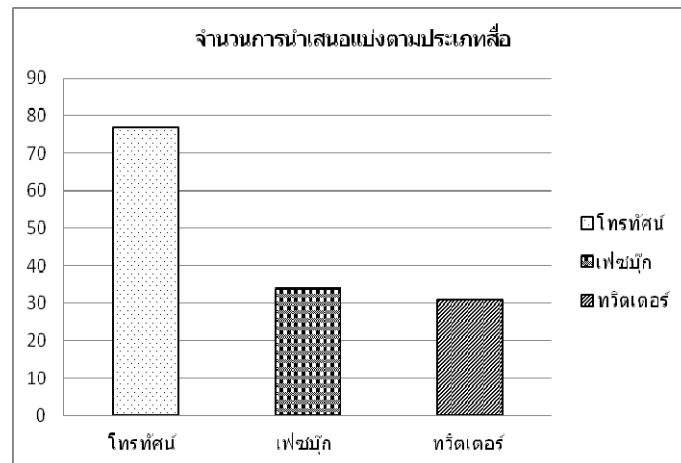
การแสดงความคิดเห็นในทวิตเตอร์ New TV

การแสดงความคิดเห็นในทวิตเตอร์ Voice TV

4.เปรียบเทียบผลการศึกษาสื่อโทรทัศน์และสื่อออนไลน์

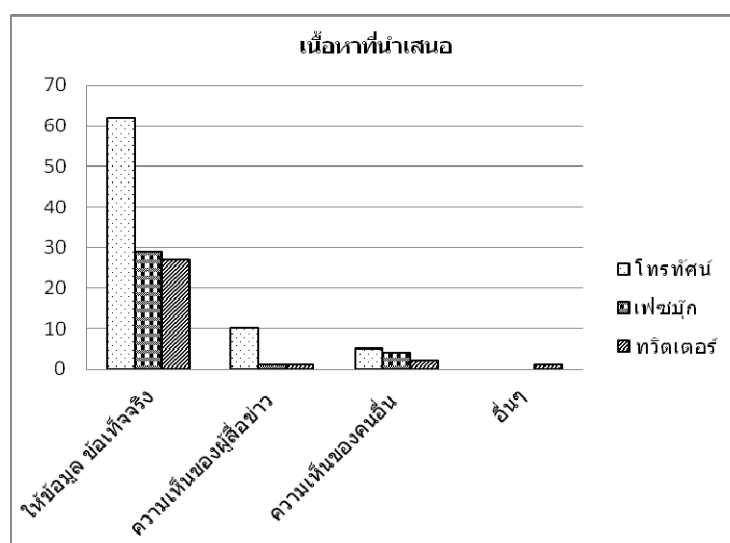
4.1 จำนวนข่าวเหตุการณ์พุทธมณฑลวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ในสื่อโทรทัศน์ เฟซบุ๊กและทวิตเตอร์โทรทัศน์ช่องข่าวสารและสาระ

แผนภูมิแสดงจำนวนข่าวเหตุการณ์พุทธมณฑลวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ในแต่ละสื่อ

ผลการเปรียบเทียบสื่อโทรทัศน์และสื่อออนไลน์ (เฟซบุ๊กและทวิตเตอร์) พบการนำเสนอข่าวเหตุการณ์การชุมนุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑลทางโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่อหลัก มากที่สุด โดยพบมากกว่าการนำเสนอในเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ของช่องสถานี จำนวนข่าวที่พบในสื่อออนไลน์ทั้งเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์มีจำนวนใกล้เคียงกัน โดยในเฟซบุ๊กมากกว่าทวิตเตอร์เพียงเล็กน้อย

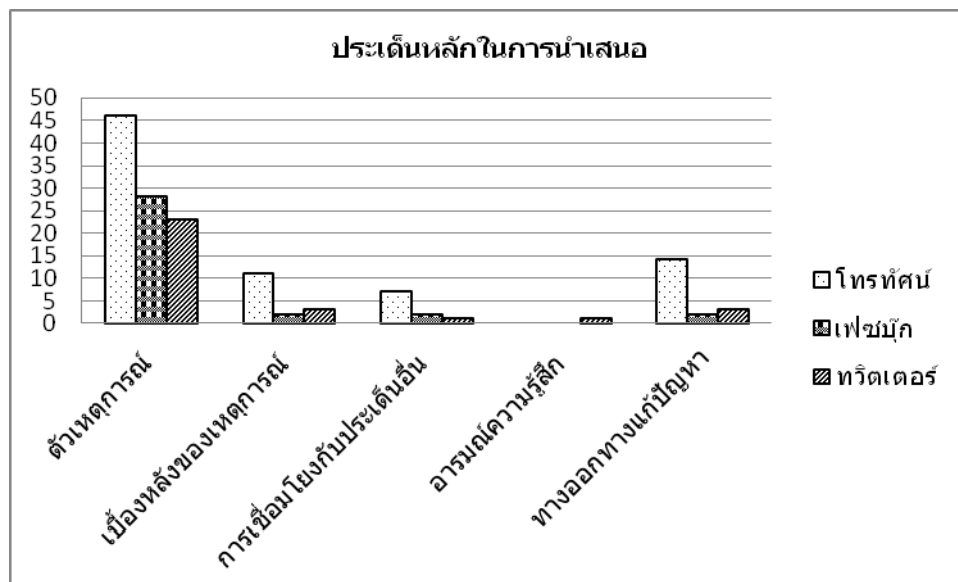
4.2 เนื้อหาที่นำเสนอ

แผนภูมิแสดงเนื้อหาที่นำเสนอในเหตุการณ์พุทธมณฑลวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ในแต่ละสื่อ

เมื่อพิจารณาประเด็นหลักในการนำเสนอ พบว่า ประเด็นที่มีการนำเสนอมากที่สุดทั้ง 3 สื่อ คือ การให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ได้แก่ การชุมนุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑล การยื่นข้อเสนอ 5 ข้อต่อรัฐบาล เหตุการณ์พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ เป็นตัวแทนรัฐบาลเพื่อรับข้อเสนอจากพระเมธีธรรมาจารย์ ในขณะที่การให้ความเห็นของผู้สื่อข่าวหรือผู้ประกาศมีมากในสื่อโทรทัศน์เท่านั้น เช่น ความคิดเห็นของอ.ศิริวัฒน์ คล้ามไพบูลย์ ทาง Voice TV ความคิดเห็นของกนก รัตนวงศ์สกุล และธีระ ธีฎไพบูลย์ ทาง Nation Channel ความคิดเห็นของผู้อื่นมีจำนวนน้อยในทุกแพลตฟอร์ม เช่น จากแหล่งข่าวออนไลน์ การสัมภาษณ์ ผู้อำนวยการสื่อสารองค์การวัดพระธรรมกาย ส่วนเนื้อหา อื่นๆ พบในทวีตเตอร์เพียงอย่างเดียว คือ การวิพากษ์ภาพตัวอย่างเพื่อประชาสัมพันธ์รายการของสถานี

4.3 ประเด็นการนำเสนอ

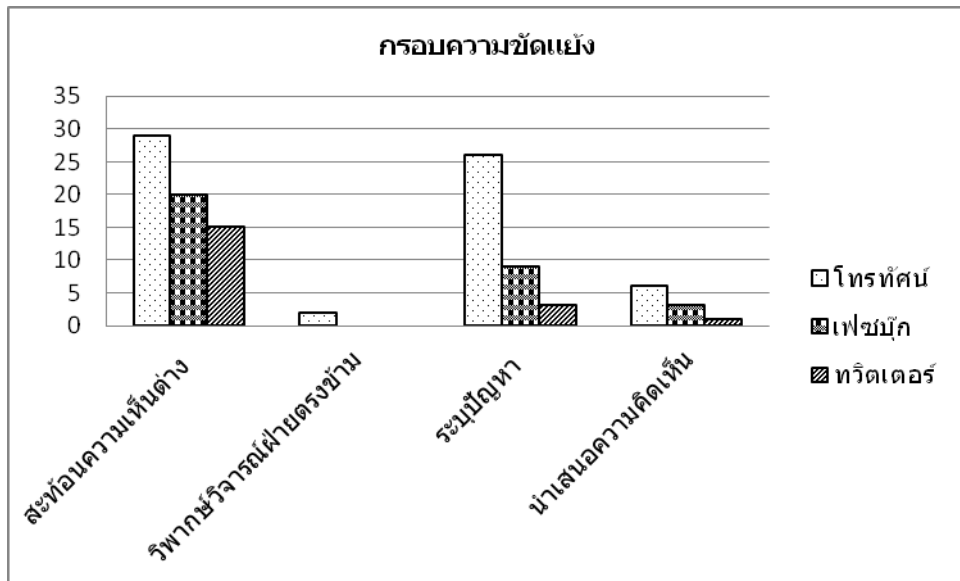
แผนภูมิแสดงประเด็นหลักที่นำเสนอในแต่ละสื่อ

จากตารางพบว่าทุกสื่อนำเสนอในเรื่องตัวเหตุการณ์ เบื้องหลังของเหตุการณ์ การเชื่อมโยงกับประเด็นอื่น อารมณ์ความรู้สึกและทางออกในการแก้ปัญหา โดยพบว่าเมื่อพิจารณาจากทั้ง 3 แพลตฟอร์ม มีการนำเสนอตัวเหตุการณ์การชุมนุมในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 มากที่สุด ในขณะที่การนำเสนอประเด็นอื่นๆพบค่อนข้างน้อย รายละเอียด ดังนี้

ตัวเหตุการณ์ พบทั้ง 3 แพลตฟอร์มโดยพบในสื่อโทรทัศน์มากที่สุด เฟซบุ๊กและทวีตเตอร์มีการนำเสนอประเด็นในจำนวนใกล้เคียงกัน

ประเด็นเบื้องหลังของเหตุการณ์ ทางออกทางแก้ปัญหาและการเชื่อมโยงกับประเด็นอื่น โดยเฉพาะเรื่องการเมือง พบทั้ง 3 แพลตฟอร์มเช่นเดียวกัน โดยพบในสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ในขณะที่ทวิตเตอร์และเฟซบุ๊กมีจำนวนใกล้เคียงกัน และมีเพียงการนำเสนออารมณ์ความรู้สึกพบน้อยที่สุดที่พบในแพลตฟอร์มเดียวเท่านั้น คือ ทวิตเตอร์

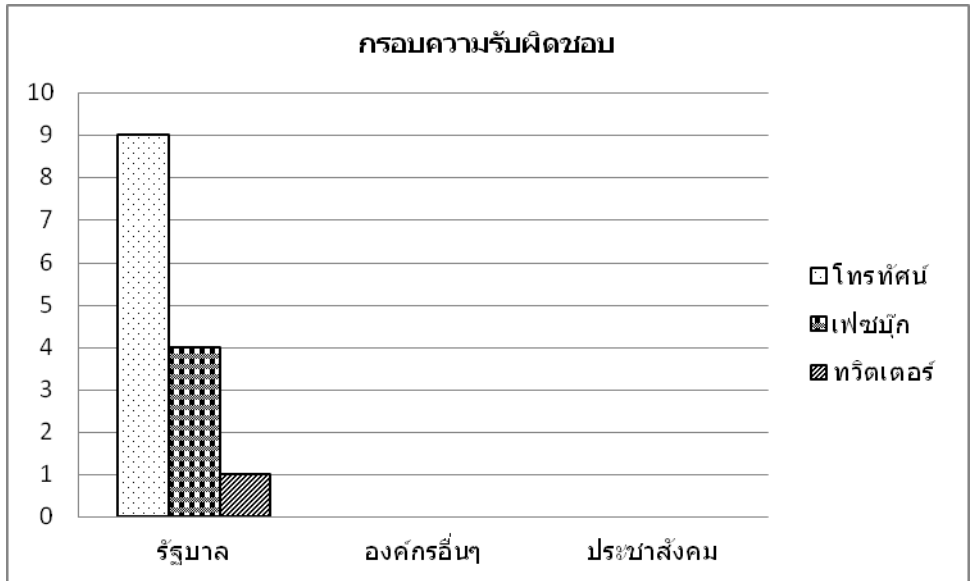
4.4 กรอบในการนำเสนอ

แผนภูมิแสดงกรอบการนำเสนอในเหตุการณ์พุทธมณฑลวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ในแต่ละสื่อ

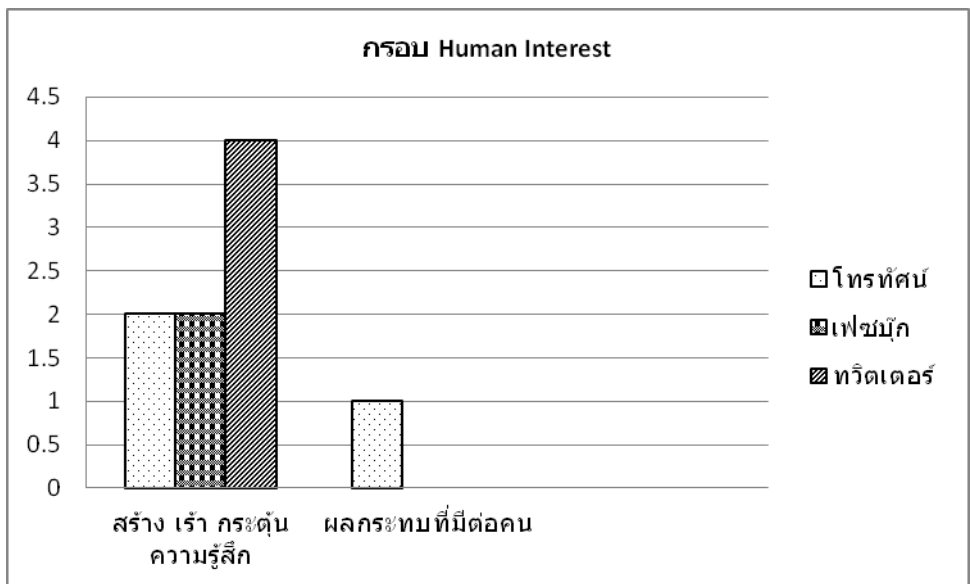
กรอบในการนำเสนอแบ่งได้เป็น 3 กรอบ คือ กรอบความขัดแย้ง กรอบความรับผิดชอบและกรอบ Human Interest

กรอบความขัดแย้ง ทั้ง 3 แพลตฟอร์ม คือ โทรทัศน์ เฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ ได้นำเสนอเหตุการณ์ การชุมนุมของพระสงฆ์เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ผ่านกรอบความขัดแย้งเป็นหลัก โดยใช้กรอบความขัดแย้ง เรื่องการสะท้อนความเห็นต่างมากที่สุด ในทั้ง 3 สื่อ รองลงมาคือการระบุปัญหา ในขณะที่การนำเสนอความคิดเห็นยังพบในจำนวนน้อย และการวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายตรงข้ามพบน้อยที่สุด โดยสื่อทั้ง 3 แพลตฟอร์มมีการนำเสนอภาพความขัดแย้งและการใช้ความรุนแรง โดยเฉพาะการปะทะกันระหว่างผู้มาชุมนุมและทหาร ซึ่งมีการใช้ภาพพระถือคบคอกทหาร และภาพความซุลมุนวุ่นวายระหว่างพระสงฆ์และทหาร เป็นหลักในการนำเสนอ มีการนำเสนอด้วยการระบุปัญหา รองลงมา โดยพบทั้ง 3 แพลตฟอร์ม การนำเสนอความคิดเห็นที่เป็นข้อถกเถียงพบจำนวนน้อย โดยพบทั้ง 3 แพลตฟอร์ม สำหรับประเด็นการวิพากษ์วิจารณ์ฝ่ายตรงข้ามนั้น ไม่พบในเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ ขณะที่ พบในสื่อโทรทัศน์ แต่ในจำนวนที่น้อย

แผนภูมิแสดงเนื้อหากรอบการนำเสนอในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ในแต่ละสื่อ

กรอบความรับผิดชอบที่ถูกนำเสนอในสื่อทั้ง 3 แพลตฟอร์มนั้นเป็นการนำเสนอผ่านรัฐบาลเพียงอย่างเดียว ซึ่งเป็นเหตุการณ์ในตอนท้ายของวันที่มีการยื่นหนังสือต่อตัวแทนรัฐบาลเพื่อแก้ปัญหาคความขัดแย้งนี้ต่อไป ไม่พบการนำเสนอองค์กรอื่นๆและภาคประชาสังคม

แผนภูมิแสดงเนื้อหากรอบการนำเสนอในเหตุการณ์พฤษภาทมิฬวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ในแต่ละสื่อ

กรอบ Human Interest เป็นกรอบที่พบน้อยที่สุด และมีความแตกต่างจากอีก 2 กรอบข้างต้น คือ ทั้งกรอบความขัดแย้งและความรับผิดชอบพบในสื่อโทรทัศน์มากที่สุด รองลงมาคือเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์

แต่กรอบ Human Interest กลับพบประเด็นการสร้าง กระตุ้นความรู้สึกในทวีตเตอร์มากกว่าสื่อโทรทัศน์ และเฟซบุ๊ก ซึ่งเป็นจำนวนครั้งหนึ่ง

วิเคราะห์ผลการศึกษา

1. ภาพรวมของสื่อหลัก คือสื่อโทรทัศน์

จากผลการศึกษาข้างต้นแสดงให้เห็นว่าสื่อโทรทัศน์ซึ่งเป็นสื่อหลักในการนำเสนอเหตุการณ์การชุมนุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑลเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 มีความระมัดระวังตัวในการนำเสนอข่าวเหตุการณ์ชุมนุม ซึ่งเห็นได้จากการรายงานข่าวที่เน้นไปที่การนำเสนอข้อมูลข้อเท็จจริงเป็นหลัก มีสื่อเพียงส่วนน้อยเท่านั้นที่นำเสนอในลักษณะสนับสนุน / เห็นด้วย หรือ ไม่สนับสนุน / ไม่เห็นด้วยต่อการชุมนุม โดยส่วนใหญ่พบในการแสดงความคิดเห็นของผู้ประกาศ นอกจากนี้ สื่อส่วนใหญ่นำเสนอตัวเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตั้งแต่กลุ่มพระสงฆ์เดินทางมาชุมนุม เบื้องหลังของการเดินทางมาชุมนุมซึ่งมีประเด็นหลักที่เกี่ยวข้องกับการแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชล่าช้า การเชื่อมโยงประเด็นการชุมนุมกับเรื่องการเมือง การตรวจสอบสมเด็จพระสังฆราช การเชื่อมโยงกับวัดพระธรรมกาย เหตุการณ์ได้ดำเนินไปถึงการเผชิญหน้ากันระหว่างพระสงฆ์และเจ้าหน้าที่ทหาร จนกระทั่งเหตุการณ์คลี่คลายลง กลุ่มผู้ชุมนุมออกแถลงการณ์สั่งขมติ 5 ข้อ ในตอนเย็น และเหตุการณ์สิ้นสุดลงเมื่อตัวแทนกลุ่มผู้ชุมนุมได้ยื่นหนังสือต่อตัวแทนรัฐบาล ซึ่งสื่อโทรทัศน์ได้นำเสนอเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นตลอดทั้งวัน ในทุกช่องสถานี อย่างไรก็ตามพบว่ามีสื่อโทรทัศน์ไม่นำเสนอเรื่องอารมณ์และความรู้สึกเป็นประเด็นหลัก

กรอบในการนำเสนอพบว่ากรอบความขัดแย้งเป็นกรอบที่ถูกนำเสนอมากที่สุดนั้น อาจเป็นเพราะข่าวส่วนใหญ่เป็นการนำเสนอภาพเหตุการณ์ที่ถูกผลิตซ้ำในเหตุการณ์การเผชิญหน้ากันระหว่างพระสงฆ์ผู้มาชุมนุมและเจ้าหน้าที่ทหาร ดังจะเห็นได้จากภาพพระสงฆ์ถือคบคอกทหาร ภาพพระสงฆ์ข่มมรดถึง ที่สื่อโทรทัศน์ฉายซ้ำวนไปมาแทบทั้งวัน ในขณะที่กรอบความรับผิดชอบนั้นพบในช่วงที่เหตุการณ์คลี่คลายสู่การหาทางออกของปัญหาร่วมกันระหว่างรัฐบาลและพระสงฆ์ผู้มาชุมนุม ส่วนกรอบ Human Interest ซึ่งเป็นกรอบที่พบน้อยที่สุดนั้น อาจสะท้อนว่า สื่อพิจารณาว่าเหตุการณ์เช่นนี้ ไม่ควรนำเสนอเพื่อสนองตอบหรือกระตุ้นความสนใจด้วยอารมณ์ ความรู้สึก

2. การกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อ

ผลการศึกษาภาพรวมของการนำเสนอเหตุการณ์พุทธมณฑลเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 พบว่าการกำหนดวาระข่าวสารมีความใกล้เคียงกันทั้ง 3 แพลตฟอร์ม เมื่อพิจารณาในเชิงปริมาณพบว่ามีการนำเสนอเหตุการณ์ชุมนุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑลผ่านสื่อโทรทัศน์มากที่สุด ในขณะที่เฟซบุ๊กและทวิตเตอร์มีการนำเสนอข่าวในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน โดยเฟซบุ๊กมีการนำเสนอมากกว่าทวิตเตอร์เพียงเล็กน้อย ดังนั้นสื่อโทรทัศน์ยังคงเป็นแพลตฟอร์มหลักในการรายงานข่าวเหตุการณ์ชุมนุมวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 เนื่องจากเนื้อหาในเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ของลิงค์ข่าวจากรายการโทรทัศน์และเว็บไซต์สถานี เพื่อประชาสัมพันธ์รายการของสื่อหลักเท่านั้น (cross-promotion)

เนื้อหาและกรอบในการนำเสนอข่าวนั้นค่อนข้างเป็นไปในทิศทางเดียวกันในทั้ง 3 แพลตฟอร์มคือ มีการนำเสนอข้อเท็จจริงในตัวเหตุการณ์เป็นหลัก โดยส่วนใหญ่ใช้กรอบความขัดแย้งเรื่องการสะท้อนความเห็นต่างและการไม่ลงรอยระหว่างกลุ่มเช่นเดียวกันทั้ง 3 แพลตฟอร์ม ในขณะที่กรอบความรับผิดชอบพบในรัฐบาลเพียงอย่างเดียวเท่านั้น ไม่พบว่าองค์กรอื่นได้แก่ภาพประชาชนและภาคสังคม มีส่วนร่วมด้วย ส่วนกรอบ Human Interest ที่พบค่อนข้างน้อยในโทรทัศน์และเฟซบุ๊ก แต่กลับพบในทวิตเตอร์มากที่สุด ในการสร้าง/เฝ้า หรือกระตุ้นความรู้สึก

ผลการศึกษายังพบสื่อทั้ง 3 แพลตฟอร์มใช้ความขัดแย้งในเหตุการณ์การชุมนุมของพระสงฆ์ในการกำหนดวาระทางสังคม โดยนำเสนอเหมือนความขัดแย้งของคนทั่วไป ด้วยวิธีการ คือ

1) มีการใช้คำเรียกพระสงฆ์ที่มาชุมนุม อย่างแตกต่างออกไปในแต่ละสื่อ เช่น “เครือข่ายพระสงฆ์” พบในช่อง TNN24, Voice TV และ Bright TV “มือบพระ” (มือบพระชุมนุมทหารห้ามเข้าพุทธมณฑล พบในช่อง New TV / มือบพระปะทะกลางพุทธมณฑล พบในช่อง Spring News / มือบพระสงฆ์ยังปักหลักพุทธมณฑล พบในช่อง Voice TV) และ เครือข่ายธรรมกาย” (เครือข่ายธรรมกายยึดทหารชุดมุน / 10 ข่าวเด่น เครือข่าย “ธรรมกาย” รวมตัว พบใน Nation Channel)

2) เนื้อหาข่าวการชุมนุม โดยสื่อมักเน้นเพียงการรายงานบรรยากาศ สถานการณ์ทั่วไปของการชุมนุม คือ นำเสนอปรากฏการณ์มากกว่าการรายงานเนื้อหาสาระของเหตุที่มา วัตถุประสงค์ เป้าหมาย หรือการสืบค้นหาสาเหตุที่แท้จริงของการชุมนุม หรือ นำเสนอความคิดเห็นหลากหลายของผู้ที่ไม่ได้อยู่ในเหตุการณ์การชุมนุม สื่อทำงานกับสถานการณ์เฉพาะหน้า เน้นความรวดเร็ว มากกว่าความลึกกรอบด้าน ดังจะเห็นได้จากรูปแบบการรายงานในสื่อโทรทัศน์ ที่มีการรายงานประเภทข่าวสั้น ข่าวต้นชั่วโมงมาก

ที่สุด เช่นเดียวกับการให้พื้นที่แหล่งข่าวนั้น ทั้ง 3 แพลตฟอร์มของสื่อที่ศึกษาให้พื้นที่กับ 2 กลุ่มหลัก ที่อยู่ในพื้นที่มากที่สุด คือ พระ ส่วนใหญ่คือ พระเมธีธรรมาจารย์ ส่วนเจ้าหน้าที่รัฐ/คนในรัฐบาลนั้นสื่อให้พื้นที่ส่วนใหญ่มากับ พลเอกประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี ในเหตุการณ์การยื่นข้อเสนอของผู้แทนกลุ่มผู้ชุมนุมต่อรองนายกรัฐมนตรี ไม่ปรากฏการให้พื้นที่ต่อประชาชนหรือภาคสังคม รวมทั้งภาควิชาการในการนำเสนอข่าว

ตัวอย่างการใช้รูปภาพพระลี้กคคทหาร ในเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ของ Spring News ถึงแม้เหตุการณ์จะเดินหน้าไปถึงช่วงที่พระเมธีธรรมาจารย์ออกแถลงการณ์สั่งขมติ 5 ข้อ แต่การนำเสนอยังคงใช้ภาพพระลี้กคคทหาร

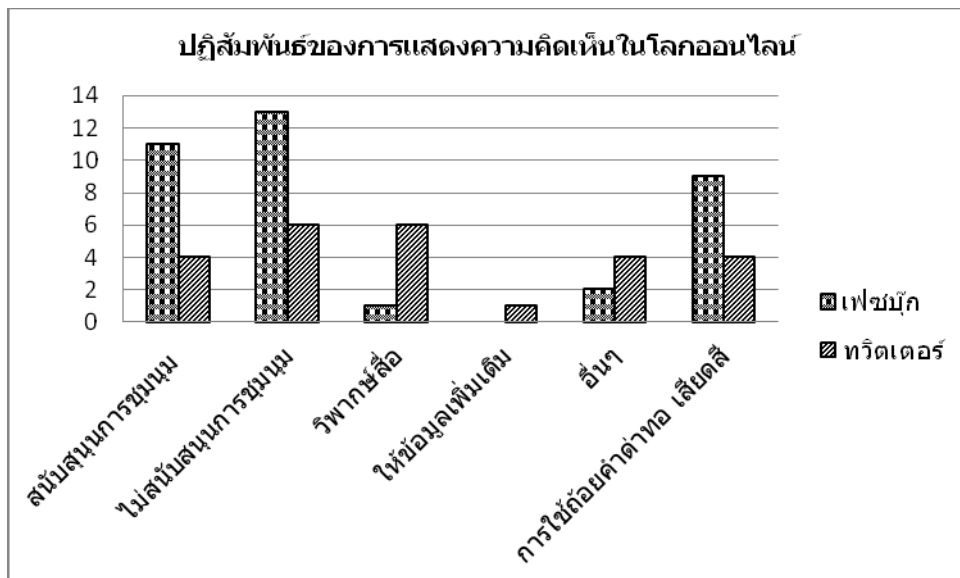
นอกจากนี้สื่อทั้ง 3 แพลตฟอร์มยังมุ่งนำเสนอด้วยภาพความขัดแย้งในเหตุการณ์ โดยปรากฏภาพการปะทะกันระหว่างพระสงฆ์ผู้ชุมนุมและเจ้าหน้าที่ทหาร ถึงแม้ว่าเหตุการณ์ปะทะกันนั้นเกิดขึ้นในช่วงที่สั้นคือ ระหว่าง 13.30 น.และจบลง 14.00 น. แต่มีการเสนอซ้ำภาพพระลี้กคคทหาร และพระข่มมรด ในแทบทุกครั้งที่มีการรายงานข่าวหรือเหตุการณ์นี้

3. ปฏิสัมพันธ์การแสดงความความคิดเห็น Top Comment ในแพลตฟอร์มออนไลน์

การปฏิสัมพันธ์ของคนในออนไลน์ในกรณีเหตุการณ์ชุมนุมที่พุทธมณฑลนั้นส่วนใหญ่เป็นการแสดงความความคิดเห็นผ่านเฟซบุ๊ก ที่โดยมากเป็นการกดไลค์มากกว่าการแสดงความความคิดเห็นและแชร์ เมื่อเปรียบเทียบการตั้งสถานะในสื่อออนไลน์ของสถานีกลุ่มข่าวสารและสาระในประเด็นเหตุการณ์พุทธมณฑล

วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 พบว่าสถานีที่มีการใช้สื่อออนไลน์มากที่สุด 2 อันดับแรก ในจำนวนที่ใกล้เคียงกัน คือ Nation Channel และ Voice TV ในขณะที่อีก 4 ช่องที่เหลือมีการตั้งสถานะในเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์จำนวนน้อย ส่วนช่อง Spring News ที่มีการนำเสนอข่าวการชุมนุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑลเป็นจำนวนมากที่สุด แต่กลับพบการตั้งข้อความสถานะในเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ค่อนข้างน้อย ทั้งนี้เนื้อหาและจำนวนการตั้งสถานะของช่องมีความสอดคล้องกับจำนวนการแสดงความคิดเห็น และลักษณะการปฏิสัมพันธ์ที่แบ่งได้เป็น 6 รูปแบบ คือ สนับสนุนการชุมนุม ไม่สนับสนุนการชุมนุม การวิพากษ์สื่อ ให้ข้อมูลเพิ่มเติมและอื่นๆ และการใช้ถ้อยคำด่าทอเสียดสี ซึ่งพบในการแสดงความคิดเห็น (Top Comment) จำนวนหนึ่ง

ผังแผนภูมิ

เมื่อเปรียบเทียบปฏิสัมพันธ์ในเฟซบุ๊กและทวิตเตอร์ในเชิงปริมาณ พบว่า เฟซบุ๊กมีการแสดงความคิดเห็น (Top Comment) มากกว่าทวิตเตอร์อย่างเห็นได้ชัด อาจเพราะ เฟซบุ๊กมีลักษณะเอื้อต่อการสร้างปฏิสัมพันธ์เพื่อสร้างชุมชนออนไลน์มากกว่าบนทวิตเตอร์ ส่วนทวิตเตอร์เป็นการให้ข้อมูลมากกว่า ความคิดเห็นส่วนใหญ่ในเฟซบุ๊กคือการไม่สนับสนุนการชุมนุม รองลงมาคือสนับสนุนการชุมนุม การวิพากษ์สื่อ และการให้ข้อมูลเพิ่มเติมพบค่อนข้างน้อย โดยพบการวิพากษ์สื่อในเพจ Nation เพียงช่องเดียวเท่านั้น จากข้อความที่แสดงความคิดเห็นในสถานะที่มีรูปพระลือคคทหาร “เป็นคลิปที่ถ่ายและเอามาเขียนข่าวได้ ‘มั่ว’ และ ‘มองมุมเดียว’ มาก ที่พระลือคคทเพราะต้องการปกป้องพระรูปอื่น และเป็นคลิปที่ตัดต่อสั้นมาก ออกมาจากสื่อมุมเดียว #nationsarm #nationโลกเดียว” ซึ่งเป็นการแสดงความคิดเห็น (Top Comment) ในข้อความสถานะที่มีการกดไลค์มากที่สุดของเพจนั้น

ตัวอย่างข้อความสถานะที่มีการกดไลค์และเป็นข้อความที่มีแสดงความคิดเห็นจำนวนมากที่สุดใน 2 เพจเฟซบุ๊ก

<p>www.nationtv.tv</p> <p>นครปฐม - ทหารกว่า 50 นาย พยายามสกัดกั้นรถที่จะเข้ามาขบวนในพุทธมณฑล โดยมีพระภิกษุสงฆ์ในร้อยพยานมหลักดันไหล่รถเข้าก่อนเกิดปะทะกัน</p> <p>465 Comments 766 Shares</p>	<p>หยุดสมไฟศาสนาต้านมหาเถรสมาคม</p> <p>วันที่พระสงฆ์และฆราวาสผู้ปกป้องศาสนาหันหน้าเข้าหาพุทธมณฑล แต่กลุ่มต้านมหาเถรสมาคมกลับไม่เคยถูกห้ามแบบนี้ ล่าสุดพุทธอิสระถึงขั้นชวนกบปส., พันธมิตร และคปท. รวมต้านมหาเถรสมาคมด้วยแล้ว...</p> <p>3.9K Likes 513 Comments</p>
<p>เฟซบุ๊กข้อความสถานะและการแสดงความคิดเห็น Top Comment ในเพจ Nation Channel</p>	<p>เฟซบุ๊กข้อความสถานะและการแสดงความคิดเห็น Top Comment ในเพจ Voice TV</p>

เมื่อเปรียบเทียบการสถานะข้อความที่มีคนมาแสดงความคิดเห็นมากที่สุดใน 2 ช่อง คือ เพจช่อง Nation Channel และ Voice TV พบว่าทั้งสองข้อความสถานะนำเสนอด้วยกรอบความขัดแย้ง โดยเพจช่อง Nation Channel ใช้ภาพพระลือคคอกทหาร ส่วน เพจ Voice TV นำเสนอโดยใช้ภาพบุคคลที่มีความเชื่อมโยงในเรื่องการเมือง การแสดงความคิดเห็นจากโลกออนไลน์จึงเป็นการแสดงความคิดเห็นต่อความขัดแย้งในการเหตุการณ์ ตามข้อความสถานะที่สื่อกำหนดแสดงให้ว่าปฏิสัมพันธ์ในสื่อออนไลน์นั้นค่อนข้างมีทิศทางไปตามการกำหนดวาระข่าวสารของสื่อ

4. ในขณะที่สื่อโทรทัศน์ไม่พบการนำเสนอที่สะท้อนอารมณ์ความรู้สึกเป็นหลัก แต่สื่อออนไลน์กลับเป็นพื้นที่แสดงทัศนคติที่สะท้อนอารมณ์ อย่างไม่มีขีดจำกัด มีการแสดงความคิดเห็นเรื่องพฤติกรรมของพระจำนวนหนึ่ง ในเกือบทุกเพจ ได้แก่ Voice TV, Nation Channel, Spring News, TNN 24 ยกเว้นเพจ

Bright TV โดยเป็นการใช้ข้อความด่าทอ หยาบคายและเสียดสีทั้งมีการเชื่อมโยงกับการเมือง ซึ่งเป็นมิติที่น่าเป็นห่วงในผลกระทบต่อทัศนคติในเชิงคุณค่าต่อศาสนา

ตัวอย่างการแสดงความคิดเห็นใน (Top Comment) ในเฟซบุ๊กที่ใช้ถ้อยคำด่าทอ หยาบคายและเสียดสี

- องค์ไหนกระเทีบทหารให้ท่านเป็นสังฆราช องค์ไหนช่วยสนับสนุนให้เป็นรอง กรุณาคุณคิดว่า จะบริหารศาสนากันได้มั๊ย หมดศรัทธาเลยจริงๆ (จากเพจ New TV)
- พวกจึงไรพิการทั้งตะกุกขัว้ซ่าสามารถไม่ตายแน่ อัมพาททั้งโคตรเงา (จากเพจ Spring News)
- ถ้าเป็นสุนัขเค้ก็ว่าเลี้ยงเสียข้าวสุก ถ้าเป็นพระ เค้ก็เรียกว่าตักบาตรเปลืองข้าวสาร (จากเพจ Spring News)
- แบบว่าไม่อยากจะด่า ไม่โชกฉั้วรจนะ แต่ว่ขุนไม่ขึ้น (จากเพจ TNN 24)
- ถึงเวลาแล้วที่พระสงฆ์ต้องออกมาปกป้องพระพุทธศาสนา อย่าให้มารอิสระแค่ตัวเดียวมาอ้างความชอบธรรม จาบจ้วงพระเถระผู้ใหญ่ (จากเพจ Voice TV)
- ออกๆมาชาวพุทธทั้งหลาย อย่าปล่อยให้เผด็จการอำมาตย์ใจชั่วมาข่มเหงพระพุทธศาสนา เราออกมาๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆๆ (จากเพจ Voice TV)
- ถ้ามีให้เลือกสองสายนี้จริงๆขอเลือกลัทธิจันบินบ้ำๆแล้วกัน เพราะไม่สร้างความสะดวกเดือดร้อนให้กับประเทศเท่าใช้สุริยทย์ และชี้จัจจจากระสันอยากเป็นใหญ่จนออกนอกหน้า (จากเพจ Voice TV)

<p>วิสูตร ดลชาติ องค์ไหนกระเทีบทหารให้ท่านเป็นสังฆราช องค์ไหนช่วยสนับสนุนให้เป็นรอง กรุณาคุณคิดว่า จะบริหารศาสนากันได้มั๊ย หมดศรัทธาเลยจริงๆ</p> <p>Like · Reply · 2 · February 16 at 10:20am</p>
<p>บีบี บีเคเจ พวกจึงไรไปพิการทั้งตะกุกขัว้ซ่าสามารถไม่ตายแน่อำพาททั้งโคตรเงา</p> <p>ถูกใจ · ตอบกลับ · 2 · 16 กุมภาพันธ์ เวลา 0:34 น.</p>
<p>Nerapond Nattasong ถ้าเป็นสุนัขเค้ก็ว่าเลี้ยงเสียข้าวสุก ถ้าเป็นพระ เค้ก็เรียกว่าตักบาตรเปลืองข้าวสาร</p> <p>ถูกใจ · ตอบกลับ · 4 · 15 กุมภาพันธ์ เวลา 20:04 น.</p>
<p>Nuch Nuchanart แบบว่า ไม่อยากจะด่า ไม่โชกฉั้วรจนะ แต่เห็นอยเปล่า ขุนไม่ขึ้น</p> <p>ถูกใจ · ตอบกลับ · 7 · 15 กุมภาพันธ์ เวลา 19:32 น.</p>

<p>AJ Jumluck ถึงเวลาแล้วที่คณะสงฆ์ต้องออกมาปกป้องพระพุทธศาสนา อย่าให้มารอิสรระแค้นตัวเดียวมาอ้างความชอบธรรม จากจ้วงพระเถระผู้ใหญ่</p> <p>Like · Reply · 18 · February 15 at 9:14pm</p>
<p>โชคไพศาล ดอกประทุม ออกๆมาชาวพุทธทั้งหลายอย่าปล่อยให้เผด็จการอำมาตย์ใจชั่วมาข่มเหงพุทธศาสนาเราออกมาๆๆ</p> <p>Like · Reply · 6 · February 15 at 6:31pm</p>
<p>Noppadol Sk ถ้ามีให้เลือกแค่สองสายนี้จริง ขอเลือกวิถีงานบินบักแล้วกัน เพราะไม่ได้สร้างความเดือดร้อนให้ประเทศเท่ากับไอ้สุวิทย์ และชี้้อัจฉลภกระสันอยากเป็นใหญ่จนออกนอกหน้า</p> <p>Like · Reply · 114 · February 16 at 7:40am</p>

5. การศึกษาครั้งนี้ ยังพบว่า สื่อที่ศึกษา โดยเฉพาะ สื่อหลัก คือ สื่อโทรทัศน์ ยังมีการทำหน้าที่ที่อาจขัดต่อหลักจริยธรรมขององค์การวิชาชีพ เช่น

หลักการรายงานข่าวในสถานการณ์อันไหว ของสมาคมนักข่าวหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย, 2555

- 1) กรณีข่าวสารที่ล่อแหลมต่อความรู้สึกนึกคิดของประชาชน สมาชิกพึงใช้วิจารณญาณเป็นพิเศษในการนำเสนอ และยึดหลักจริยธรรมแห่งวิชาชีพอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะการตรวจสอบข้อเท็จจริงก่อนนำเสนอ
- 2) คำนิ่งถึงอยู่เสมอว่า ความขัดแย้งที่เกิดขึ้น ย่อมสะท้อนฝักฝ่าย สมาชิกพึงหลีกเลี่ยงการนำเสนอข้อมูลข่าวสารที่มีลักษณะยั่วยุให้เกิดความรุนแรงและต้องไม่เป็นการสร้างความเกลียดชังระหว่างคนในสังคม

ข้อบังคับสภาวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ไทย ว่าด้วย จริยธรรมแห่งวิชาชีพข่าววิทยุและโทรทัศน์ พ.ศ. ๒๕๕๓ ในหมวด ๒ จริยธรรมของวิทยุและโทรทัศน์ ข้อ ๗ (๑) ต้องนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องแก่สาธารณะชนตามหลัก วัตถุประสงค์ ด้วยความถูกต้องเที่ยงตรง แม่นยำ และครบถ้วน ด้วยความเป็นธรรมโดยปราศจากอคติ ๔ ได้แก่ ฉันทาคติ โทษาคติ ภยากคติ และโมหาคติ (๒) การนำเสนอหรือเผยแพร่ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้องต้องตระหนักถึงประโยชน์แห่งสาธารณะ (๓) การแสดงความคิดเห็นหรือการวิจารณ์ข่าวสารและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง ต้องให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ที่ถูกพาดพิง และต้องแยกแยะให้ชัดเจนว่า เป็นข้อเท็จจริงหรือเป็นการแสดงความคิดเห็น โดยต้องแจ้งให้ทราบว่า เป็นการแสดงความคิดเห็นหรือการวิจารณ์ของผู้ประกอบวิชาชีพข่าวนั้น การแสดงความคิดเห็นพึงกระทำโดยบริสุทธิ์ใจ และไม่มีพันธกรณีอื่นใด นอกจากมุ่งปฏิบัติหน้าที่เพื่อสาธารณะ โดยไม่ยอมให้อิทธิพลอื่นใดมาครอบงำความคิดเห็น

ข้อเสนอต่อหน่วยงานและองค์กรที่เกี่ยวข้อง

จากผลการศึกษาและการจัดกิจกรรมการประชุมเพื่อระดมความคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลการศึกษา (ดังแสดงในส่วนภาคผนวก) จึงมีข้อเสนอ ดังนี้

1. รัฐบาลโดยหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่โดยตรง เช่น สำนักพระพุทธศาสนา สำนักเจ้ากระทรวงวัฒนธรรม ฯลฯ ควรมีการทบทวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ใน 2 ประเด็น คือ เราได้รับบทเรียนอะไร และเราจะทำอะไรต่อไป โดยเฉพาะการกำกับดูแลตนเองขององค์กรสงฆ์ การทำหน้าที่ของสื่อมวลชนอย่างมีความเข้าใจในบริบทต่างๆทางศาสนา รวมทั้งการสื่อสารสร้างความเข้าใจที่ถูกต้อง ชัดเจน สามารถวิเคราะห์ได้ แยกแยะข้อเท็จจริง ความคิดเห็น ความถูกต้อง ความเหมาะสม ได้

2. หน่วยงานที่กำกับดูแลสื่อ เช่น กสทช.สำหรับสื่อวิทยุและโทรทัศน์ สภาวิชาชีพ สำหรับสื่อสิ่งพิมพ์ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศ สำหรับสื่อออนไลน์ ควรจัดกิจกรรมร่วมกับองค์กรวิชาชีพสื่อ ควรมีการดำเนินการ เพื่อพัฒนาแนวปฏิบัติ ในการทำหน้าที่ของสื่อ รวมทั้งการสื่อสารผ่านสื่อในกรณีความขัดแย้งที่มีสถาบันทางศาสนาเข้ามาเกี่ยวข้อง อย่างคำนึงถึงเสรีภาพในการแสดงออกของสื่อและสังคม อย่างไม่กระทบต่อความเชื่อถือศรัทธา ในศาสนา โดยอาจเริ่มจากศาสนาพุทธ ในกรณีความขัดแย้งในเหตุการณ์ที่พุทธมณฑล ซึ่งเป็นเพียงส่วนหนึ่งของปมประเด็นความขัดแย้งที่เกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับประเด็นและบุคคลมากมาย อันอาจเกิดเหตุเช่นที่พุทธมณฑลเมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 อีก ในระดับที่รุนแรงมากกว่า ก็เป็นไปได้ ทั้งนี้ แนวปฏิบัติดังกล่าว ต้องได้รับการถือปฏิบัติจากสื่อ ผู้ทำการสื่อสาร และ การกำกับดูแลอย่างเคร่งครัด จากหน่วยงานที่มีอำนาจหน้าที่เกี่ยวข้อง รวมทั้ง การเผยแพร่ต่อสาธารณะทางสื่อและสื่อมวลชน ในเรื่อง แนวปฏิบัติในการสื่อสารข้อมูลความเห็นของผู้ใช้สื่อสังคมออนไลน์

3. ในระยะยาว รัฐบาลโดยหน่วยงานที่เกี่ยวข้องต้องจัดตั้งคณะกรรมการที่มีความสามารถในการ แจกแจงประเด็นที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางศาสนา เพื่อให้เห็นชัดเจนทั้งในประเด็นเรื่องราว และ หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ วินิจฉัย ที่ไม่ใช่เพียงการชี้ถูกชี้ผิดทางกฎหมาย หรือ การปกครองเท่านั้น แต่ เพื่อให้สังคมได้เรียนรู้ร่วมกัน ทั้งได้มีส่วนร่วมในการรักษาความมั่นคงในทางศาสนา ซึ่งเป็นคุณค่าร่วมกันของสังคม

บรรณานุกรม

กฤษณ์ท์ แสนทวี. 2555. บทบาทหน้าที่ในการนำเสนอข่าวการเมืองของสื่อมวลชนไทย. วิทยาลัย

นวัตกรรมสื่อสารสังคม มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. กรุงเทพมหานคร

พีระ จิรโสภณ. 2548. ทฤษฎีการสื่อสารมวลชน ใน เอกสารการสอนชุดวิชาการปริญญาโท ศาสตร์และ

ทฤษฎีการสื่อสาร. มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. นนทบุรี

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. 2547. สื่อมวลชนเบื้องต้น : สื่อมวลชน วัฒนธรรมและสังคม. จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย. กรุงเทพมหานคร

ภาคผนวก

Nation TV - เว็บไซต์สถานีข่าวอันดับ 1 ของเมืองไทย

ลำดับเหตุการณ์มีอุปพระปะทะทหาร ก่อนยื่น 5 ข้อ จีรัฐ ชูตั้งสังฆราช - บรรจพุทธในรณ.

.....

จากกรณีพระเมธีธรรมาจารย์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวง วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร ในฐานะเลขาธิการศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย นัดหมายพระสงฆ์และองค์กรภาคีพุทธบริษัท 4 แห่งทั่วประเทศ ชุมนุมที่พุทธมณฑล จ.นครปฐม จัดสัมมนา สกัดแผนล้มการปกครองคณะสงฆ์ไทย ล่าสุดการนัดหมายครั้งนี้ได้เกิดเหตุปะทะชุลมุนระหว่างทหารที่นำกำลังไปรักษาความสงบเรียบร้อยและกลุ่มพระสงฆ์ที่ไปร่วมชุมนุมดังกล่าวลำดับเหตุการณ์มีอุปพระปะทะทหาร ก่อนยื่น 5 ข้อ จีรัฐ ชูตั้งสังฆราช - บรรจพุทธในรณ

เมื่อเวลา 08.00 น. เจ้าหน้าที่ทหาร กองพันทหารช่างที่ 9 กองพลทหารราบที่ 9 ค่ายสุรสีห์ จ.กาญจนบุรี และเจ้าหน้าที่ตำรวจ สภ.พุทธมณฑล จำนวนกว่า 50 นาย ได้เข้าตรึงกำลังดูแลความสงบเรียบร้อยบริเวณรอบพุทธมณฑล พร้อมทั้งมีคำสั่งปิดประตูทางเข้าด้านถนนพุทธมณฑล สาย 4 ไม่ให้รถยนต์ทุกชนิดเข้าปาด้านในพุทธมณฑล ต่อมาช่วงสายวันเดียวกัน กลุ่มคณะสงฆ์และฆราวาสได้ทยอยเข้ามาชุมนุมด้านหน้าทางเข้า โดยมีเจ้าหน้าที่เข้าชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อร้องขอไม่ให้เข้าร่วมชุมนุม เนื่องจากขัดคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) นอกจากนี้ทหารได้นำลวดหนามซึ่งกันบริเวณปากทางเข้าไม่ให้รถเข้าไปได้ คณะสงฆ์จึงเข้าเจรจาและให้นำลวดหนามออกปล่อยให้รถเข้าไป แต่ไม่เป็นผล คณะสงฆ์จึงช่วยกันรื้อรื้อลวดหนามแล้วนำรถฝ่าเข้าไปมีอุปพระปะทะทหารถึงลือคคอ

ต่อมาเวลา 13.00 น.เกิดการปะทะกันขึ้นระหว่างกำลังทหาร พล.ร.9 ที่มาปิดกั้นทางเข้าพุทธมณฑล เพื่อไม่ให้รถยนต์ รถบัสของพระสงฆ์ และประชาชนที่มาร่วมสัมมนาเข้าไป ทำให้พระสงฆ์นำร้อยรูปที่ร่วมเดินทางไม่พอใจและพยายามนำรถยนต์เข้าไปให้ได้ ด้านทหารได้ปรับแผนใช้รถฮัมวีปิดกั้นไม่ให้รถบัสขนาดใหญ่เข้าไปได้ ทำให้เกิดการปะทะกันขึ้นอีกรอบถึงขั้นชกต่อยกัน โดยมีพระประสงค์ ปัญญาคุณโธ เจ้าสำนักสงฆ์เขาพลูค่า ต.วังคัน อ.ด่านช้าง จ.สุพรรณบุรี เข้าต่อรองให้ทหารนำรถยนต์ถอยออกจากการขวางเส้นทาง แต่ทหารไม่ยอมดำเนินการตามเจรจา พระประสงค์จึงประกาศให้กลุ่มพระสงฆ์ช่วยกันยกรถฮัมวีจนเกิดเหตุชุลมุน และมีพระบางรูปลือคคอทหาร โดยหลังเหตุการณ์ยุติลงเจ้าหน้าที่ทหารอ้างว่าทหารพลซบถูกทำร้ายร่างกายนำตัวรักษาที่โรงพยาบาล ขณะเดียวกันกลุ่มพระสงฆ์ยอมเดินลงจากรถบัสเข้าไปลานหน้าพระพุทธมณฑลพระประสงค์ ปัญญาคุณโธ กล่าวว่า คณะพระสงฆ์มาทำกิจกรรมของสงฆ์ซึ่งพระไม่ได้มาเพื่อมีปัญหา แต่ทหารกลับปิดกั้นไม่ให้รถของเครือข่ายคณะสงฆ์และองค์กรภาคีพุทธบริษัท 4 เข้าไป ทำให้รถติดเต็มไปหมด ตามหลักแล้วทหารต้องมาอำนวยความสะดวกไม่ใช่มาปิดกั้นไม่ให้รถเข้าปัญหามันก็เลยเกิด เมื่อทหารมาถึ้น อาตมาก็เลยนิมนต์พระมาช่วยยกรถหลบๆ ไปเพื่อที่จะอำนวยความสะดวกแก่คนนั้นเองพุทธมณฑลเป็นเขตของสงฆ์ ทหารไม่ควรที่จะมายุ่งเกี่ยว น่าจะปล่อยให้สงฆ์ทำงานไปเพราะคณะสงฆ์ไม่เคยแสดงบทบาทอะไร สงบนิ่งมาตลอด แต่ในวันนี้จะขอมารวมตัวกันเพื่อแสดงพลังเพื่อ

จะมาบอกอะไรสักอย่างให้ทางส่วนราชการหรือเบื้องบน แม้แต่หัวหน้ารัฐบาลได้รับทราบว่าคุณจะสงฆ์ที่มารวมตัวกันนี้เพื่อต้องการเรียกร้องอะไร ที่ผ่านมาร้องอะไรไปก็เงียบ อย่างที่ได้ยื่นเสนอไปให้ตั้งพระพุทธรูปเป็นศาสนาประจำชาติ โดยเสนอไป 1 ล้านชื่อก็เงียบ ในครั้งนี้เรามารวมพลังกัน ถ้าไม่ยอมพระสงฆ์ก็จะถูกฮือกันเต็มพุทธมณฑล พระประสงค์ กล่าวยกกรณีปีกรอบขอใช้พื้นที่ยาว

ต่อมาเวลา 15.00 น. หลังจากเกิดเหตุปะทะระหว่างพระสงฆ์กับทหารแล้ว ได้มีการเจรจาระหว่างสองฝ่าย จนยุติ โดยทหารยอมให้รถของคณะผู้เดินทางเข้าไปด้านในได้ แต่ต่อมาทราบว่าทหารนำรถไป 2 คันปิดกั้นไม่ให้รถเข้าอีก ทางกลุ่มพระสงฆ์จึงนำกำลังสงฆ์มารวมตัวบริเวณทางเข้าประมาณกว่า 300 รูป แล้วช่วยกันยกรถไปทหาร 2 คันออกจากจุดขวางกั้น แต่ในครั้งนี้อย่างทหารไม่ได้ลงมาปะทะแต่อย่างใด คงปล่อยให้พระสงฆ์ยกรถไปทหารได้ตามสบายจากนั้นตำรวจและทหารได้เข้าพบพระเมธีธรรมาจารย์

เลขาธิการศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ซึ่งเป็นแกนนำครั้งนี้ เพื่อขอทราบกิจกรรมและเวลาที่ต้องใช้ โดยพระเมธีธรรมาจารย์ได้ขอใช้พื้นที่ไปจนถึงวันมาฆบูชา และขอรวมตัวเพื่อแสดงให้รัฐบาลเห็นถึงพลังของสงฆ์ หลังจากที่รัฐบาลฟังแค่พระเพียงรูปเดียว คือพระพุทธรูปอิสระ เจ้าอาวาสวัดอ้อน้อย แต่ไม่เคยสนใจเสียงของพระรูปอื่น พร้อมกับขอใช้พื้นที่แห่งนี้ในการทำวัตรปฏิบัติของสงฆ์ต่อไปจนกว่าภารกิจสำเร็จ ขณะที่ทหารได้ยื่นคำขาดว่าให้เวลาถึงเพียงแค่ว่า 18.00 น.เท่านั้น ถ้ายังไม่สลายตัวอาจจะต้องเข้าสลายการชุมนุมเองแล้วไม่กลับจนกว่าภารกิจเสร็จด้านพระเมธีธรรมาจารย์ กล่าวบรรยายตอนหนึ่งว่า พระเพียงรูปเดียวกับคนอื่นอีกคนหนึ่งคน สามารถทำให้พระสงฆ์ทั้งประเทศเดือดร้อน จึงเรียกร้องให้พระสงฆ์ร่วมกันช่วยเจรจาให้เกิดความเรียบร้อย เมื่อทหารปิดทางเข้าจึงต้องให้พระสงฆ์ช่วยกันล้อมรถทหารเพื่อขอให้รถเสบียงนำอาหารมาถวายพระสงฆ์ จึงยอมปล่อยให้รถเสบียงเข้า จากนั้นก็ทราบว่าทหารได้ปิดเส้นทางเข้าอีกครั้ง และมีการปะทะกัน และได้เชิญพระเจรจากับทหาร และตำรวจภาค 7 โดยให้เลิกชุมนุมเวลา 18.00 น.แต่ได้บอกว่าพระสงฆ์จากทั่วประเทศ และประชาชนที่มาร่วมปฏิบัติธรรมกันที่พุทธมณฑลแห่งนี้ยืนยันว่าวันนี้ไม่กลับจะเอากฎหมายอะไรมากระชากก็ไม่กลับ เพราะเดินหน้าเกิน 100% แล้วชูตั้งสังฆราช-บรรพชูปุทธในธรร.แหล่งข่าวจากหน่วยงานความมั่นคง เปิดเผยถึงสถานการณ์ชุมนุมของพระสงฆ์ทั่วประเทศ บริเวณพุทธมณฑล นำโดยพระเมธีธรรมาจารย์ พร้อมด้วยพระสงฆ์ กทม.และต่างจังหวัดประมาณ 950 รูป ชมราวาสประมาณ 200 คน พร้อมรถบัส 2 ชั้น 27 คัน รถตู้ 50 คัน เพื่อรวมตัวกัน โดยอ้างว่ามาเพื่อสวดมนต์ในโอกาสใกล้วันมาฆบูชา วันที่ 22 กุมภาพันธ์นี้ แต่การรวมกลุ่มดังกล่าวมีนัยแอบแฝงแสดงพลังสนับสนุนการแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชและให้รัฐธรรมนูญระบุให้ศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ โดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจและทหาร 150 นายดูแลรักษาความสงบเรียบร้อยเราได้ประสานแกนนำคือพระเมธีธรรมาจารย์ ในเบื้องต้นคงมีเพียงการสวดมนต์ บริเวณหน้าองค์พระ สลับการหยุดพักผ่อนอิริยาบถตามปกติของสงฆ์ นอกจากนี้ยังมีข้อมูลว่าพระพุทธรูปอิสระ พร้อมด้วยพระฝ่ายคัณฑ์จะเดินทางมาที่พุทธมณฑลเช่นกัน โดยอ้างว่าเพื่อร่วมสวดมนต์แสดงความเห็น แต่เบื้องต้นกองพลทหารราบที่ 9 ได้ส่งกำลังพลเตรียมความพร้อมในการห้ามมิให้พระพุทธรูปอิสระและฝ่ายคัณฑ์มารวมเพื่อป้องกันการเผชิญหน้าไว้แล้ว

อย่างไรก็ตามยังไม่มีข้อมูลว่าจะเคลื่อนย้ายคณะสงฆ์ไปนอกสถานที่อื่นใด แหล่งข่าว ระบุว่า พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี ได้ติดตามสถานการณ์ชุมนุมของพระสงฆ์ แม้ว่าจะปฏิบัติภารกิจอยู่ที่ประเทศสหรัฐอเมริกา โดย พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรี และรมว.กลาโหม ได้รายงานสถานการณ์อย่างต่อเนื่อง พร้อมสั่งทหารและตำรวจ ดูแลความเรียบร้อย เพราะเกรงว่าการจัดสัมมนาอาจจะมีภัยแฝงเกี่ยวกับการแต่งตั้งพระสังฆราชของคหิมนายกฯ ได้สั่งการให้ทหาร ตำรวจ อดทนและอดกลั้น ไม่อยากให้สถานการณ์ลุกลามบานปลายออกไป ทั้งนี้ภาพที่ปรากฏว่าระหว่างการ ทำงานของทหารและตำรวจที่ไปดูแลความสงบแต่มีพระสงฆ์ได้ดูดกระชากเจ้าหน้าที่ โดยที่เจ้าหน้าที่ไม่ได้ตอบโต้ใดๆ ทำให้เห็นภาพชัดเจนว่าหากมีการแต่งตั้งพระสังฆราชของคหิมนายกฯ มาปฏิบัติหน้าที่ในช่วงที่ พระสงฆ์ยังมีปัญหาแยกเป็นสองฝ่าย เกรงว่าจะยิ่งทำให้เกิดความขัดแย้งภายในคณะสงฆ์เพิ่มเติมมากขึ้น แหล่งข่าวระบุว่าพระภิกษุสงฆ์รับปากไม่ค้างคืน

เวลา 17.00 น.ที่ทำเนียบรัฐบาล นายสุวัจน์ ตันยวรรณะ รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี ในฐานะ กำกับดูแลสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ (พศ.) เปิดเผยว่า ได้รับการประสานว่าเวลา 18.00 น. ตัวแทนพระสงฆ์ที่ชุมนุมอยู่ที่พุทธมณฑล จะเดินทางมายื่นหนังสือข้อเสนอกับ พล.อ.ประวิตร วงษ์สุวรรณ รองนายกรัฐมนตรีและรมว.กลาโหม ที่ทำเนียบ ซึ่งตนรับแจ้งว่าพล.อ.ประวิตรจะมารับหนังสือด้วยตัวเอง ด้านพ.อ.วินัย สุวาริ โฆษกคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) กล่าวถึงสถานการณ์ว่า ล่าสุดทหาร ตำรวจ ผู้ว่าราชการจังหวัด และฝ่ายปกครองได้หารือกับพระเมธีธรรมาจารย์ ซึ่งได้รับปากว่าจะไม่มีการ ค้างคืนแต่ขอไปยื่นหนังสือต่อพล.อ.ประวิตร ทั้งนี้ฝ่ายมั่นคงสนับสนุนให้นำเสนอความคิดเห็นหรือ ข้อเสนอแนะต่างๆ ผ่านช่องทางที่กำหนดไว้ เห็นว่าการรวมตัวของพระสงฆ์ครั้งนี้อาจเป็นการแสดงออกถึง ความขัดแย้งซึ่งไม่อยากจะให้เกิดภาพแบบนี้ เพราะประเทศชาติอยู่ในช่วงเดินหน้าและปฏิรูปประเทศส่วนการ ที่เจ้าหน้าที่ไปตั้งด่านบริเวณปากทางเข้าพุทธมณฑลก็เพื่อดูแลความสงบเรียบร้อย โดยอนุญาตให้เดินเท้า เข้าไปได้ แต่ไม่อนุญาตรถขนาดใหญ่จึงทำให้เกิดความเข้าใจผิดและกระทบกระทั่งกันนี้ 5 ข้อต้นตั้ง สังฆราชตามคาคหมายต่อมาคณะสงฆ์ได้ส่งข้อเสนอว่า ที่ประชุมสงฆ์ทั่วประเทศมีสังฆามติให้ นายกรัฐมนตรี ดังนี้ 1.ขอให้หน่วยงานราชการห้ามเข้ามาก้าวก่ายเรื่องทางสงฆ์ 2.ให้ยึดธรรมเนียมปฏิบัติที่ กระทำสืบกันมาคือการดำเนินการใดๆ เกี่ยวกับการปกครองคณะสงฆ์ทางรัฐบาลจะต้องปรึกษาและได้รับความ เห็นชอบจากมหาเถรสมาคม (มส.) ก่อน 3.ขอให้นายกฯ ยึดถือตามมติมส.ที่มีการเสนอนามสมเด็จพระมหาธีรราชเจ้า เพื่อสถาปนาเป็นสมเด็จพระสังฆราช 4.รัฐบาลสั่งเป็นนโยบายให้หน่วยราชการ ปฏิบัติต่อคณะสงฆ์ด้วยความเคารพไม่ข่มขู่คุกคามด้วยกฎหมาย 5.บรรจุพระพุทธศาสนาเป็นศาสนา ประจำชาติในรัฐธรรมนูญ"

อ่านต่อที่: <http://www.nationtv.tv/main/content/social/378489787/>

ข่าวและภาพจากเหตุการณ์ ที่พุทธมณฑล เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559

มีอบพระปักหลักพุทธมณฑล ด้าน “พุทธะอิสระ” จัดตั้ง “สมเด็จช่วง” สังฆราชทันที

โดย MGR Online

15 กุมภาพันธ์ 2559 14:04 น. (แก้ไขล่าสุด 15 กุมภาพันธ์ 2559 16:31 น.)

พระเมธีธรรมาจารย์ นำพระสงฆ์และฆราวาสชุมนุมด้าน “พุทธะอิสระ-ไพบูลย์” เคลื่อนไหวกรณี “พระธัมมชโย” ที่พุทธมณฑล พร้อมหนุนศาสนาพุทธเป็นศาสนาประจำชาติ และแต่งตั้ง “สมเด็จช่วง” เป็นสังฆราชทันที ทหารสกัดแจ้งฝ่าฝืนคำสั่ง คสช. แต่ไม่เป็นผล พบทหารไปสังเกตการณ์ “วัดพระธรรมกาย-มหาจุฬาฯ” แต่เหตุการณ์ปกติ

วันนี้ (15 ก.พ.) ที่ลานหน้าองค์พระ พุทธมณฑล จ.นครปฐม พระเมธีธรรมาจารย์ ผู้ช่วยเจ้าอาวาสพระอารามหลวง วัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ราชวรมหาวิหาร ในฐานะเลขาธิการศูนย์พิทักษ์พระพุทธศาสนาแห่งประเทศไทย ได้นำพระสงฆ์และฆราวาส ในนามเครือข่ายคณะสงฆ์และองค์กรภาคีพุทธบริษัท 4 ทั่วประเทศ (คสพ.) รวมตัวปักหลักชุมนุมเพื่อต่อต้านกรณีที่พระพุทธรูป พระพุทธะอิสระ เจ้าอาวาสวัดอ้นน้อย จ.นครปฐม และนายไพบูลย์ นิตติตะวัน อดีตสมาชิกสภาปฏิรูปแห่งชาติ (สปช.) เคลื่อนไหวคัดค้านมติมหาเถรสมาคม กรณีพระลิขิตของสมเด็จพระญาณสังวร สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก กรณีพระเทพญาณมหามุนี (ไชยบูลย์ ธมฺมชโย) หรือพระธัมมชโย เจ้าอาวาสวัดพระธรรมกาย จ.ปทุมธานี รวมทั้งเรียกร้องให้

บรรพจตุศาสนาทุทธเป็นศาสนาประจำชาติ และแต่งตั้งสมเด็จพระมหารัชมังคลาจารย์ (ช่วง วรปุญฺญ) วัดปากน้ำภาษีเจริญ เป็นสมเด็จพระสังฆราชองค์ที่ 20 แทนที่ โดยมีเจ้าหน้าที่ทหารจากกองพันทหารช่างที่ 9 กองพลทหารราบที่ 9 ค่ายสุรสีห์ จ.กาญจนบุรี และตำรวจสถานีตำรวจภูธรพุทธมณฑลดูแลความสงบเรียบร้อย

รายงานข่าวแจ้งว่า ก่อนหน้านี้เมื่อเวลา 08.00 น. ทหารและตำรวจ สภ.พุทธมณฑล ได้สั่งปิดประตูทางเข้า ด้านถนนพุทธมณฑล สาย 4 ไม่ให้รถยนต์ทุกชนิดเข้าไปด้านในพุทธมณฑล และชี้แจงทำความเข้าใจเพื่อร้องขอไม่ให้เข้าร่วมชุมนุม เนื่องจากเป็นการขัดคำสั่งของคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) แต่พระสงฆ์และฆราวาสใช้วิธีเดินเท้าเพื่อเข้าไปด้านในองค์พระแทน ทั้งนี้ สำหรับการเคลื่อนไหวดังกล่าว จะเริ่มต้นชุมนุมในเวลา 13.00 น. และจะออกแถลงการณ์แสดงจุดยืนในเวลา 17.30 น. โดยมีกำหนดที่จะปักหลักเคลื่อนไหวก่อนถึงค่ำวันที่ 16 ก.พ. เวลา 19.00 น.

อีกด้านหนึ่งที่วัดพระธรรมกาย ต.คลองสอง อ.คลองหลวง จ.ปทุมธานี นายเสริมวิทย์ สมบัติ ปลัดอำเภอคลองหลวง นำเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองและทหารเข้าตรวจสอบทางเข้าวัด เพื่อตรวจสอบความเคลื่อนไหวภายในวัด หลังพบว่ามีกรณีนัดหมายไปชุมนุมที่พุทธมณฑลทางโซเชียลมีเดีย แต่ไม่พบว่าทางวัดมีการนัดหมายนำพระหรือฆราวาสไปร่วมชุมนุมที่เคลื่อนไหวก่อน จึงได้เดินทางกลับ นอกจากนี้ยังมีรายงานว่า ทีมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย (มจร.) ถนนพหลโยธิน อ.วังน้อย จ.พระนครศรีอยุธยา ก็ได้มีทหารเฝ้าสังเกตการณ์อีกด้วย

การประชุมเพื่อให้ความเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลการศึกษา เรื่อง
“การกำหนดวาระข่าวสารข้ามสื่อของดิจิทัลที่วิภาคพื้นดินกลุ่มข่าวสารและสาระ :
กรณีเหตุการณ์การชุมนุมของพระสงฆ์ที่พุทธมณฑล เมื่อ 15 กุมภาพันธ์ 2559”
วันพุธที่ 27 เมษายน 2559 เวลา 13.00 – 16.00 น.
ณ ห้องประชุมยั่งยืน ชั้น 34 เอสเอ็มทาวเวอร์ สนามเป้า ถนนพหลโยธิน กรุงเทพฯ

.....

ผู้ร่วมประชุม

1. พระอาจารย์คุณวิฑูรย์ เมธังกูโร เจ้าอาวาสวัดทุ่งไผ่ จังหวัดชุมพร
2. พระอาจารย์ณัฐภาพ ชันติโก วัดไผ่เหลือง จังหวัดนนทบุรี
3. นางสาวสุวรรณา สมบัติรักษาสุข ประธานศูนย์การศึกษากฎหมายและนโยบาย
สื่อมวลชน มูลนิธิสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย
4. นางสาวกฤติพร ศรียะพันธ์ พนักงานปฏิบัติการระดับสูง สำนักกำกับผังและเนื้อหา
รายการและพัฒนาผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียง
และกิจการโทรทัศน์ (ผส.) สำนักงานกสทช.
5. นางสาวจุฑามาส ใหญ่คุ้ม นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ สำนักเฝ้าระวัง
ทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม
6. นายมงคล บางประภา อุปนายกบริหาร สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์
แห่งประเทศไทย
7. นายนิรันดร์ เขียวภาวีย์ ที่ปรึกษาสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์
8. นายคณาทร อัครจักรฐิติกรณ์ ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7
9. นายประทีป พูลลาภ นักศาสนาชำนาญการพิเศษ กลุ่มคุ้มครอง
พระพุทธศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ
10. ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ ผู้อำนวยการโครงการมีเดียมอนิเตอร์

นำเสนอโดย รศ.ดร.อรศรี งามวิทย์ทางค์ วิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ (สำนัก
บัณฑิตอาสาสมัคร) ม.ธรรมศาสตร์

ผศ.ดร.เอื้อจิต วิโรจน์ไตรรัตน์ กล่าวเปิดการเสวนาว่า จุดมุ่งหมายสำคัญในการประชุมครั้งนี้ เพื่อรับฟังความคิดเห็น จากงานของมีเดียมอนิเตอร์ที่ศึกษาวิเคราะห์ การนำเสนอข่าวการชุมนุมของ พระสงฆ์ ที่พุทธมณฑล ที่มีการเผยแพร่ภาพการปะทะกันระหว่างพระกับทหารทางสื่อหลักรวมทั้งในสื่อ ออนไลน์ด้วย เหตุที่มาและบริบทที่เกิดขึ้นในการชุมนุมครั้งนี้ ซึ่งไม่น่าจะเป็นครั้งสุดท้าย การศึกษาครั้งนี้ ทำบนหลักการว่าเสรีภาพของสื่อเป็นสิ่งที่จะต้องเคารพ สิทธิเสรีภาพในการสื่อสารและแสดงการออก (Freedom of Expression) เป็นสิ่งที่สังคมประชาธิปไตยต้องยอมรับ โดยประเด็นหลักในการประชุมรับฟัง ความเห็นต่อผลการศึกษานี้มี 3 ประเด็น คือ 1) จากบริบทในสังคมปัจจุบัน เหตุการณ์เช่นที่พุทธมณฑล ไม่น่าจะเป็นครั้งสุดท้าย 2) ทำอย่างไรให้สิทธิเสรีภาพในการสื่อสารและการแสดงออก (Freedom of Expression) ดำเนินไปได้อย่างไม่สร้างผลกระทบต่อระบบอื่นในสังคม และ 3) หน่วยงานหรือองค์กรใด ควรทำหน้าที่หรือมีบทบาทอย่างไร กรณีเกิดเหตุการณ์เช่นนี้อีก ทั้งนี้ มีเดียมอนิเตอร์ ขอขอบคุณ รศ.ดร.อร ศรี งามวิทยาพงศ์ ที่กรุณาทำหน้าที่ผู้ดำเนินการประชุมในครั้งนี้

รศ.ดร.อรศรี งามวิทยาพงศ์ อาจารย์ประจำวิทยาลัยพัฒนศาสตร์ ป๋วย อึ๊งภากรณ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์

อยากให้การประชุมในวันนี้เป็นบรรยากาศแห่งการพูดคุยคุย ไม่มีความเห็นที่ผิดและถูก สามารถ เสนอจากมุมมองของท่านโดยอิสระ

นางสาวกฤติพร ศรียะพันธ์ พนักงานปฏิบัติการระดับสูง สำนักกำกับผังและเนื้อหา รายการและพัฒนาผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและกิจการโทรทัศน์ (ผส.) สำนักงาน กสทช งานหลักของ สำนักกำกับผังและเนื้อหา รายการและพัฒนาผู้ประกาศในกิจการกระจายเสียงและ กิจการโทรทัศน์(ผส.) สำนักงาน กสทช. คือ ดูแลเนื้อหาที่ห้ามออกอากาศตามมาตรา 37 เช่น เนื้อหาลามก อนาจาร การเสื่อมทรมทางจิตใจต่อสุขภาพของประชาชน ทางด้านเนื้อหารายการจะรับคำร้องเรียนจาก ประชาชนเพื่อนำกรณีต่างๆมาดำเนินการว่าผิดตามมาตรา 37 หรือไม่ และลงโทษผู้ประกอบการ การ รายงานของสื่อ ในกรณีวันที่ 15 กุมภาพันธ์ ที่ผ่านมา ไม่ได้มีเรื่องร้องเรียนเข้ามา ไม่ได้มีการนำมาวิเคราะห์ แต่ดิฉันเชื่ออย่างอาจารย์เอื้อจิตว่าเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่ใช่ครั้งสุดท้าย ซึ่งทำให้ฝ่ายผังและเนื้อหา รายการ จะต้องมีการเตรียมการเฝ้าระวัง

ที่ผ่านนั้นมีผู้ร้องเรียนเนื้อหาการเมืองและศาสนา เช่น ในละครที่มีการนำเสนอพระสงฆ์เป็น ตัว ตลก ซึ่งเป็นประเด็นการเมืองกับเรื่องศาสนาแยกกัน แต่สำหรับเหตุการณ์ครั้งนี้การเมืองกับศาสนาเข้ามา เกี่ยวข้องกัน ทำให้เป็นเรื่องที่ละเอียดอ่อนและยากต่อการพิจารณา ส่วนตัวคิดว่าเนื้อหาที่ปรากฏใน เหตุการณ์วันที่ 15 กุมภาพันธ์ อาจเข้าข่ายเป็น hate speech เช่น คำพูดที่ด่าทอพระสงฆ์ การพาดหัวข่าว ที่ใช้คำหยาบคาย เช่น พระข่มมรด พระลือคคทหาร เป็นการพาดหัวข่าวที่เวอร์เกินไป และอาจนำไปสู่การ

เสื่อมศรัทธาทางความเชื่อของพระพุทธศาสนา ซึ่งอาจเป็นการผิดมาตรา 37 ที่กระทบต่อความเชื่อและศีลธรรมอันดีของประชาชนได้ ซึ่งในอนาคตต้องมีการระวัง รวมถึงเนื้อหาในโซเชียลมีเดียที่เข้าข่าย hate speech ด้วย

ตัวอย่างการร้องเรียนในมาตรา 37 เช่น รายการไทยแลนด์ ก๊อตทาแลนด์ กรณีผู้หญิงเปลือยหน้าอก มีคนร้องเรียนประมาณ 30 ราย อีกกรณีหนึ่งคือ ผู้เข้าร่วมรายการชื่อสิทธิศักดิ์ ซึ่งรายการนำเสนอโดยมีการดูหมิ่นศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ คุณแม่ของผู้เข้าร่วมรายการเป็นผู้ร้องเรียนเข้ามาเอง หรือกรณีดาวเทียมที่มีการขายยาเสริมสมรรถภาพทางเพศ

สำหรับในเหตุการณ์วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 นั้น ส่วนตัวคิดว่ายังไม่ถึงกับผิดมาตรา 37 แต่อย่างไรก็ตามหากพิจารณาการพาดหัวข้อข่าวของสื่อพบว่า เป็นเรื่องที่ไม่ถูกต้องในหลักจริยธรรมสื่อ ซึ่งกสทช.เองมีหน่วยที่ดูแลส่งเสริมเรื่องนี้ด้วย

พระอาจารย์คุณฐิติ เมธังกุโร เจ้าอาวาสวัดทุ่งไผ่ จังหวัดชุมพร

กรณีรายการไทยแลนด์ก๊อตทาแลนด์ เรื่องการใช้ชื่อของผู้เข้าร่วมรายการชื่อสิทธิศักดิ์ ที่ออกรายการกล่าวว่า โดยปกติชาวพุทธจะเลี่ยงชื่อสิทธิศักดิ์ เพราะถือว่าเป็นชื่อของพระพุทธเจ้า

สำหรับเหตุการณ์วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ที่ผ่านมา ในวันนั้นช่องไทยพีบีเอสมีการนำเสนอเหตุการณ์เกี่ยวกับพระ 2 เหตุการณ์ คือ เหตุการณ์ที่มีการชุมนุมและเหตุการณ์พระลงพื้นที่ไปหาชาวบ้านที่มีความขัดแย้งเรื่องเหมืองทองในจังหวัดพิจิตร จากการนำเสนอของไทยพีบีเอสทำให้เห็นภาพพระ 2 กลุ่ม กลุ่มแรกที่มาชุมนุมไปเกี่ยวข้องกับเมืองและทหาร และทหารเองอยู่เฉยๆ ทำให้ภาพพระในเหตุการณ์วันนั้น จึงยิ่งติดลบ ในขณะที่พระอีกกลุ่มหนึ่งลงพื้นที่เพื่อรับฟังความคิดเห็นของชาวบ้านเพื่อแก้ไขปัญหา ทำให้เกิดการเปรียบเทียบว่าพระมีอย่างน้อย 2 กลุ่ม คือ พระที่สนใจเรื่องปกครองกับพระที่สนใจเรื่องทุกข์สุขของชาวบ้าน การนำเสนอข่าวของไทยพีบีเอสทำให้ความรู้สึกของคนดูต่อพระแตกต่างกัน

หนึ่งในประเด็นหลักของการออกมาชุมนุมในวันนั้น คือ การแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราชล่าช้า พูดตามตรงคือพระสังฆราชไม่มีผลอะไรต่อพระเลย พระสังฆราชเป็นเพียงมิ่งขวัญ แต่พระเองไม่อยากจะพระสังฆราชที่มัวหมอง เจ้าคุณประสารลืมนึกไปว่าพระเหมือนพ่อ คือ ชูได้แต่อย่าตีจริง คือ ถ้าพ่อเงี้ยวมือจะตีลูก คำสั่งพ่อจะศักดิ์สิทธิ์ แต่เมื่อไหร่ที่ตีลูก ลูกจะรู้ว่าพ่อกำลังแค้นตัวเอง ลูกก็จะตั้งขี้ใจ การชูจึงน่ากลัวกว่าการลงมือทำเพราะในวันที่ชุมนุมนั้น มีพระเข้าร่วมการชุมนุมเพียงจำนวนหนึ่งเท่านั้น นี่คือการผิดพลาดของเจ้าคุณประสาร

อีกประเด็นหนึ่งคือเมื่อมีปัญหาในคณะสงฆ์จะต้องมีการจบเรื่องให้เร็ว พระพุทธทาสเคยกล่าวว่าการจบเรื่องเสื่อมเสียต้องอย่าให้เกิน 3 วัน ในกรณีเรื่องของสงฆ์ ผู้ปกครองต้องดูแลโดยตรงไม่ใช่รัฐบาล ในกรณีนี้หากสมเด็จพระสังฆราชออกมาปรามว่าอย่าเคลื่อนไหว ภาพท่านจะดีขึ้น เพราะพระส่วนใหญ่ไม่ได้รู้สึกแบบ

นั้น ที่ยังไม่จบเรื่องจนถึงทุกวันนี้ คนทั่วไปจึงมองว่าศาสนาเสื่อม พระไม่มีวินัย ไม่มีความจำเป็นที่จะต้องมีความยำเกรงพระพุทธรูปศาสนาอีกต่อไป

พระอาจารย์ได้ชี้ให้เห็นถึงปัญหาในสถาบันสงฆ์ในเรื่องกฎของพระสงฆ์ โดยพระสงฆ์มีกฎ 3 ชั้น คือ ต้องอยู่ภายใต้กฎหมายอาญา กฎหมายสงฆ์ และวินัย แต่ในความเป็นจริงแล้ว พ.ร.บ.สงฆ์ ยังขัดแย้งกับพระธรรมวินัย เช่น มีการแก้ไข พ.ร.บ.สงฆ์ ในเรื่องการแต่งตั้งสมเด็จพระสังฆราช โดยพ.ร.บ.สงฆ์ระบุให้ สมเด็จพระสังฆราชต้องอาวุโสโดยสมณศักดิ์ หมายความว่าหากได้ขึ้นเป็นสมเด็จพระสังฆราชก่อนจะสามารถขึ้นเป็นสมเด็จพระสังฆราชได้ลำดับแรก ซึ่งขัดแย้งกับพระธรรมวินัยที่นับตามพรรษา ไม่ได้นับเป็นจากการขึ้นเป็นท่านเจ้าคุณก่อนหรือไม่ ในประเด็นนี้มีข้อทักท้วงตั้งแต่ที่แรกเพราะหากนับสมณศักดิ์นั้นหมายถึงการไปประจบคนมีอำนาจ

สำหรับประเด็นเรื่องการสื่อสารนั้น สื่อมวลชนเองยังไม่เข้าใจสถาบันสงฆ์มากนักจึงทำให้มีความคลาดเคลื่อนในการนำเสนอ ครั้งหนึ่งที่มติชนเคยออกข่าวว่าพระนิกรควรจะสึกได้แล้ว แต่จริงๆท่านพูดว่า อภิกขณ์*ควรจะเสร็จได้แล้ว ถ้าเรื่องเกิน 7 วัน แสดงให้เห็นว่าผู้ปกครองปกครองไม่ดี เช่น เมื่อพระไปทำอะไรผิดจะต้องจัดการภายในวันสองวัน หรือให้พระไปอยู่ที่อื่นเพื่อไม่ให้เสื่อมเสีย เหตุการณ์นี้สะท้อนว่า สื่อข่าวไม่รู้จักอภิกขณ์ แต่ฟังเป็นพระนิกรจึงพาดหัวข่าวไปเช่นนั้น (*หมายเหตุ : อภิกขณ์ แปลว่าภารกิจที่พึงทำให้สงบให้เรียบร้อยเหมาะสม อภิกขณ์ในคำวัดใช้ หมายถึง สาเหตุ คดี เรื่องราว ปัญหา ความยุ่งยาก กิจกรรมที่เกิดขึ้นในหมู่สงฆ์ ที่สงฆ์ต้องจัดการ สะสาง หรือ ดำเนินการให้สงบ หรือเป็นไปด้วยดี – จาก www.phuttha.com)

จากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นควรมีการจัดให้พระและคนทำงานสื่อได้มาพบกัน เพื่อให้มีพื้นฐานที่ถูกต้องและนำเสนออย่างเข้าใจบริบท เรื่องที่สองคือ ควรมีคณะทำงานที่ให้ความเห็นในเชิงเตือนสติ แยกแยะจากตัวการเมืองหรือบุคคล ซึ่งคณะทำงานนี้จะทำให้สังคมมีหลักคิดและสามารถเป็นแหล่งข่าวให้กับสื่อได้ เรื่องที่สาม คือ จำเป็นต้องมีหน่วยงานที่เจาะลึกเรื่องทำผิด เช่น เรื่องทุจริต ที่ไม่จำเป็นต้องรอ DSI เช่น พระที่ Las Vegas ได้ทำเว็บไซต์ หากมีพระทำผิดจะออกมาเตือนผ่านเว็บไซต์ คนทำผิดก็จะไม่กล้าทำ นอกจากนี้ยังต้องมีการให้ความรู้เชิงประวัติศาสตร์ให้กับสังคมไทย เช่น พระพุทธศาสนามีการแยกนิกายในสมัยรัชกาลที่ 5 ซึ่งทำให้เราเห็นภาพรวมในระยะ 100 ปีที่ผ่านมาชัดเจน และสามารถเข้าใจเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น

พระอาจารย์ยังมีประเด็นเกี่ยวกับการชุมนุมในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 ประเด็นแรก คือ ไม่ต้องการให้พระสงฆ์ไปเดินขบวนเพราะมันไม่งาม ควรจะแสดงออกเชิงสัญลักษณ์มากกว่า เช่น เมื่อครั้งที่ชาวบ้านไม่พอใจการทำของรัฐ หลวงพ่อวัดยกระบัตร์ให้ชาวบ้านเอามะพร้าวไปวางไว้ที่ว่าการอำเภอคนละลูก การแสดงออกดังกล่าวทำให้ไม่มีการปะทะกับเจ้าหน้าที่ ประเด็นที่สอง หากเราปล่อยให้เหตุการณ์ดำเนินไปเรื่อยๆจะเป็นการเสื่อมศรัทธาต่อวงการสงฆ์ เช่น เมื่อก่อนหากมีการสั่งกระเบื้องมาจากต่างประเทศ ในงานการก่อสร้างของวัด รัฐบาลจะยกเว้นการเสียภาษีให้ แต่วัดธรรมกายอาศัยช่องโหว่ทาง

กฎหมาย สั่งหินอ่อนมาจากอิตาลี เป็นจำนวนมากจนทำให้กรมสรรพากรไม่ยกเว้นภาษี ทำให้ปัจจุบันทางราชการไม่เอื้อเฟื้อวัด ทำให้ข้อเสนอเกี่ยวกับการเก็บภาษีวัด ตรวจเงินวัดเริ่มจะเป็นจริง

พระอาจารย์ชี้ให้เห็นว่าแนวคิดเรื่องวัดแบบใหม่กำลังจะมา โดยเปรียบวัดกับบริษัท หากวัดดำเนินกิจการดีจะต้องมีการเสียภาษี ทั้งนี้วัดกับบริษัทต่างกัน มีภารกิจต่างกัน สิทธิของพระตอนนี้ก็ลดลงเรื่อยๆ เช่น การรักษาพยาบาล สิทธิของพระถูกจัดอยู่ในกลุ่มบุคคลอนาถา คนพิการ สถานการณ์ในปัจจุบัน คือ คณะสงฆ์ไม่มีทายาท เพราะคนทั่วไปและรัฐบาลไม่ได้เห็นว่าสถาบันศาสนาสูงส่งหรือจำเป็นต้องมี ในที่สุดศาสนาจะเสื่อมลงเพราะไม่มีการอุปถัมภ์จากชาวพุทธ

นอกจากนี้พระอาจารย์ยังได้พูดถึงการเขียนคำว่า “สังฆามติ” ซึ่งเป็นข้อเรียกร้องจากกลุ่มผู้ชุมนุม ทั้ง 5 ข้อ แท้จริงแล้วควรจะใช้คำว่า “สังฆมติ” ที่หมายถึง มติของสังฆะ หากใช้สังฆามติ จะหมายถึง สังฆา + อมติ ซึ่งอาจมีการใช้ตามหนังสือพิมพ์ตามตั้งแต่ต้น แสดงให้เห็นว่าสื่อไม่มีความรู้ในเรื่องที่น่าเสนอ

นายนิรันดร์ ยาวภาว ที่ปรึกษาสมาคมผู้ผลิตข่าวออนไลน์

สื่อออนไลน์มีการพัฒนาไปหลายรูปแบบ โดยสื่อออนไลน์แบบดั้งเดิมคือเว็บไซต์ข่าวของแต่ละสำนักข่าว แต่ระยะหลังมีโซเชียลมีเดียเกิดขึ้นเป็นอีกช่องทางหนึ่งในการนำเสนอข่าวสาร เช่น เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์และอินสตราแกรม เข้ามามีอิทธิพลค่อนข้างมาก เว็บไซต์ข่าวแต่ละสำนักเหมือนเป็นที่เก็บของ ส่วนเนื้อหาที่จะส่งไปยังผู้บริโภค คือ โซเชียลมีเดีย ซึ่งมีแอดมินเพจที่อยู่ในวงการสื่อเป็นผู้ดูแล ส่วนที่ควบคุมไม่ได้คือส่วนของผู้อ่านทั่วไปที่เข้ามาแสดงความคิดเห็น ที่อยู่นอกเหนือการดูแลของแอดมินทำให้แอดมินอาจจะดูแลได้เพียงส่วนหนึ่งเท่านั้น เช่น การลบความคิดเห็นที่โพสต์เข้ามาได้ แต่หากมีข้อความจำนวนมากหรือที่เรียกว่า Flood ที่ทำให้แอดมินดูแลไม่ไหว

สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในวันที่ 15 กุมภาพันธ์ โดยส่วนตัวไม่ถือว่าแรงเท่าไรนัก อาจเป็นเพราะผ่านเหตุการณ์ความขัดแย้งที่มีความเครียดมาตั้งแต่ปี 2549 และพระองค์เข้ามาเกี่ยวข้องกับชุมนุมดังกล่าวด้วยเช่นกัน เช่น การชุมนุมของเสื้อแดง หรือการชุมนุมของ กปปส. ภาพที่เกิดขึ้นในเหตุการณ์วันที่ 15 จึงไม่น่าแปลกใจ เพราะสังคมไทยเห็นภาพความขัดแย้งที่มีพระสงฆ์เข้าร่วมด้วยมาพอสมควร เมื่อมีคนมาแสดงความคิดเห็นแรงๆจึงไม่แปลกใจเช่นกัน เมื่อพิจารณาถึงชื่อกิจกรรมที่จัดขึ้นคือ “สกัดแผนการล้มคณะการปกครองคณะสงฆ์ไทย” จะเห็นได้ว่าเป็นชื่อที่เหมือนเป็นการปลุกระดมกลายๆ เป็นการจุดเชื้อให้เกิดเหตุการณ์ในลักษณะนี้อยู่แล้ว

พระอาจารย์ณัฐภาพ ชันติโก วัดไผ่เหลือง จังหวัดนนทบุรี ในวันเกิดเหตุการณ์วันที่ 15 กุมภาพันธ์นั้น พระอาจารย์กำลังลงพื้นที่ในชุมชน จึงได้ฟังความเห็นของคนที่เสพสื่อว่าพระสงฆ์เป็นอย่างนี้แล้วหรือ เพราะภาพจากสื่อที่น่าเสนอ เช่น การที่ภาพพระถือคอกถูกนำเสนอเข้าไปเข้ามา โดยเฉพาะการสื่อสารภาคสนาม ที่เอาความมั่นคงล้มประเด็นสำคัญของข่าว หากเราไม่รู้อะไรจริงๆอย่างที่พระอาจารย์

ดูขี้เถ่าให้ฟังข้างต้นอาจคิดว่า นี่คือทั้งหมดของพระสงฆ์และพระสงฆ์ทั้งหมดเป็นเช่นนี้ เหตุการณ์นี้
นำไปสู่วิกฤตการณ์เสื่อมความศรัทธาต่อพระสงฆ์และพระพุทธศาสนา

ในประเทศไทยสื่อมีอิทธิพลมาก ทำให้คนเสพใช้ปัญญาน้อย โดยเฉพาะการเลือกคำ ในการ
นำเสนอ ที่มีความสั้น กระชับ แต่ทว่ารุนแรง ขวนให้เกิดความทุกข์ เช่น พระลોકคอทหาร สื่อจะต้องใช้คำที่
สร้างสรรค์และคิดถึงชาวบ้านผู้เสพสื่อ สื่อจะต้องคิดถึงผลกระทบวงกว้าง และจะต้องทำงานเยอะขึ้น ต้อง
ยอมรับความจริงว่าสังคมปัจจุบันของเราสับสนซับซ้อน มีความเหลื่อมล้ำ เพราะฉะนั้นเมื่อมีเหตุการณ์ความ
ขัดแย้งเกิดขึ้นจะต้องมีองค์กรที่มีการวิเคราะห์หรืออย่างเป็นกลาง

นายมงคล บางประภา อุปนายกบริหาร สมาคมนักข่าวนักหนังสือพิมพ์แห่งประเทศไทย

รู้สึกสะเทือนใจต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นถึงแม้ว่าตนจะนับถือศาสนาคริสต์ ในฐานะผู้สื่อข่าวสาย
การเมือง โดยส่วนตัวทำข่าวที่เกี่ยวกับพระน้อยมาก แต่มีโอกาสได้สัมผัสอยู่บ้างในกรณีที่พระมีความข้อง
เกี่ยวกับพื้นที่การเมือง โดยมองว่าตอนนี้สังคมอยู่ในภาวะความสับสนปนเป มีเรื่องหลักที่ทำทนาย 2 ส่วน
คือ ศาสนากับการเมืองที่พยายามจะแทรกซึมคาบเกี่ยวซึ่งกันและกัน ส่วนที่สองคือสื่อโซเชียลที่เข้ามา
สั่นคลอนสื่อกระแสหลัก และสั่นคลอนการรับรู้ของประชาชนที่อยู่ในภาวะอนุบาล จากการที่คนไทยถูกบ่ม
เพาะว่าสิ่งที่สื่อหลักนำเสนอมีแนวโน้มที่จะเป็นจริงสูง ความเชื่อนี้นำไปสู่สื่อโซเชียลด้วยเช่นกัน อย่างไรก็ตาม
ตามภาวะอนุบาลได้รับการเลื่อนขั้นมาเป็นขั้นประถมจากหลายกรณีที่เกิดขึ้น เช่น กรณีดีเจถอยรถไปชน
เป็นกรณีที่ใช้โซเชียลให้เป็นประโยชน์ เมื่อสังคมได้เรียนรู้มากขึ้นจะเกิดภูมิคุ้มกันในการกลั่นกรอง การที่
เอากฎเกณฑ์ไปปิดกั้นเป็นเรื่องที่ทำได้ยาก เว้นเสียแต่เราจะห้ามไปเลยเหมือนในประเทศจีนที่ห้ามเล่น
เฟซบุ๊ก เล่นไลน์ สื่อโซเชียลเป็นดาบ 2 คมที่คมมาก ๆ สามารถใช้ประโยชน์ได้อย่างมหัศจรรย์ใน
ขณะเดียวกันก็พร้อมที่จะสร้างบาดแผลอันรุนแรง

ในภาวะที่การเมืองกำลังแทรกแซงสงฆ์ สังคมไทยสงฆ์กับสังคมไทยเป็นสิ่งที่แยกกันไม่ออก ก่อน
หน้านี้การเมืองเองก็มีความเกี่ยวข้องกับศาสนา จากประสบการณ์ทำข่าวในอดีตพบว่านักการเมืองมีความ
พยายามที่จะสนิทสนมกับสงฆ์และผู้นำทางศาสนา เพื่อหวังทางอ้อมที่จะดึงความศรัทธา ส่วนตัวมองว่า
เป็นการแลกเปลี่ยนทางสังคมเพราะพระองค์เองมีโอกาสนำความทุกข์ของชาวบ้านไปเล่าสู่กันฟัง
นักการเมืองเดินสายใกล้ชิดชิดพระ มีกิจกรรมร่วมกับสงฆ์ และทำให้เกิดการปะทะกันระหว่างบางนิกาย ซึ่ง
ส่วนตัวมองว่าเป็นจุดเริ่มต้นของปัญหา

ปรากฏการณ์ที่เกิดขึ้นในแง่ของสื่อกับคำถามที่ว่าควรนำเสนอเรื่องนี้หรือไม่ หน้าที่หนึ่งของสื่อคือ
สะท้อนปัญหาที่เกิดขึ้น ไม่ควรหมกปัญหา ยกตัวอย่างภาพยนตร์เรื่อง Spotlight ที่สื่อไปเปิดโปงชุดคู่
ปัญหาของศาสนาคริสต์ที่ใช้ความศรัทธาปกป้องสิ่งที่ไม่ถูกต้อง การที่สื่อนำเสนอปัญหาสู่สังคมเป็นเรื่องที่
ดี แต่เราจะต้องมาทบทวนวิธีการในการนำเสนอ เนื่องจากมีทั้งสื่อกระแสหลักและสื่อโซเชียลที่ไร้สังกัด

นอกจากนี้ใครก็ตามที่มีโทรศัพท์มือถือและอินเทอร์เน็ตก็สามารถเป็นสื่อได้ผ่านการโพสต์ สิ่งที่สังคมจะต้องเรียนรู้คือ สื่อโซเชียลที่เป็นอิสระนั้นขาดความเชื่อมโยงทางด้านความรับผิดชอบ จรรยาบรรณและกฎหมาย เมื่อเกิดกรณีโพสต์ต่อกัน สื่อโซเชียลสามารถปิดตัว และเปลี่ยนชื่อได้ ทำให้การตามหาตัวตนยากขึ้น ซึ่งฝ่ายสื่อจะต้องสร้างภูมิคุ้มกันให้กับสังคมว่าหากเป็นสื่อที่ไม่มีต้นสังกัด ความเชื่อถือจะต้องลดน้อยลง ตัวอย่างล่าสุด มีผู้บริหารของสมาคมเว็บไซต์หนึ่ง โพสต์ภาพของจอร์จ วอชิงตัน กับข้อความว่า “ต้องมีความระมัดระวังในการใช้สื่อโซเชียล” ซึ่งหากพิจารณาให้ดีพบว่าในสมัยของจอร์จ วอชิงตันนั้นยังไม่มีการใช้สื่อโซเชียล บทเรียนดังกล่าวทำให้ต้องมีการตรึงตรองมากขึ้น หากเราไม่ตรึงตรองจะตกเป็นเหยื่อของสื่อได้ง่าย ล่าสุดธรรมนูญของสภาการหนังสือพิมพ์ได้มีการปรับโดยเปิดช่องให้ผู้ร้องเรียนได้มากขึ้น มีกลไกรับเรื่องร้องเรียนที่มากขึ้น เพื่อเปิดมิติของการจัดการตนเองภายใน

ในช่วงที่เกิดเหตุการณ์สื่อไม่สามารถนำเสนอได้อย่างรอบด้าน เพราะอาจมีปัญหาเรื่องช่องทางที่ไม่สามารถเข้าถึงฝ่ายสงฆ์ได้ ความรอบด้านในแหล่งข่าวทางการเมืองมีมากกว่าของสงฆ์ กลายเป็นเท็จรอบด้าน เพราะเรื่องการเมืองเป็นเรื่องที่มีส่วนได้เสียและมีความแยบยล

จากการที่ได้ฟังพระอาจารย์ดุษฎี ทำให้วันนี้ได้เรียนรู้หลายอย่างเกี่ยวกับศาสนา เช่น กฎ 3 ชั้น แต่คนทั่วไปเข้าใจว่าพระได้รับการปกป้องทางโลกด้วยซ้ำ ซึ่งผิดกับข้อเท็จจริงอย่างสิ้นเชิง สังคมจะต้องตระหนักเรื่องนี้ และเห็นด้วยกับพระอาจารย์ดุษฎีเรื่องข้อเสนอม 3 ข้อ โดยเฉพาะการเปิดโอกาสให้พระสงฆ์กับสื่อได้พบกัน อย่างน้อยก็เป็นการทำความรู้จัก เช่น หากมีปัญหาจะมีองค์กรใดให้คำปรึกษาได้ และในส่วนขององค์กรที่เป็นกลางนั้นมีความสำคัญอย่างมาก จึงอยากเสนอให้มีองค์กรที่เป็นหลักในเรื่องนี้ แต่ต้องมีความหนักแน่น อย่าใส่ความคิดเห็นของตัวเอง เพราะสังคมไทยในทุกวันนี้ขาดหลัก นอกจากนี้อยากให้ม็อบนิเตอร์ทำงานต่อในเรื่องนี้ เพราะปรากฏการณ์ไม่ใช่เรื่องการตั้งศาสนาไปเกี่ยวข้องกับการเมือง แต่เป็นการใช้สายล่อฟ้าหรือจุดล่อสื่อ ให้สื่อสนใจ สังเกตจากการชุมนุมที่ผ่านมาเป็นการพยายามให้เด็กเข้าไปในพื้นที่ปะทะ เอาคนเสียชีวิตมาแห่ ปรากฏการณ์เหล่านี้ถ้าสังคมไม่รู้เท่าทัน จะถูกตัวที่ล่อลวงไปเป็นพวก เพราะธรรมชาติของสังคมจะเอาใจช่วยผู้อ่อนแอ ซึ่งอาจลืมนึกไปว่านั่นคือผลประโยชน์ทางการเมืองที่อยู่เบื้องหลัง เราต้องเรียนรู้เท่าทันสื่อและรู้เท่าทันผู้จัดวาระทางสังคมที่ให้สื่อและสังคมหลงตามกันไป

นางสาวจุฑามาส ไชญ์คุ้ม นักวิชาการวัฒนธรรมชำนาญการพิเศษ สำนักเฝ้าระวังทาง

วัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรม

แสดงความคิดเห็นโดยเริ่มจากการทำความเข้าใจงานด้านการศาสนา ที่แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติซึ่งขึ้นตรงกับสำนักนายกรัฐมนตรี มีหน้าที่ดูแลศาสนบุคคลและศาสนา แต่ในส่วนของการกระทรวงวัฒนธรรมจะดูแลทั้ง 5 ศาสนาหลัก เป็นการทำงานเชิงบวก สนับสนุนกิจกรรมทาง

ศาสนา วันสำคัญทางพระพุทธศาสนา ให้รางวัลพระสงฆ์ที่ทำประโยชน์แก่ชุมชน ในฐานะสำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรมและเฝ้าระวังทางสังคม อีกกลุ่มหนึ่งคือสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์

สำหรับเหตุการณ์วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2559 หากสื่อไม่นำเสนออย่างถูกต้องหรือฉายซ้ำ อาจจะทำให้สถานการณ์ดีขึ้น ในฐานะเราดูแลเรื่องสื่อปลอดภัยและสร้างสรรค์ เรื่องที่ไม่ดีเราไม่ควรตอกย้ำ แต่หากเป็นสื่อที่ดีและมีคุณค่าเราควรฉายซ้ำ

โดยเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นไม่มีการลงข่าวในเว็บไซต์ของกระทรวงวัฒนธรรม แต่มีการจัดเวรเฝ้าระวังสื่อทั้งในโซเชียลหรือในจอหลัก ส่วนตัวได้ศึกษาพระธรรมวินัย พบว่าหากพระพูดจาหยาบคาย มีปลุกปั่นยุยง ทั้งวันที่ 15 และขึ้นเวทีทางการเมือง นั้นเป็นเหตุให้ปาราชิกได้ อย่างไรก็ตามสำนักเฝ้าระวังทางวัฒนธรรม กระทรวงวัฒนธรรมไม่ได้มีอำนาจเหมือนกทสช. เป็นเพียงผู้เฝ้าระวังและรับข้อร้องเรียนเท่านั้น

นายคณาทร อัครวิรัฐติกโรจน์ ผู้ช่วยผู้จัดการฝ่ายข่าวสถานีโทรทัศน์กองทัพบกช่อง 7

พยายามทำความเข้าใจผลการศึกษานี้โดยเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทีวี โดยสาระแล้วผมเข้าใจว่าจุดประสงค์สูงสุดของการศึกษาชิ้นนี้เหมือนกับจะบอกทีวีดิจิทัลหลายๆว่า ถ้าคุณจะเสนอข่าวอย่างนี้ คุณรับผิดชอบหน่อย อยากจะเรียนข้อเท็จจริงให้ทราบ 2-3 ประการคือ ตั้งแต่อดีตมารวมทั้งอนาคตต่อไป ประเด็นที่อ่อนไหวต่อสังคมและความรู้สึกของคนโดยเฉพาะเรื่องศาสนา จะมีมากขึ้น เนื่องจากว่าเรื่องนี้เป็นเหยื่อชั้นดีของสื่อ ในแง่ของ commercial โดยเฉพาะสังคมไทย ถึงแม้ว่าในสังคมพระจะมีทั้งดีและไม่ดีกันเยอะ นอกจากนี้ปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นเพราะความอ่อนล้าของคณะสงฆ์ไทย เป็นจุดอ่อนมากขึ้นทำให้สื่อเจาะทะลุทะลวงมากขึ้น โดยส่วนตัวเพิ่งทราบจากกระอาจารย์ว่าพ.ร.บ. สงฆ์กับพระธรรมวินัยขัดกันเอง

สื่อจะต้องเตรียมเผชิญเรื่องนี้อีกมาก สังคมผ้าเหลืองจะเป็นเหยื่ออันโอชะของสื่อที่จะต้องถูกติดตามมากขึ้น ซึ่งอาจทำให้เสื่อมทรามลงไป ในขณะที่สื่อมีมากขึ้นจึงมีการแข่งขันกันมากขึ้น ภาพเด็ดอย่างขย่มรด ล็อกคอป เป็นภาพที่สื่อต้องฉายซ้ำ เพื่อโชว์ว่าช่องเราได้ภาพที่ดีที่สุด ให้อารมณ์ที่สุด นี่คือหน้าที่ของสื่อเพื่อสะท้อนให้ผู้ชมรู้สึกเหมือนอยู่ในเหตุการณ์จริง ความจำเป็นในทางธุรกิจบังคับให้สื่ออยู่ระหว่างความรับผิดชอบต่อวิชาชีพ จรรยาบรรณ จริยธรรม กับจำนวนเรตติ้งคนดูและจำนวนโฆษณาที่เข้ามา ซึ่งหมายความว่าความถึงการอยู่รอดของช่อง หากให้สื่อเลือก สื่อก็ต้องเลือกอย่างหลังไว้

นางสาวสุวรรณา สมบัติรักษาสุข ประธานศูนย์การศึกษากฎหมายและนโยบาย

สื่อมวลชน มูลนิธิสื่อมวลชนแห่งประเทศไทย

หลังจากเกิดเหตุการณ์แล้ว ควรมีการทบทวนเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นเพื่อเป็นการสร้างแผนการปฏิบัติงานสื่อในภาวะวิกฤต ด้วยคำถาม 2 ประเด็นคือ เราได้รับบทเรียนอะไร และเราจะทำอะไรต่อไป

ในส่วนของหน่วยงานราชการ สำนักพุทธศาสนา สำนักเฝ้าระวัง ยังไม่เห็นบทบาทหน้าที่ของทั้ง 2 หน่วยงานในการให้ความรู้กับประชาชน ขาดการสื่อสารให้ประชาชนทราบ ส่วนกทสช.อยากเห็นบทบาทใน

การที่จะต้องแยกเสรีภาพในการสื่อสารกับความมั่นคง หากคิดเรื่องความมั่นคงมากเกินไป สังคมจะไม่เกิดการเรียนรู้ และร่วมกันหาทางออก ส่วนองค์กรสื่อ ยังไม่เห็นบทบาทในการเฝ้าระวังตัวบริบทของสื่อทั้งหมด เช่น การเกิดเหตุการณ์ทางการเมืองหลายครั้ง วิทยูทูบเป็นสื่อเล็กๆที่นำเสนอในเรื่องของส่วนที่ขาด ในเรื่องของการลดความขัดแย้ง ลดความรุนแรงและหาทางออก ซึ่งเราไม่เห็นในสื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ รวมทั้งการเตือนผู้บริโภคสื่อและผู้รับสื่อ เช่น การใช้ถ้อยคำความรุนแรงหรือการแสดงความคิดเห็นที่มากในสื่อออนไลน์ว่ามันจะมีผลกระทบแบบไหน อย่างไร ส่วนบทบาทของพระสงฆ์ กลายเป็นผู้ขัดแย้ง ซึ่งพระสงฆ์เองไม่สามารถแสดงบทบาทของการที่ประชาชนให้ความเคารพ พระสงฆ์ไม่วางตัวเองอยู่ในฐานะรูปเคารพที่ควรจะเคารพ พระสงฆ์จะต้องมีบทบาทในการดึงความศรัทธาและให้ข้อมูล เช่น พระธรรมวินัยคือแก่นแท้ที่สามารถมีการวิพากษ์กันได้ แต่กลับเห็นเป็นหลุมดำที่ไม่มีใครเข้าไปแตะต้อง ถัดมาในเรื่องของรัฐบาล รัฐบาลวางตัวลอยตัวอยู่เหนือปัญหามากเกินไป ถ้าเป็นรัฐบาลที่มาจากการเลือกตั้ง คิดว่าจะมีบริบทที่แตกต่างกันออกไป

มีเดียมอนิเตอร์จะต้องทำรายงานผลการศึกษาคั้งนี้ สรุปบทเรียนแต่ละฝ่ายและส่งให้องค์กรสื่อองค์กรวิชาชีพ เผยแพร่ไปให้ประชาชน เพื่อให้องค์กรที่เกี่ยวข้องไปจัดทำแผนต่อไป โดยเฉพาะในเรื่องของ War room ส่วนในเรื่องของประชาชน ไม่มีองค์กรไหนออกมาเตือนประชาชนว่าการแสดงความคิดเห็นแบบนี้มีผลกระทบต่อสังคม และประชาชนเองจะต้องรับผิดชอบกับการแสดงความคิดเห็น ทางด้านแอดมินจะต้องมีส่วนช่วยในการดูแลเพจ

องค์กรสื่อยังขาดการเรียนรู้ ขาดความรู้จึงไม่สามารถนำเสนอเรื่องนี้ให้ประชาชนมองเห็นทางออกได้ ดังที่ไม่เคยเห็นการรายงานปัญหาที่แท้จริง วันนี้สังคมไทยต้องมีคนกล้าเปิดพื้นที่และสร้างเวที ไม่ผิดที่คนจะนับถือธรรมยุทธ หรือธรรมกาย ส่วนตัวกำลังผลักดันให้เกิด More TV ซึ่งจะเป็นพื้นที่หรือเวทีฟังความคิดเห็นจากทั้งสองฝ่าย ธรรมกายพูดได้อีกฝ่ายหนึ่งก็ต้องพูดได้

นายประทีป พูลลาภ นักการศาสนาชำนาญการพิเศษ กลุ่มคุ้มครองพระพุทธศาสนา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เหตุการณ์เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ มีข่าวออกมา 2 ข่าว ข่าวแรกคือจะมีการชุมนุมที่สนามหลวง อีกข่าวหนึ่งคือจะมีการเจริญพระพุทธมนต์ที่พระพุทธรมณฑล จึงได้มีการลงพื้นที่สนามหลวงกับเจ้าหน้าที่ปรากฏว่าไม่มีการชุมนุมเกิดขึ้น จึงกลับไปพุทธรมณฑล ช่วงแรกทหารปล่อยให้พระเข้าพุทธรมณฑลอย่างไม่มีปัญหา ต่อมาอาจมีการสื่อสารผิดพลาดจึงห้ามพระสงฆ์เข้าไปชุมนุม เมื่อมีการห้ามจึงมีการกระทบกระทั่ง เรื่องจึงบานปลาย นอกจากนี้เรื่องที่เกิดขึ้นไม่มีการประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ข่าวออกภาพพระล็อกคอแต่ไม่มีข่าวที่รายงานว่าเหตุการณ์ล็อกคอเกิดขึ้นเพราะอะไร เหตุการณ์จึงวนเวียนอยู่ที่พระล็อกคอ พระขึ้นไปข่มมรด เหตุการณ์วันนั้นขาดการพูดคุยกันระหว่างพระเจ้าหน้าที่ทหาร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอย่างสำนักพุทธศาสนา

ส่วนตัวคิดว่าเป็นปัญหาที่เกิดขึ้นเกี่ยวข้องกับการใช้อำนาจของรัฐ หากให้ความเท่าเทียมทั้ง 2 ฝ่ายเรื่องราวจะไม่บานปลาย เรื่องบางเรื่องคนที่วินิจฉัยถูกผิดคือ ศาล ไม่ใช่สื่อ ไม่ใช่ DSI แต่ปัจจุบันข่าวไปเร็วกว่าคำพิพากษา

กฎหมายเถรสมาคม เมื่อคดีขึ้นสู่ศาล พระธรรมวินัยให้ระงับไว้ก่อนจนกว่าจะมีการตัดสินจากศาล ประเด็นนี้เป็นประเด็นที่สำคัญ ผมเห็นด้วยกับพระเดชพระคุณว่าเรื่องที่เกิดขึ้นควรจะมีการดำเนินการอย่างรวดเร็ว แต่บริบทสถานการณ์ในสมัยก่อนกับปัจจุบันต่างกัน ความคือร้อนต่างกัน สมัยก่อนความละเอียดมีแก้ไขจึงสึกได้เลย แต่ปัจจุบันต้องมีการพิสูจน์ด้วยกฎหมาย ซึ่งมองว่าควรเปิดโอกาสให้พิสูจน์ตามกฎหมาย หากผิดก็ว่าไปตามผิด

รศ.ดร.อรศรี งามวิทยาพงศ์ ได้สรุปเวทีจากประเด็นทั้ง 3 ข้อ ข้อแรก จากเหตุการณ์วันที่ 15 โดยที่ประชุมคิดว่าไม่น่าจะเป็นครั้งสุดท้าย เพราะประการที่หนึ่ง สังคมตกอยู่ภายใต้การเมืองที่มีการแบ่งขั้วแบ่งข้างซึ่งทำให้เรื่องนี้ไม่สามารถจบลงได้อย่างง่าย ประการที่สอง ปัญหาของคณะสงฆ์ที่ถูกสะสมมานานกำลังปะทุขึ้นมา ประการที่สาม เราอยู่ในสังคมไทยที่การศึกษามีความอ่อนแอมาก เมื่อเห็นอะไรนำเสนอผ่านสื่อก็เชื่อไปตามนั้น ปราศจากกระบวนการขบคิดไตร่ตรอง และประการที่สี่ เราอยู่ในสังคมที่เสพสื่อในลักษณะ “ดราม่า” คือ ต้องมีความสนุกสนาน เหมือนกับดูเรื่องบันเทิง

คำถามที่ 2-3 คือ ทำอย่างไรให้สิทธิเสรีภาพในการแสดงออก (Freedom of Expression) ดำเนินไปอย่างไม่สร้างผลกระทบต่อสถาบันอื่นในสังคม และหน่วยงาน หรือองค์กรใด ควรควรทำหน้าที่หรือมีบทบาท หากเกิดกรณีเช่นนี้อีก สิ่งที่เราสามารถทำได้เลยทันที คือ มีเดียมอนิเตอร์จะต้องเผยแพร่ผลการศึกษาจากการพูดคุยวันนี้ เพราะเหตุการณ์วันที่ 15 กุมภาพันธ์ เป็นผลจากการบ่มปัญหาสี่ประการข้างต้น โดยมีข้อเสนอดังนี้

ส่วนที่หนึ่ง ให้การศึกษาเรื่องศาสนากับสื่อมวลชน เช่น กสทช.อาจเป็นเจ้าภาพ เพราะในที่ประชุมมีผู้พร้อมที่จะให้ความรู้

ส่วนที่สอง สามารถทำได้ทันที คือ สื่อควรจะเสนอข่าวให้รอบด้านมากที่สุด จะมีความเป็นดราม่าก็ได้ แต่ต้องเป็นอย่างรอบด้าน

ส่วนที่สาม คือ กลไกระยะยาว ต้องจัดตั้งกรรมการที่มีความสามารถในการแจกแจงประเด็นเพื่อให้เห็นชัดเจนว่าประเด็นเหล่านั้นมีเกณฑ์ในการวินิจฉัยอย่างไร ซึ่งไม่ใช่การชี้ถูกชี้ผิด แต่เป็นไปเพื่อให้สังคมได้เรียนรู้ร่วมกัน

.....

